

161772

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI ANA SANAT DALI
DEKORATİF ÜRÜNLER VE ÇİÇEK EĞİTİMİ SANAT
DALI

**TÜRK KÜLTÜRÜNDE NAZAR VE ANTALYA
İLİNİN AKSEKİ, ALANYA, MANAVGAT
İLÇELERİNDE BULUNAN NAZARLIKLAR**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Yard. Doç. Fatma KOYUNCU

HAZIRLAYAN
Emine ÖZTÜRK

KONYA-2005

ÖNSÖZ

Araştırma konusu “Türk Kültüründe Nazar ve Antalya ilinin Akseki, Alanya, Manavgat İlçelerinde Bulunan Nazarlıklar” olarak belirlenmiş, çalışma bu doğrultuda gerçekleştirilmiştir. Bütün kültürlerde ve Türk Kültüründe nazar kavramına rastlanmakta ve çeşitli uygulamaların yanında, nazarlıkların da kullanıldığı görülmektedir.

Yörede nazar kavramına inanılmakla birlikte, nazarlıkların süs ve nazardan korunmak için kullanıldığı gözlenmektedir. Nazara karşı kullanılan pratikler ve nazarlıklar bu çalışma kapsamında incelenmektedir. Bu çalışma ile yörede hangi pratiklerin, hangi nazarlıkların kullanıldığı belirtilmektedir. Yörede nazarlıkların ne şekilde ve hangi malzemelerle, nerelerde kullanıldıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışma yörenin nazarlıklarının incelenmesi, belgelenmesi ve tanıtılması açısından önem teşkil etmektedir.

Antalya'nın Akseki, Alanya, Manavgat ilçelerinde ve köylerinde bulunan nazarlıkların araştırılıp, incelenmesi aşamalarında destek sağlayan aileme, nazarlık örneklerini sunan ve konu hakkındaki bilgilerini esirgemeyen Akseki, Alanya ve Manavgat halkı mensuplarına, araştırma teknikleri konusunda destek sağlayan Yrd. Doç. Dr. Emine KARPUZ'a her aşamada desteğini esirgemeyen danışmanım Yrd. Doç. Fatma KOYUNCU'ya verdikleri bilgilerden dolayı saygılarımla teşekkürlerimi sunarım.

Emine ÖZTÜRK

Konya - 2005

ÖZET

İnsanoğlu çevresini tanımak anlamak için gözlerini kullanır. Ama bakışlar her zaman iyiye yönelik yada iyi etki bırakacak nitelikte olmamaktadır. Bazı bakışlar kişiyi ve nesneleri çeşitli şekillerde zarara uğratmaktadır. Zarara uğrandığını gören kişiler korunmak için çeşitli tedbirler alıp, koruyucular geliştirmişlerdir.

Kötü bakıştan (kem gözden) korunmak için; gözünden zarar gelenden (nazarcıdan) uzak durmak, dua okumak, besinleri dua okuyarak tüketmek, kötü etkiyi bedenden temizlemek için yıkanmak, bilgili, yetkili kişi olan ocaklara başvurma yoluna gitmişlerdir. Kendi kendilerine yöntemler geliştirmişler, “Allah korusun” anlamında “Maşallah” ile söze başlama, tutsülenme, kurşun döktürme gibi yöntemleri uygulamışlardır. Ev, taşıt, hayvan ve bahçeleri korumak için koruyucu ağaç, paçavra, eski giysi, çalı, vb. dikip, tuz okuyup, tuz çevirip, süt dağlayıp el göz vb benzeri resimleri kullanma yoluna gitmişlerdir. İnsanlar kendilerini korumak, güvende hissetmek için muska, hamail, maskot ve nazarlık kullanarak hem korunmayı hem de süslenmeyi sağlamaktadırlar.

Nazarlıklar, çeşitli göz boncukları, kolyeler, pendantsifler, çeşitli yüzükler, bilezikler, halhallar, muskalar, hamailer, at nalı, çeşitli göz figürleri, el figürleri, fil vb. hayvan figürleri, vb. şekillerde insanlar ve eşyaları üzerinde kullanılarak koruma sağlanmaktadır.

Evimize dışarıdan gelebilecek zararı kapı ve kilit önlüyorsa, hastalığı ilaçlar hastalanmadan önlüyor yada hastalanınca iyileştiriyorsa nazarlıklar da çeşitli figür ve güzellikleri ile insanları ve değer verdiklerini nazarın yıpratıcı ve öldürücü etkisinden korumaktadır.

SUMMARY

Mankind uses his eyes for understanding and knowing his environment. But the glances don't always have the feature of giving good effects or towards the good. Some looks cause different harms for people or things. People feeling that they had damages, have improved and developed various precautions to protect themselves.

So as to be being protected from evil eye (kerngöz) people have chosen staying away from who has evil looks, praying, eating food by praying, to wash oneself so as to clear the bad effect from the body, applying fire place in which there are authoritative well informed people. They advanced methods by themselves such as "Maşallah" in the meaning of "God Bless You" before a sentence, casting a spell with incense, "kurşun döktürme" and followed them. In order to protect house, vehicle, animal and garden, they have chosen to sew the protective tree, rag, old clothing, brush etc. and to use praying salt, changing salt and burning milk .Due to the fact that being confidence and protecting themselves, people use amulet, "hamail", mascot, charm against the evil eye and get both defense and adoring. Amulates, different eye beads, necklaces, pendants, different eye rings, bracelets, "Halhal"s, written charms "Hamail"s, horseshoe, different eye figures, elephant etc. animal figures etc. shapes are used on people and things and make safe.

If a door and lock prevent our homes from outside damages, if medicines prevent us before being sick or makes us better when we are ill, amulets that have different figure and beauties protect people and their dears from badly and fatal effects of the evil eye.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET	ii
SUMMARY.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Konunun Tanımı, Seçimi ve Önemi.....	1
1.2. Konunun Sınırları	2
1.3. Araştırmanın Yöntemi.....	2
1.4. Konu ile İlgili Kaynaklar.....	4
2. KATALOG.....	6
3. ANTALYA İLİ VE AKSEKİ, ALANYA VE MANAVGAT İLÇELERİNİN	
GENEL ÖZELLİKLERİ.....	110
3.1.Coğrafi Konumu	110
3.2.Tarihi Gelişimi.....	111
3.3.Sosyal ve Kültürel Durumu	112
3.4.Ekonomik Durumu	113
4. TÜRK KÜLTÜRÜNDE NAZAR VE ANTALYA İLİNİN AKSEKİ	
ALANYA, MANAVGAT İLÇELERİNDE NAZAR VE NAZARLIKLAR	
HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	115
4.1.Nazarın Tanımı	115
4.2.Nazarlık Tanımı ve Tarihçesi	116
4.3.Türk Kültüründe Nazardan Korunma Yöntemleri.....	118
4.4.Nazarlıkların Sınıflandırılması	129
4.4.1.Yapımında Kullanılan Malzemeye Göre Nazarlıklar.....	129

4.4.2.Teknik Özelliklerine Göre Nazarlıklar.....	132
4.4.3.Desen, Motif, Biçim Özelliklerine Göre Nazarlıklar	132
4.4.4.Yapımında Kullanılan Renklere Göre Nazarlıklar	134
4.4.5.Kullanım Amaçlarına Göre Nazarlıklar	135
4.4.5.1. Nazardan Korumak İçin Kullanılan Nazarlıklar	135
4.4.5.2. İyilik Getirmek İçin Kullanılan Nazarlıklar	135
4.4.6. Kullanım Alanlarına Göre Nazarlıklar	136
4.4.6.1. İnsan üzerinde Kullanılan Nazarlıklar	136
4.4.6.2. Hayvanlar Üzerinde Kullanılan Nazarlıklar	137
4.4.6.3. Evlerde Kullanılan Nazarlıklar.....	137
4.4.6.4. Ahır, Ağıl vb. Hayvan Barınaklarında Kullanılan Nazarlıklar ..	138
4.4.6.5. Bahçelerde Kullanılan Nazarlıklar	138
4.4.6.6. Taşıtlarda Kullanılan Nazarlıklar	138
5. DEĞERLENDİRME.....	139
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	142
NAZARLIK KÜLTÜRÜ İLE İLGİLİ MAHALLİ SÖZLÜK.....	144
KAYNAK KİŞİ KÜNYELERİ.....	147
KAYNAKLAR.....	154
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ	162
FOTOĞRAFLAR.....	165
TABLÖLAR LİSTESİ	256
TABLÖLAR.....	257

1. GİRİŞ

1.1. Konunun Tanımı, Seçimi ve Önemi:

İnsanoğlu çevresini tanımak, anlamak için gözlerini, bakışlarını kullanmaktadır. Fakat bakışlar her zaman iyiye yönelik ya da iyi etki doğuracak nitelikte olmamıştır. Asırlardan beri bazı bakışların kişiyi ve nesneleri kötü yönde etkilediğine inanılmıştır.

Bütün dünya da çeşitli şekillerde gözleendiği gibi Türk Kültür ve İnanışları arasında da nazar kavramına ve nazarlıklara rastlanmaktadır.

Nazar; kişiyi kaza, hastalık gibi istenmeyen durumlar, hatta ölüm gibi sonlara götürebileceğine inanılan, keskin, kötü bakışın (kem gözün) etkisi sonucu ortaya çıkan durumdur. İnsanları, hayvanları ve eşyaları kem göz değmesinden, kötü bakış ve fikirlerden koruyan, onlara uğur getirdiğine inanılan nesnelere de nazarlık denilmektedir.

İnsanlar soğuktan korunmak için giyecekler giymiş, evler yapmış, evlerini yabancı hayvan, hırsız vb. tehlikelerden korumak için kapı ile kapatıp kapıya da kilit takmışlardır. Bu kapı ve kilit sayesinde istemedikleri kişi ve etkiler evlerinden içeri girmeyecektir. İnsanlar vücutlarının ve evlerinin içine almak istemedikleri güçlerden olan nazardan korkmuşlar ve onu kendilerinden uzak tutmak için nazarlıkları kullanmışlardır.

Bu araştırma ile nazardan koruduğuna inanılan güçler, etkiler ve nesneler belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmaya başlarken bu güne kadar Antalya ilinde bulunan nazarlıklarla ilgili bir tez çalışmasının yapılmamış olduğu belirlenmiştir.

Büyü, tılsım, nazar gibi faktörlere insanların inanma nedeni ve toplumlar üzerindeki etkilerinin belirlenmesi, nazardan korunmak için hangi nazarlıkların kullanıldığının belirlenerek belirtilmesi araştırmanın amaçlarındandır. Araştırmada insanoğlunun hayatında nazardan kurtulmak ve korunmak için neler yapıldığını ve neler kullanıldığını tespit etmek amaçlanmıştır.

İnsanoğlunun hayatında yer edinen nazarlıkların vücutta, evlerde, işyerlerinde, bağda, bahçede, araçlarda, hayvanlarda vb. alanlarda nasıl bulunduklarının ve kullandıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada insanların eskiden beri uyguladıkları ve yaptıkları nazardan korunma yollarının belirlenmesi ve belgelenmesi, toplumların dini ve kültürel yönden nazara bakışlarının belirlenmesi bakımından çalışma önem taşımaktadır.

Antalya ili ve Akseki, Alanya ve Manavgat ilçelerinde kullanılan ve satılan nazarlıkların neler olduğu, yörede nazarlıklara verilen önem, nazarlıkların kullanım şekilleri gibi özelliklerin belirlenmesi, araştırmanın önemini artırmaktadır.

1.2. Konunun Sınırları:

Araştırma; Antalya ilinin Akseki, Alanya ve Manavgat ilçelerinde ulaşılan nazarlıkları kapsamaktadır. Araştırma süresince çok çeşitli ve sayıca fazla nazarlığa ulaşılmıştır. Ulaşılan eserlerin fotoğrafları ve gereken eserlerin detay fotoğrafları çekilmiş; kaynak kişilerden bilgiler edinilmiştir. Bu eserlerden 91 tanesi inceleme kapsamına alınmıştır. Nazarlıkların gözlem fişleri oluşturulmuş, ayrıntılı olarak incelenip, bilgilerine yer verilmiştir.

Araştırmada; Antalya ilinin Akseki, Alanya ve Manavgat ilçeleri hakkında bilgiler derlenip; coğrafya, tarih, sosyal, kültürel ve ekonomik özelliklerine yer verilmiştir.

Nazardan korunma yolları sayılarak açıklanmıştır. Nazarlıkların sınıflandırılmasına yer verilmiştir. Nazarlıkların hangi malzemelerden, hangi tekniklerle yapıldığı belirtilmiştir. Nazarlıkların çeşitlerine, hangi amaçlarla, nerelerde, nasıl kullanıldıklarına yer verilmiştir.

1.3. Araştırmanın Yöntemi:

Araştırmada; nazar ve nazarlık tanımlanmıştır. Konunun seçilme nedenleri, önemi, sınırları, araştırmanın yöntemi belirtilmiştir.

Kaynak tarama işlemi sırasında konu ile ilgili ulaşılan bütün dökümanlar derlenmiş, okunup, incelenmiş, notlar alınmıştır. Konu ile ilgili kaynaklar incelenerek, kaynaklar arasındaki farklılıklar belirtilmiştir. Ayrıca nazar ve nazarlığın yörede nasıl bilindiği, ne şekilde yer edindiği; yöredeki ilgili kişilerden ve çeşitli kaynaklardan öğrenilmiştir. Nazar ve nazarlıklarla ilgili genel bilgiler; incelenen kaynaklar ve görüşülen kaynak kişilerin verdiği bilgiler ışığında düzenlenmeye çalışılmıştır.

Nazarın ve nazarlıkların kişiler ve toplumlar üzerindeki etkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Geçmişten günümüze nazar inancının ve nazarlıkların toplumları ne şekilde etkiledikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Kaynak taraması

sırasında Antalya ili ve ilçelerinin nazar inancı ve kullanılan nazarlık örneklerinin yanında diğer il ve ilçelerde kullanılan nazar inancı, nazarlıklar, nazar ve nazarlık kültürü kaynaklar ışığında incelenmiştir. Yöre insanının nazara karşı hangi korunma yollarını ve hangi nazarlıkları kullandığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Bölgedeki nazar inançları ve nazara karşı alınan önlemler, uygulanan nazardan korunma yolları öğrenilmiş ve belgelenmiştir. Bölgede nazara karşı kullanılan yöntemler ve nesneler çeşitli belgelerden ve yöredeki kişilerden öğrenilip, belirlenmiştir. Nazardan korunmak için hangi yöntem ya da nesnelerin daha fazla tercih edildiği öğrenilip belgelenmiştir.

Çeşitli gözlem, inceleme ve kaynak kişiler aracılığıyla ulaşılan nazarlıklar ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Ulaşılan nazarlıklar fotoğraflanarak katalog hazırlanmıştır. Kataloglarda yer verilen nazarlık örnekleri alfabetik sıra sistemi ile ele alınıp, detaylı olarak incelenmiştir.

Araştırma kapsamına alınan Antalya'nın Akseki, Alanya, Manavgat ilçelerinin; ulaşılabilen köylerine gidilerek ulaşılan kaynak kişilerle görüşmeler yapılmıştır. Nazara karşı uygulanan yöntemler ve kullanılan elemanlar fotoğraflanıp ayrıntılı olarak bilgiler elde edilmiş, düzenlenmiş, gözlem fişleri ile nazarlıklar detaylı olarak incelenmiş ve açıklanmıştır.

Nazar değmesine karşı alınan önlemler, uygulanan yöntemler ve kullanılan nesneler sınıflandırılmıştır.

Nazarlıklar, elde edildikleri malzemeler, yapım teknikleri, uygulanan desen, motif, biçim, kullanılan renkler gibi yapımları ile ilgili esaslara göre sınıflandırılmıştır. Ayrıca; kullanım amaçları, kullanım alanları gibi özellikleri de dikkate alınarak, incelenmiş ve gruplandırılmıştır.

Araştırmada incelenen nazarlıklar değerlendirilerek, araştırmadan çıkan sonuçlar belirtilmiş, nazarlıkların insan yaşamına katkıları ve nazarlıklara yapılabilecek katkılar ile ilgili öneriler belirtilmiştir.

Araştırma kapsamında nazar ve nazarlıklarla ilgili terimler ve tanımlar belirtilerek açıklanmıştır.

Yöreden konu ile ilgili bilgi edinilen kişiler ile ilgili kaynak kişi künyeleri düzenlenerek, kimlerden bilgi edinildiği belirtilmiştir. Hangi yazılı kaynaklardan faydalandığı bibliyografya bölümünde belirtilmiştir.

Nazarlıkların fotoğrafları düzenlenip, listelenmiş ve fotoğraflar bölümüne yerleştirilmiştir. Nazarlıkların genel özellikleri ile ilgili olarak hazırlanan tablolar da istelenmiş ve araştırmadaki yerini almıştır.

1.4. Konu ile İlgili Kaynaklar:

İncelenen kaynaklarda; nazar kavramı ele alınmış, nazarlıkların nazar değmesini önlemek, nazardan korunmak, nazarın etkisini azaltmak üzere kullanıldığı belirtilmiştir.

BARIŞTA, Örcün, “Alanya’dan Bazı Say Taşından Yapılmış Kitabeli Evler”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 2004, isimli yayında Alanya’da bulunan say taşları üzerine işlenen kabartma şeklinde maşallah yazılmış olan evlerden bahsedilmiştir.

GÖNÜLLÜ, Ali Rıza, “Alanya’dan Derlenen Nazardan Korunma Pratikleri”, **Erciyes**, Ankara, 1996, isimli yayında; Alanya’da yaşayan insanların nazar değmesi sonucunda nasıl korunmaya çalıştıklarını belirtmiştir.

GÖNÜLLÜ, Ali Rıza, “Alanya’dan Derlenen Nazardan Korunma Pratikleri”, **İçel Kültürü**, İçel, 1996, isimli yayında; Alanya’dan derlenen nazardan korunma yolları, yörede yaşayan insanlardan öğrenilerek izah edilmiştir.

TUNÇDEMİR, Orhan, **Manavgat Tarih ve Turizm** isimli kitapta; Manavgat ve köyleri tanıtılmış, kültürel özelliklerinden bahsedilmiştir.

ERBEK, Mine Gökbüget, **Çatalhöyük’ten Günümüze Anadolu Motifleri**, Ankara, 2002, isimli kitabında; Anadolu’da kullanılan motifler, motiflerin anlamları ve nazara karşı kullanılan motifler belirtilerek açıklanmıştır.

ERBEK, Mine Gökbüget, “Anadolu’da Göz ve Nazar Geleneği, Bununla İlgili Pratiklerin Dokumalarda Uygulanması”, **Halk Bilimi**, Ankara, 2001, yayınında; nazar tanımlanmış, nazara karşı muska ve nazarlıkların kullanıldığı yerler, nazardan korunma yolları sınıflandırılmış, kem gözden koruyan motifler belirtilerek açıklanmıştır.

GÖKBÜGET, Mine, “Anadolu’da Göz ve Nazar İnançları”, **Türkiyemiz**, S. 29, İstanbul, 1979, yayınındaki makalede nazar tanımlanıp, nazara karşı muska ve nazarlıkların kullanıldığı yerler, nazardan korunma yolları sınıflandırılarak, kem göze karşı kullanılan motiflerin dokumalara nasıl yansıdığı belirtilmiştir.

KÜÇÜKERMEN, Önder, **3000 Yıllık Akdeniz Camcılığının Anadolu'daki Son İzleri Göz Boncuğu**, İstanbul, 1987, isimli kitapta; nazardan korunmak için kullanılan göz boncuğunun tarih içindeki gelişimi, yapıldığı malzeme ve teknikler, kullanıldığı alanlar gibi konularda bilgiler verilmiştir.

ÖZGÜMÜŞ, Üzlifat, **Anadolu Camcılığı**, İstanbul, 2000, isimli kitapta; göz boncuğu; yapıldığı malzeme ve tekniklere değinilmiştir.

HANÇERLİOĞLU, Orhan, **İslam İnançları Sözlüğü**, İstanbul, 1994, isimli kaynakta; nazarın mevcut olduğu fakat nazardan korunmak için dua okumak gibi dini ibadetlerin daha uygun olduğu belirtilmiştir.

GÜÇLÜ, Faruk, **Orta Anadolu'da Batıl İnançlar**, Ankara, 1995, isimli yayında, nazar dini açıdan ele alınarak; nazarın mevcut olduğu fakat nazardan korunmak için dua okumak gibi dini ibadetlerin daha uygun olduğu, yardım ve korunmanın sadece yaradandan (tanrıdan) istenmesi gerektiği, nazarlık takmak ve kullanmanın hurafe olacağı belirtilmiştir.

MORRIS, Desmond, **Koruyucu Tılsımlar, Uğurlar, Muskalar, Nazarlıklar**, İngiltere, 1999, isimli yayında dünya daki farklı kültürlerde nazardan korunmak için kullanılan nesneler ve kullanım şekillerine yer verilmiştir.

Nazar değdiği inandığı zaman yapılan uygulamalara, halen nazar değmesinden korkup, çeşitli uygulamalarda bulunanlara; filmlerde, dergi ve gazete köşelerinde sıklıkla rastlanmaktadır.

A large, stylized pink geometric pattern, resembling a series of overlapping 'X' or 'Z' shapes, spans the width of the page behind the title.

KATALOG

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	1.
Fotoğraf No	:	1.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	13.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Emir Aşıklar Köyü / Akseki.
Ürünün Adı	:	Ahşap Ördek.
Ürünün Sahibi	:	Hüseyin Can.
Boyutları	:	
En	:	55 cm.
Boy	:	35 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Akseki'de 1995'de yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Hüseyin Can tarafından, 1995 tarihinde Akseki'de yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	:	Çam ağacı ve cam nazar boncuğu kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Ahşap oyma ve yapıştırma teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Kahve rengi tonları, gri, lacivert, açık mavi, beyaz ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Ördek figürü; figürün uygulanmasına şekil olarak uyumlu çam ağacından; oyularak yapılmıştır. Ördeğin ayaklarının altına aynı ağaçtan oyularak yapılan ahşap ayak; ördek maketinin ayakta durabilmesini sağlamaktadır. Göz olarak iki adet minik el yapımı nazar boncuğu yapıştırılarak, ahşap ördeğe göz olarak uygulanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	2.
Fotoğraf No	:	2.
Envanter No	:	1.3.87.
İnceleme Tarihi	:	28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Alanya Müzesi.
Ürünün Adı	:	Akik Taş Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Alanya Müzesine aittir.
Boyutları	:	
En	:	2.2 cm.
Boy	:	2.5 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor, 17. yy.'da yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Şükrü Özden ve arkadaşlarından satın alınarak,
Biçimi ve Tarihi	:	1987 yılında müzeye getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Akik taş kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Kazıma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Kırmızı renk kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Kırmızı renkli daire şeklindeki akik taştan yapılan nazarlığın bir yüzüne kazıma tekniği ile çalışılan ay yıldız motifi diğer yüzüne “yadigar” yazısı uygulanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No : 3.
Fotoğraf No : 3.
Envanter No : 2.3.87.
İnceleme Tarihi : 28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer : Alanya Müzesi.
Ürünün Adı : Akik Taş Nazarlık.
Ürünün Sahibi : Alanya Müzesine aittir.
Boyutları :
En : 2.4 cm.
Boy : 2.8 cm.
Yapım Yeri ve Yılı : Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.
Koleksiyona **Geliş** : Şükrü Özden ve arkadaşlarından 17.04.1987
Biçimi ve Tarihi : tarihinde zor alım yoluyla satın alınarak, Alanya
müzesine getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler : Akik taş kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler : Kazıma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler : Kırmızı renk kullanılmıştır.
Kompozisyon : Kırmızı renkli akik taştan, oval plaka şeklinde
yapılan nazarlığın bir yüzünde kazıma tekniği ile
çalışılan “yadigar” yazısı uygulanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	4.
Fotoğraf No	:	4-5.
Envanter No	:	293.
İnceleme Tarihi	:	28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Alanya Müzesi.
Ürünün Adı	:	Altın Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Alanya Müzesine aittir.
Boyutları	:	
En	:	Çapı: 25 cm.
Boy	:	
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Mehmet Ali Cinas'dan satın alınarak. 11.02.1965
Biçimi ve Tarihi	:	tarihinde müzeye getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Altın kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Altın işleme, kazıma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Altın sarısı, siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Altın ile plaka şeklinde yapılan nazarlığın bir yüzünde tuğra, diğer yüzünde "Sarfi İslambol" ve "1417" tarihi yazılmıştır. Nazarlığın tuğralı yüzünde kararma meydana gelmiştir. Nazarlığın kenarlarında kertik ve ufak kopmalar vardır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	5.
Fotoğraf No	:	6.
Envanter No	:	294.
İnceleme Tarihi	:	28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Alanya Müzesi.
Ürünün Adı	:	Altın Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Alanya Müzesine aittir.
Boyutları	:	
En	:	
Boy	:	Bilinmiyor.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Süleyman Ay'dan satın alınarak, 19.02.1965
Bijimi ve Tarihi	:	tarihinde müzeye gelmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Altın kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Altın işleme tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Altın sarısı rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık 11 ayar altından daire şeklinde yapılmıştır. Madalyon şeklinde olan levhanın üzerinde "Besmele ve Euzi duası" ve altta "sene 1199" tarihi yazmaktadır. Yazılar arasında; madalyonu beş parçaya bölen, dört çizgi kullanılmıştır. Madalyonun kenarlarında yıpranmalar mevcuttur.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	6.
Fotoğraf No	:	7.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	13.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Lise C. Kaplan İş Hanı, Kaplan Kuyumculuk / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Altın Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Kervan Kaplan'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	2,5 cm.
Boy	:	3,5 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Satın alınarak, 2005 yılında getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Altın, cam göz boncuğu kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Altın döküm ve perçin tekniği, ısı ile cam boncuk yapım teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Altın sarısı, mavi, beyaz, sarı ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Altından yapılan kalp şeklindeki muhafazanın içine göz boncuğu yerleştirilmiştir. Göz boncuğu kalp muhafazanın yuvarlak şekilde oyulan bölümünden görünmektedir. Göz boncuğunun görünen bölümü lacivert, beyaz, sarı, siyah renkleri ile dıştan içe doğru halkalar halinde renklendirilerek oluşturulmuştur. Arka yüzeyde kalp şeklindeki muhafazanın üstüne nokta şeklinde bir adet alt uca, birer adet sağ ve sola birer yuvarlak kabartma yapılmıştır. Kalp şeklindeki muhafazanın üst bölümünde kolye vb. şekilde asılabilmesi için askı halkası mevcuttur.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	7.
Fotoğraf No	:	8.
Envanter No	:	5.53.75.
İnceleme Tarihi	:	27.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Antalya Müzesi.
Ürünün Adı	:	Başlık (Şapka).
Ürünün Sahibi	:	Antalya Müzesine aittir.
Boyutları	:	
En	:	Çap: 27 cm.
Boy	:	Yükseklik: 16,5 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Bekir Altınkaya'dan satın alınarak, 27.04.2005 tarihinde müzeye getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Pamuk ipliğinden el dokuması kumaşlar, nikel paralar, plastik ve cam boncuklar ve pamuklu dikiş ipliği kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Dokuma tekniği, dikiş tekniği, boncuk dizme yöntemi uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Gri (nikel rengi), kahverengi, sarı, mavi, beyaz, kırmızı, lacivert, yeşil, açık yeşil, siyah ve turuncu renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Bezden yapılan şapka üzerinde sekiz sıra nikel; 20'lik 10'luk, 5'lik (20,10,5 para) paralar dizilmiştir. Paraların aralarından yeşil, mavi, kırmızı, siyah, beyaz ve sarı renklerdeki boncuklarla hazırlanan tespih şeklindeki boncuklar, imameli ve imamesiz olarak gruplanmış, paraların aralarından sarkıtılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 8.
Fotoğraf No	: 9.
Envanter No	: 20394.
İnceleme Tarihi	: 27.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Antalya Müzesi .
Ürünün Adı	: Başlık (Şapka).
Ürünün Sahibi	: Antalya Müzesine aittir.
Boyutları	:
En	: Çap: 21 cm.
Boy	: Yükseklik: 13 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Kezban Aysari'dan satın alınarak, 27.04.2005 tarihinde müzeye getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	: Keçe, nikel paralar, kurşun, bakır, zamak pul ve paralar, plastik boncuklar kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Keçe yapımı ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, mavi, siyah, altın sarısı, gri (nikel rengi) ve pembe renkleri kullanmıştır.
Kompozisyon	: Şapka bordo renkli keçeden yapılmıştır. Başa geçirilen bölümün iç kısmına, yuvarlak ince bir halka şeklinde tahta konularak, üzeri deri ile kaplanmıştır. Tepesi düğme ve çeşitli metallerle süslenmiştir. Alın kısmına pembe bir kumaş bağlanmış ve bunun üzerine bir dizi halinde mavi boncuk ve aralarına 10 adet bir yüzünde elinde kılıç tutan aslan figürü olan eski yazılı nikel paralar düzensiz olarak dikilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 9.
Fotoğraf No	: 10.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 05.02.2004.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Tepeköy / Manavgat.
Ürünün Adı	: Başlık (şapka).
Ürünün Sahibi	: Ayşe Tan'a aittir.
Boyutları	:
En	: Çevre: 58 cm.
Boy	: Yükseklik: 13 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Tepeköy'de, 1940 yılında yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır. Kumaşların renkleri solmuştur.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Ayşe Tan tarafından, 1940 yılında yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	: Renkli kumaşlar, plastik boncuk, katır boncuğu (deniz kabuğu), altın ve gümüş paralar ve pamuklu dikiş ipliği kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Dokuma ve dikiş tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Mavi, beyaz, sarı, yeşil, kırmızı, lacivert, altın sarısı, kahverengi, gri (gümüş rengi), turuncu ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Yöresel adları; takke, takka olan fes şeklinde yapılan başlık için, sarı çiçekli, yeşil ve açık yeşil yapraklı, açık yeşil benekli kumaş kullanılmıştır. Takkenin ön alın bölümüne; 10 gümüş, 8 altın, 12 gümüş lira (para) dikilerek, dizilmiştir. Takkenin alın ortasına göz boncuğu, boncuğun iki yanına birer katır boncuğu dikilmiştir. Takkenin iki yanına şerit şeklindeki kumaş, takkeyi çeneye tutturmak için dikilmiş, lacivert üzerine kırmızı puanlı kumaş ile takkenin üzerine sarık (çeki) hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	10.
Fotoğraf No	:	11.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	28.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Side Limanı, Atatürk Heykeli Yanı / Side-Manavgat.
Ürünün Adı	:	Çeşm-i Bülbül.
Ürünün Sahibi	:	Melih Genel'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	7 cm.
Boy	:	32 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Side'de 2005'te yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Melih Genel tarafından, 2005 yılında yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	:	Cam, plastik ve cam boncuklar, su ve sim kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Üfleme tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saydam cam rengi, mavi, beyaz, siyah, açık mavi, lacivert ve kırmızı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Cam ısıtılıp, üflenerek; uzun, kapaklı şekerliğe benzetilerek yapılmıştır. En alt bölüme yuvarlak, kenarları fırırlı ayak yapılmıştır. Alt hazneye su doldurularak, en alt geniş bölüme beyaz, mavi, lacivert renkli küçük kum (cam) boncuklar ve beyaz, mavi, lacivert renklerdeki plastik nazar boncukları doldurulmuştur. İncelen boğumlu bölüm; beyaz, açık mavi, lacivert renkli camlar ile burğu şeklinde renklendirilmiştir. Çeşm-i bülbül kademeli şekilde cam üfleme yöntemi ile genişletilmiş, tekrar kademeli şekilde inceltilerek, ince bir boru şekli verilmiştir. Tepede cam incelerek, üçgen şekilde son bulmuş ve lacivert yuvarlak boncuk şeklindeki cam ile bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 11.
Fotoğraf No	: 12.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Side Limanı, Atatürk Heykeli Yanı / Side-Manavgat.
Ürünün Adı	: Çeşm-i Bülbül.
Ürünün Sahibi	: Melih Genel'e aittir.
Boyutları	:
En	: 8 cm.
Boy	: 25 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Side'de 2005'te yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Melih Genel tarafından, 2005 yılında yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	: Cam, plastik ve cam boncuklar, su ve alçı ile yapılan biblo kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Üfleme tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Saydam cam rengi, mavi, beyaz, açık mavi, lacivert, siyah ve kırmızı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Cam ısıtılıp, üflenerek; uzun, kapaklı şekerliğe benzetilerek yapılmıştır. Alt hazneye su doldurularak, en alt üçgen bölüme açık mavi ve lacivert küçük kum (cam) boncuklar, üstündeki yuvarlak hazne bölüme; plastik nazar boncukları doldurulmuştur. Boğumlu bölüm mavi, beyaz ve lacivert renkleri ile burgu şeklinde renklendirilmiştir. Üst bölüm gaz lambası gibi uygulanıp, içine alçıdan yapılan yunus figürlü biblo yerleştirilmiştir. Tepede cam incelemek, üçgen şekilde son bulmuş ve lacivert, boncuk gibi cam parçası ile bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	12.
Fotoğraf No	:	13.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	31.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Side Limanı, Atatürk Heykeli Yanı / Side- Manavgat.
Ürünün Adı	:	Çeşm-i Bülbül.
Ürünün Sahibi	:	Melih Genel'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	8 cm.
Boy	:	25 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Side'de 2005'te yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Biçimi ve Tarihi	Geliş :	Melih Genel tarafından, 2005 yılında yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	:	Cam, plastik ve cam boncuklar, su, alçı ile yapılan biblo ve sim kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Üfleme tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saydam cam rengi, mavi, beyaz, açık mavi, lacivert, siyah ve kırmızı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Cam ısıtılıp, üflenerek; uzun, kapaklı şekerliğe benzetilerek yapılmıştır. Alt hazneye su doldurularak, en alt geniş bölüme açık mavi, lacivert, beyaz küçük kum (cam) boncuklar, plastik nazar boncukları ve sim doldurulmuştur. İncelen, boğumlu bölüm mavi, beyaz, lacivert renkleri ile burgu şeklinde renklendirilmiştir. Tepede cam incelerek üçgen şekilde son bulmuş ve lacivert, boncuk şeklindeki cam ile bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	13.
Fotoğraf No	:	14.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	31.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Side Lımanı, Atatürk Heykeli Yanı / Side-Manavgat.
Ürünün Adı	:	Çeşm-i Bülbül.
Ürünün Sahibi	:	Melih Genel'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	8 cm.
Boy	:	25 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Side'de 2005'te yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Melih Genel tarafından, 2005 yılında yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	:	Cam, su, plastik ve cam boncuklar kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Üfleme tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saydam cam rengi, mavi, beyaz, açık mavi, lacivert, siyah, yeşil ve kırmızı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Cam ısıtılıp, üflenerek; kapaklı, uzun şekerliğe benzetilerek yapılmıştır. Alt hazneye su doldurularak en alt geniş bölüme açık mavi, lacivert, beyaz küçük kum (cam) boncuklar, plastik nazar boncukları ve sim doldurulmuştur. İncelen boğumlu bölüm mavi, kırmızı, yeşil renkleri ile burgu şeklinde renklendirilmiştir. Tepede cam incelerek, üçgen şekilde son bulmuş ve boncuk şeklindeki, açık mavi cam ile bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	14.
Fotoğraf No	:	15.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	31.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Side Limanı, Atatürk Heykeli Yanı / Side-Manavgat.
Ürünün Adı	:	Çeşm-i Bülbül.
Ürünün Sahibi	:	Melih Genel'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	8 cm.
Boy	:	25 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Side'de 2005'te yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Melih Genel tarafından, 2005 yılında yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	:	Cam, plastik ve cam boncuklar, su ve sim kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Üfleme tekniği uygulamıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saydam cam rengi, mavi, beyaz, açık mavi, lacivert, siyah, sarı, pembe ve kırmızı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Cam ısıtılıp, üflenerek; uzun, kapaklı şekerliğe benzetilerek yapılmıştır. Alt hazneye su doldurularak en alt geniş bölüme; kırmızı, beyaz, sarı küçük kum (cam) boncuklar ve sarı, kırmızı, pembe renklerdeki plastik nazar boncukları doldurulmuştur. İncelen boğumlu bölüm; kırmızı, sarı, beyaz renkli camlar ile burğu şeklinde renklendirilmiştir. Tepede; cam incelererek, üçgen şekilde son bulmuş ve kırmızı boncuk şeklindeki cam ile bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 15.
Fotoğraf No	: 16.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 12.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Side Limanı, Atatürk Heykeli Yanı / Side-Manavgat.
Ürünün Adı	: Çeşm-i Bülbül.
Ürünün Sahibi	: Melih Genel'e aittir.
Boyutları	:
En	: 13 cm.
Boy	: 15 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Side'de 2005'te yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Bıçımı ve Tarihi	: Melih Genel tarafından, 2005 yılında yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	: Cam, plastik ve cam boncuklar, sim ve su kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Üfleme tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Mavi, saydam cam rengi, siyah, açık mavi ve lacivert renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Cam ısıtılıp, üflenerek; kapaklı yuvarlak şekerlik formu verilmiştir. İçine su, sarı, kırmızı, beyaz renklerdeki küçük kum (cam) boncuklar ve plastik sarı, pembe, turuncu renklerdeki nazar boncukları doldurulmuştur. Kademeli şekilde incelen üst bölüm boncuk şeklindeki, kırmızı cam ile bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 16.
Fotoğraf No	: 17.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 07.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Side Limanı, Atatürk Heykeli Yanı / Side-Manavgat.
Ürünün Adı	: Çeşm-i Bülbül.
Ürünün Sahibi	: Melih Genel'e aittir.
Boyutları	:
En	: 13 cm.
Boy	: 15 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Side'de 2005'te yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Melih Genel tarafından 2005 yılında yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	: Cam, plastik ve cam boncuklar ve su kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Üfleme tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Mavi, saydam cam rengi, açık mavi, beyaz, siyah ve lacivert renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Cam ısıtılıp, üflenerek; kapaklı yuvarlak, şekerlik formu verilmiştir. İçine su, küçük kum (cam) boncuklar ve plastik nazar boncukları doldurulmuştur. Kademeli şekilde incelen üst bölüm açık mavi boncuk şeklindeki cam ile bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 17.
Fotoğraf No	: 18.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 12.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Side Limanı, Atatürk Heykeli Yanı / Side-Manavgat.
Ürünün Adı	: Çeşm-i Bülbül.
Ürünün Sahibi	: Melih Genel'e aittir.
Boyutları	:
En	: 12 cm.
Boy	: 15 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Side'de 2005'te yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Melih Genel tarafından, 2005 yılında yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	: Cam, plastik ve cam boncuklar ve su kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Üfleme tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Mavi, saydam cam rengi, açık mavi, beyaz, siyah ve lacivert renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Cam ısıtılıp, üflenerek; kapaklı yuvarlak şekerlik formu verilmiştir. İçine su, mavi, lacivert, beyaz küçük kum (cam) boncuklar ve plastik mavi nazar boncukları doldurulmuştur. Kademeli şekilde incelen üst bölüm açık mavi cam ile bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 18.
Fotoğraf No	: 19.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 07.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Side Limanı, Atatürk Heykeli Yanı / Side- Manavgat.
Ürünün Adı	: Çeşm-i Bülbül.
Ürünün Sahibi	: Melih Genel'e aittir.
Boyutları	:
En	: 13 cm.
Boy	: 15 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Side'de 2005'te yapılmıştır..
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Melih Genel tarafından, 2005 yılında yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	: Cam, plastik ve cam boncuklar, sim, polyester biblo ve su kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Üfleme tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Mavi, saydam cam rengi, siyah, açık mavi ve lacivert renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Cam ısıtılıp, üflenerek; kapaklı yuvarlak şekerlik formu verilmiştir. İçine su, mavi, lacivert, beyaz küçük kum (cam) boncuklar, plastik mavi nazar boncukları ve alçı-polyester karışımı yumurtadan çıkan kaplumbağa şeklindeki biblo ve sim doldurulmuştur. Kademeli şekilde incelen üst bölüm boncuk şeklindeki, açık mavi cam ile bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	19.
Fotoğraf No	:	20.
Envanter No	:	1.15.87.
İnceleme Tarihi	:	28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Alanya Müzesi.
Ürünün Adı	:	Deve Başlığı.
Ürünün Sahibi	:	Alanya Müzesi'ne aittir.
Boyutları	:	
En	:	
Boy	:	90 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Ali Efendi köyünden, Tahir Cintas'tan satın alınarak, 9.10.1987 tarihinde müzeye getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Büyük ve küçük yedi bakır çan, keçe, kolan, deniz kabuğu ve zincir kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Keçe yapımı, kolan dokuma, örgü, maden işleme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, beyaz, gri, kırmızı, sarı, kahverengi ve turuncu renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Mavi keçelerin üzeri; beyaz kurt dişleri ile işlenerek, süslenmiştir. Üç adet üçgen keçe parçasından yapılan deve önlüğünde ortadaki keçe, kurt dişi boncuklarının düzensiz şekillerde dikilip, işlenmesi ile süslenmiştir. Yanlardaki dikdörtgen iki keçenin üç tarafı; kurt dişi boncukları ile çerçevelenip, ortadan ikiye bölünerek, ikişer halka oluşturacak şekilde süslenmiştir. Geniş kolan üzerine keçeler dikilerek birleştirilmiştir. Ayrıca; 7 küçük, 2 büyük sarı, bakır çan kullanılarak süslenen deve yularının bazı kısımlarındaki boncuklarda ve deniz kabuklarında eksilmeler mevcuttur.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 20.
Fotoğraf No	: 21.
Envanter No	: 1.12.78.
İnceleme Tarihi	: 28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Alanya Müzesi.
Ürünün Adı	: Deve Başlığı.
Ürünün Sahibi	: Alanya Müzesi'ne aittir.
Boyutları	:
En	: 62 cm.
Boy	: 71 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Alanya Payalar Köyü, Aydınli Yörüklerinden Hüseyin Okur'dan satın alınarak, 27.10.1978 tarihinde müzeye getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	: Çeşitli yünler, keçe, deniz kabuğu ve renkli boncuklar kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Keçe yapımı, çarpama dokuma, şerit örme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, mavi, beyaz, kahverengi, turuncu ve bordo renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Deve başlığı; beş ince keçe parçasından oluşmaktadır. Ortadaki parça yuvarlak olup, üzeri iç içe iki daire beyaz kurt dişi boncuk, onun içinde iki daire halinde mavi, sarı boncuk uygulanmış, göbek püskül ile süslenmiştir. Diğer dört keçeden iki tanesi karşılıklı yarım daire şeklinde, birinin zemini kavun içi, diğerinin zemini mavi renktedir. Bu keçelerin üzerine kurt dişi boncukları ile üçer halka oluşturulmuştur. Mavi zeminli olan keçe diğerinden büyüktür. Ortasına püskül dikilmiştir. Karşılıklı olan diğer keçelerin zemini koyu vişne renginde üçgen şeklinde uygulanmıştır. Üçgenlerin köşeleri yuvarlatılmış, kurt dişi boncukları ile halkalar oluşturulup süslenmiştir. Dışa bakan geniş kenarlarda birer uzun kırmızı püskül vardır. Keçelerin kenarları kurt dişi boncukları ile ve balık sırtı yün örgülerle çerçevelenerek süslenmiştir. Parçalar birbirine kolanlarla bağlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	21.
Fotoğraf No	:	22.
Envanter No	:	1.13.87.
İnceleme Tarihi	:	28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Alanya Müzesi.
Ürünün Adı	:	Deve Önlüğü "Göğbent".
Ürünün Sahibi	:	Alanya Müzesi'ne aittir.
Boyutları	:	
En	:	7,5 cm.
Boy	:	250 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Biçimi ve Tarihi	Geliş :	Alanya Gözüküçüklü köyünden, Ömer Coşkun'dan satın alınarak, 16.06.1987 tarihinde müzeye getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Çeşitli yünler ve cam mavi boncuklar kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Çapama dokuma, şerit örme, boncuk dizme ve püskül hazırlama teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Siyah, kırmızı, bordo, beyaz, açık yeşil ve mavi renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Kıl ve yünden dokunmuş, geniş kolan şeklinde deve önlüğüdür. Kenarına; siyah çizgi, siyah-beyaz kenar suyu, yeşil ve kırmızı ile işlenen "X" şeklindeki bereketi simgeleyen, yörede "kara sinek" olarak bilinen motif ile ikinci bordür uygulanmıştır. Siyah zemin üzerine beyaz ile saç bağı ve onun içine yıldız motifi uygulanmıştır. Saç bağı motifinin ve yıldız motifinin orta bölümüne siyah-beyaz örülmüş ip üzerine; mavi boncuk ve kırmızı püskül, aynı ip üzerine tekrar; mavi boncuk ve kırmızı püskül takılmış ve kolanın dokuma bölümü süslenmiştir. Kolanın ucundaki ipler iki gruba ayrılarak örülmüş ve uçta püskül kalacak şekilde bağlanmıştır. Örülen iki ipin arasına, motiflerin ortasına uygulandığı gibi iki mavi boncuklu, kırmızı püskülden, ikişer tane takılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	22.
Fotoğraf No	:	23.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Akseki Kütüphanesi / Akseki.
Ürünün Adı	:	Dizi Boncuk ve Muskalık.
Ürünün Sahibi	:	Akseki Kütüphanesi'ne aittir.
Boyutları	:	
En	:	2 cm.
Boy	:	85 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Bilinmiyor.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Cam boncuklar, pamuk ipliği, deri ve kağıt kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Cam boncuk yapım, boncuk dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, açık mavi, lacivert ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Mumlu beyaz ip üzerine üç mavi, on beş lacivert, on beş mavi el yapımı cam boncuklar dizilmiştir. Orta bölüme; kare seklinde kesilen siyah deri içine dua yazılı kağıt yerleştirilerek, verrev şekilde ortadan katlanıp beyaz ip ile dikilen deri muska yerleştirilmiştir. Muskadan sonra; on altı mavi, on beş lacivert, beş mavi cam boncuk dizilen ip bağlanarak boncuk dizme işlemi bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	23.
Fotoğraf No	:	24.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	28.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Peri Köyü / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Dizi Boncuk.
Ürünün Sahibi	:	Hürü Sevim'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	2 cm.
Boy	:	70 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Satın alınarak, 1975 tarihinde getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Cam boncuk, iğde dalı ve dana derisi sırim kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Cam boncuk yapım ve boncuk dizme teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, kahverengi, açık mavi ve lacivert renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Sırım üzerine sekiz adet açık ve koyu tonlarda mavi, el yapımı cam boncuk dizilmiştir. İğde ağacının dalından keselen bir adet silindir çubuk yatay şekilde ortasından delinmiş ve sırıma geçirilmiştir. On üç adet cam boncuk dizilerek boncuk dizme işlemi bitirilmiştir. Boncuğun dizildiği sırim bağlanarak boncuk dizme işlemi bitirilmiştir. Sırım önce bağlandığı yerden koptuğundan sırim eklenip tekrar bağlandığı için iki düğüm mevcuttur.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	24.
Fotoğraf No	:	25.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	28.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Değirmenli Köyü / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Dizi Boncuk.
Ürünün Sahibi	:	Ahmet Öztürk'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	1,5 cm.
Boy	:	75 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır. Boncuklarda ufak kırılmalar meydana gelmiştir.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Satın alınarak, 1980 tarihinde getirilmiştir.
Kullanılan Matzemeler	:	Cam boncuklar, bakır çan ve pamuk ipliği kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Cam boncuk yapım ve boncuk dizme teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, kahverengi ve beyaz renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	40 adet el yapımı cam boncuk kalın beyaz pamuk ipliği üzerine dizilmiştir. Orta bölüme bir adet bakır çan geçirilip tekrar 40 adet boncuk dizilmiş, toplam seksen boncuğun dizildiği ip bağlanarak, boncuk dizme işlemi bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	25.
Fotoğraf No	:	26.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	16.08.2003.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Hüsamettin Köyü / Akseki.
Ürünün Adı	:	Dizi Boncuk Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Ahmet Baş'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	2 cm.
Boy	:	82 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Bilinmiyor.
Bıçımı ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Cam boncuklar, plastik boncuklar, pamuk ipliği ve yün kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Cam boncuk yapımı ve boncuk dizme teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, lacivert, kırmızı, sarı ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Beyaz pamuk ipliği ve keçi kılından hazırlanan yün karıştırılarak, eğrilip, bükülerek oluşturulan ala ip üzerine iki lacivert, bir büyük mavi, on üç lacivert, bir büyük lacivert, altmış sekiz lacivert, bir büyük mavi, on üç lacivert yuvarlak ve kırmızı kare şeklinde üzerinde sarı ay-yıldız bulunan plastik boncuk dizilmiştir. Bir lacivert, bir adet el yapımı yassı cam boncuk ve bir lacivert boncuk dizilerek, boncuk dizilen ip bağlanıp, boncuk dizme işlemi bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	26.
Fotoğraf No	:	27.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Denizyaka Köyü / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Dizi Boncuk.
Ürünün Sahibi	:	Mustafa Aykut'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	1 cm.
Boy	:	50 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Bilinmiyor.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Cam boncuklar, pamuk ipliği, deri ve kağıt kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Boncuk yapımı, boncuk dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, açık mavi, lacivert ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Kırmızı lastik üzerine iki açık mavi, iki lacivert, iki açık yeşil, beş lacivert, beş mavi, beş yeşil, beş mavi, beş lacivert, beş mavi, beş yeşil, beş mavi el yapımı cam boncuk dizilmiştir. Lastik bağlanarak boncuk dizme işlemi bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	27.
Fotoğraf No	:	28.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	28.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Hacıobası Köyü / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Dizi Boncuk.
Ürünün Sahibi	:	Arzu Avcı'ya aittir.
Boyutları	:	
En	:	1,5 cm.
Boy	:	45 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Satın alınarak, 1985 tarihinde getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Cam boncuk ve dana derisi sırm kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Cam boncuk yapımı ve boncuk dizme teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Siyah sırm üzerine kırk yedi adet, el yapımı mavi cam boncuk dizilmiştir. Boncuğun dizildiği sırm bağlanarak boncuk dizme işlemi bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	28.
Fotoğraf No	:	29.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	28.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Güzel Yalı Köyü / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Dizi Boncuk.
Ürünün Sahibi	:	Durdu Kahraman'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	5 cm.
Boy	:	50 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona	Geliş	Satın alınarak, 2003 tarihinde getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Plastik boncuk, bakır çan ve naylon iplik kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Plastik boncuk yapımı, boncuk dizme ve maden işleme teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, kahverengi, sarı, beyaz ve kırmızı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Boncuk dizme işlemi üç adet ip üzerine yan yana mavi, bir sarı, bir kırmızı, on mavi, bir sarı ve birbirine yapışık halde bulunan üç adet kırmızı, bir sarı, altı mavi boncuk dizilmiş, orta bölüme bir adet bakır çan geçirilip, işlemler simetrik şekilde tekrar edilerek boncuklar dizilmiştir. Boncuk dizme işlemi kalın beyaz naylon ip üzerine uygulanmıştır. Boncukların dizildiği ipler bağlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 29.
Fotoğraf No	: 30.
Envanter No	: 1.4.80.
İnceleme Tarihi	: 28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Alanya Müzesi.
Ürünün Adı	: Hamaylı (Muskalık) Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Alanya Müzesi'ne aittir.
Boyutları	:
En	: 9 cm.
Boy	: 39 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır. Bazı pullar dökülmüştür.
Koleksiyona Geliş	: Turan Baykara'dan zor alım yolu ile alınarak,
Biçimi ve Tarihi	: 30.05.1973 tarihinde müzeye getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	: Gümüş ve cam boncuklar kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Gümüş işleme ve boncuk yapıştırma teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Gri (gümüş rengi), mavi ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Muskalık ortada bir büyük muska ve yanlarda iki küçük muskadan oluşmaktadır. Orta muskalık "M" harfi oluşturacak şekilde ikiye zincir ile ortadan ve yanlardan tutturulmuş, iki zincirin üst bölümünden askı zinciri takılarak zincir üzerine sekizer delikli, hilal formuna benzer yuvarlak pullar takılmış ve askı zinciri tamamlanmıştır. Küçük muskalar büyük muskanın bağlandığı zincirinin birleştiği noktalardan, üç adet zincirin muskaya takılıp tepede birleştirilerek askı zincirine takılması ile muskalığa tutturulmuştur. Küçük muskalıklar üzerine delikli hilal formuna benzeyen yuvarlak pullardan beşer adet takılmıştır. Büyük muskalık üzerine; 1 lacivert, 1 mavi olarak sıralanmış, 7 adet boncuk yerleştirilmiştir. Askı zincirine bağlandığı ara zincirlere 2 şer adet hilal formundaki yuvarlak pul muskalığa yakın noktalara takılmış fakat 1 tanesinde 2 diğerlerinde; 1 er pul kalmıştır. Büyük muskalığın altına 9 halka üzerinden yaprak formundaki delikli pullar ve zincir ile hilal formundaki yuvarlak pullar sarkıtılarak muskalık süslenmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	30.
Fotoğraf No	:	31.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	12.08.2004.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Lise caddesi, Kapalı Çarşı, Kartal Hediyelik / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Hamaylı (Muskalık) Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Veli Kartal'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	6 cm.
Boy	:	36 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Cumhuriyet Dönemi Antalya takılarından olduğu biliniyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Satın alma yoluyla, 1995'te alınmıştır.
Kullanılan Malzemeler	:	Alpaka (gümüş ve bakır karışımı) levha, alpaka pul, cam boncuk ve zincir kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Metal döküm, işleme ve cam boncuk yapıştırma teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Gri (gümüş rengi) ve kırmızı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Kolye zinciri üzerine üzerinde el motifi bulunan pullardan iki yana da 10 ar tane takılmıştır. Askı zincirinin ucuna; muska (üçgen) şeklinde çiçekli, dal ve yaprak şekline benzeyen kıvrık çizgilerin, kabartma, kazıma ve çöktürme yöntemleri ile işlenmiş olan levha birleştirilmiştir. Levha üzerindeki çiçeğin ortasına kırmızı taş yapıştırılmıştır. İkizkenar üçgen şeklindeki levhanın sivri ucundan ve yanlardaki iki köşeden zincir takılmıştır. Bu zincirlerin diğer uçları silindirik şeklindeki kapaklı muska muhafazasına takılmıştır. Silindirik muskalığın altından yedi zincir sarkıtılmış bu zincirlerin ortasından ve ucundan el şeklinde kabartmalı yuvarlak pullar sarkıtılmıştır. Silindirik muskalığın kapaklarına birer zincir, bu zincirlerin ortalarına ve uçlarına birer el motifi kabartmalı yuvarlak pul takılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	31.
Fotoğraf No	:	32.
Envanter No	:	285.
İnceleme Tarihi	:	28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Alanya Müzesi.
Ürünün Adı	:	Hamaylı (Muskalık) Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Alanya Müzesi'ne aittir.
Boyutları	:	
En	:	
Boy	:	Zincirli uz: 39 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona	Geliş	Satın alma yoluyla, 16.5.1967'de müzeye
Bijimi ve Tarihi	:	getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Madeni plaka (bafon), zincirler ve cam boncuk kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Maden döküm, işleme ve cam boncuk yapıştırma teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Gri (metal rengi) ve yeşil renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Beyaz madeni zincirli muskalık; silindir biçimindedir ve üzeri ay ve çiçek motifi işlemelidir. Silindirin altına sıralı on delik ve bu deliklere asılan sekiz kısa zincir ve uçlarında yuvarlak plakalar vardır. İki zincirli plaka noksandır. Silindir parçanın üst bölümünde üçgen şeklinde, ortası yeşil taşlı, iki kenarında ikişer yuvarlak süs bulunan madeni plaka mevcuttur. Kolye zinciri; silindirin ve üçgen parçanın uçlarını tutarak üçgenin bir ucu aşağı bakacak şekilde sarkıtılmış ve kolye zinciri tamamlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	32.
Fotoğraf No	:	33.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	01.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Ulualan Mevkii / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Hapishane İşi Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Hasan Koç'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	10 cm.
Boy	:	12 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Satın alınarak, 1991'de getirilmiştir.
Bijimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Plastik boncuklar ve naylon iplik kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Boncuk yapım teknikleri, boncuk dizme ve tığ örgü tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, yeşil, kırmızı, sarı, lacivert, mor ve beyaz renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık üçgen formdadır. Nazarlık beyaz naylon iplik ile "hapishane işi" olarak bilinen tığ örgü tekniği ile örülmüştür. Belirlenen desen beyaz zemin üzerine uygulanarak nazarlığın iki dikey kenarı; yeşil, kırmızı ve mor boncuklar ile çerçevelenmiştir. Üçgen şeklindeki nazarlığın üzerine yukarıdan aşağıya doğru; bir bütün, beş adet "elibeline" motifi mavi boncuklar ile uygulanmıştır. "Elibeline" motiflerinin iç yüzeyi sarı, kırmızı ve yeşil boncuklar ile örülerek uygulanmıştır. Nazarlığın ortasında bulunan iki adet yarım "elibeline" motifinin altında oluşturulan iki adet deliğin içine sarı ve yeşil boncuklar dizilerek üçgen şeklindeki deliğin içine asılmıştır. Nazarlığın alt bölümünde bulunan üç adet yarım motifin bulunduğu yüzey üç adet üçgen şekli oluşturmuştur. Üçgenlerin üç köşelerine metal oya pulları birer adet oya boncuğu ile dikilmiştir. Nazarlığın altına; bağlanan ipler üzerine; kırmızı-mavi, kırmızı-lacivert renkli boncuklar ve orta noktalarına; beyaz-yeşil, beyaz-lacivert boncuklar dizilerek ipler halka yapılarak nazarlıklar süslenmiştir. Nazarlığın askısı sarı ve lacivert oya boncukları ile silindirik şekilde örülmüştür. Nazarlık ile askının birleşme

noktasında kırmızı, lacivert, beyaz ve yeşil boncuklar ile hazırlanan halka şeklindeki saçaklar ile nazarlık süslenmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	33.
Fotoğraf No	:	34.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	01.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Ulualan Mevkii / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Hapishane İşi Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Hasan Koç'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	6 cm.
Boy	:	8 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Satın alınarak, 1991'de getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Plastik boncuklar ve naylon iplik kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Boncuk yapımı, boncuk dizme ve tığ örgü tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Lacivert, yeşil, kırmızı, turuncu, siyah ve beyaz renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık üçgen formdadır. Beyaz naylon iplik ile "hapishane işi" olarak bilinen tığ örgü tekniği ile örülmüştür. Belirlenen desen beyaz zemin üzerine uygulanarak nazarlığın iki dikey kenarı; yeşil, kırmızı ve lacivert boncuklar ile çerçevelenmiştir. Üçgen şeklindeki nazarlığın üzerine yukarıdan aşağıya doğru; bir bütün, iki adet "elibelinde" motifi siyah boncuklar ile uygulanmıştır. "Elibelinde" motiflerinin iç yüzeyi kırmızı, yeşil ve sarı renkli boncuklar ile örülerek uygulanmıştır. Nazarlığın altına; bağlanan ipler üzerine; turuncu, lacivert, kırmızı ve yeşil boncuklar dizilerek ipler halka yapılmış, nazarlık süslenmiştir. Nazarlığın askısı kırmızı ve yeşil oya boncukları ile silindir şeklinde örülmüştür. Yeşil renkli plastik halka ile nazarlık bağlanarak nazarlığın askısı hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	34.
Fotoğraf No	:	35.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	13.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Ömer Duruk Dinlenme Tesisleri /Akseki.
Ürünün Adı	:	Kaplumbağa Kabuğu Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Mevlüt Mıstık'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	4 cm.
Boy	:	20 cm
Yapım Yeri ve Yılı	:	Akseki'de 2000 yılında bulunmuş ve örülmüştür.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Biçimi ve Tarihi	Geliş :	Kaplumbağa kabuğu Emine Mıstık tarafından 2000 yılında bulunmuş ve asılabilmesi için ipler gruplanarak örülmüştür.
Kullanılan Malzemeler	:	Bağa (kaplumbağa kabuğu), zamak cevşen (süslü, metal, dua muhafazası) ve naylon ip kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Makrame tekniği kullanılmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Kahve rengi tonları ve beyaz renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Kaplumbağa kabuğunun içinden ipler gruplanıp ikiye ayrılarak geçirilmiş ve kaplumbağa kabuğunun alt bölümünde ipler zincir düğümü ile örülmüştür. İpler uzun bırakılarak ucuna cevşen bağlanarak asılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 35.
Fotoğraf No	: 36.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 13.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Ömer Duruk Dinlenme Tesisleri /Akseki.
Ürünün Adı	: Kaplumbağa Kabuğu Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Mevlüt Mısıtık'a aittir.
Boyutları	:
En	: 9 cm.
Boy	: 30 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Akseki'de 2000 yılında bulunmuş ve örülmüştür.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Kaplumbağa kabuğu Emine Mısıtık Tarafından 2000 yılında bulunmuş ve asılabilmesi için ipler gruplanarak örülmüştür.
Kullanılan Malzemeler	: Bağa (kaplumbağa kabuğu), deri Mushaf (süslü, içinde dua yazılı olan minik Kur'an muhafazası), jüt ipi, cam nazar boncuğu, plastik boncuklar, kağıt ve naylon ip kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Makrame tekniği kullanılmıştır.
Kullanılan Renkler	: Kahve rengi tonları, mavi, lacivert, yeşil ve beyaz renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Altı adet jüt ipi gruplanarak bağlanmış ve uçlarına; kaplumbağa kabuğu, Mushaf, nazar boncuğu bağlanmış, uçları boş olan jüt ipleri halka oluşturularak, düğümlenmiş ve nazarlık süslenmiştir. Özel bir askı hazırlanmamış, iplerin bağlanarak gruplandığı başlangıç noktası, nazarlığın asılmasında kullanılmaktadır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 36.
Fotoğraf No	: 37.
Envanter No	: 5.23.74.
İnceleme Tarihi	: 28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Alanya Müzesi.
Ürünün Adı	: Karanfil Kolye.
Ürünün Sahibi	: Alanya Müzesi'ne aittir.
Boyutları	:
En	:
Boy	: 35 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Yusuf Aksoy'dan satın alınarak, 15.08.1974 yılında müzeye getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	: Cam boncuk, karanfil ve pamuk ipliği kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Cam boncuk yapımı ve boncuk dizme tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Kahverengi, (kirli) beyaz ve mavi renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Sırasıyla iki kez; iri mavi boncuk ve karanfil dizisi, mavi boncuk, kırmızı tespih taneleri, zencefil, karanfil dizisi, mavi boncuk ve iri Osmanlı parasından oluşan bir gerdanlıktır. Şu an mevcut olan pamuk ipi üzerine sırayla, iki mavi boncuk, bir miktar karanfil, beş mavi boncuk, bir miktar karanfil ve iki mavi boncuk dizilerek yapılmış iki dizi boncuktan oluşan kolyedir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	37.
Fotoğraf No	:	38.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	09.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Okaş Baharat, Aşağı Pazarcı M. Pazartesi Pazarı / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Karanfil Kolye.
Ürünün Sahibi	:	Mehmet Okaş'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	4 cm.
Boy	:	165 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Denizli'de 2001 yılında yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Satın alınarak, 2001 yılında getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Plastik boncuk, karanfil, pamuk ipliği ve altın renkli metal kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Boncuk dizme tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, kahve rengi ve altın sarısı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	İki adet uzun ipin üzerine; 20 cm. karanfil, iki ip birleştirilerek, iki adet plastik mavi boncuk, 20cm. karanfil, iki ip birleştirilerek iki adet mavi boncuk, 20 cm. karanfil, bir mavi boncuk, dizilmiştir. Kolyenin ortasına gelecek şekilde metal tuğralı iri Osmanlı parası dizilmiştir. Karanfil ve mavi boncuk dizme işlemi aynı şekilde simetrik olarak tekrar edilerek kolye hazırlanmıştır. Kolyenin dizildiği ipler bağlanarak karanfil dizme işlemi bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 38.
Fotoğraf No	: 39.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 11.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Mozaik Halıcılık, Side / Manavgat.
Ürünün Adı	: Keçe Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Muammer Tekin'e aittir.
Boyutları	:
En	: 25 cm.
Boy	: 180 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Satın alınarak, 1985'de getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	: Yün, plastik düğmeler, deniz kabukları, simli ipler ve dikiş ipliği kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Keçe, dikiş ve püskül hazırlama teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Beyaz, kırmızı, açık mavi, lacivert, krem rengi, kahve rengi, turuncu, yeşil, pembe, altın sarısı ve mor renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık kare formundadır. Siyah renkli keçe, kare formunda kesilmiş, kenarları arkaya katlanarak temizlenmiş, iki sıra deniz kabuğu (kurt izi) dikilerek çerçevelenmiştir. Nazarlığın ortasına; daire şeklinde kırmızı çerçeveli ayna dikilmiştir. Kare şeklindeki nazarlığın köşelerinden orta noktaya doğru iki sıra halinde düğme dikilmiş, nazarlık üzerinde dört adet yamuk oluşturulmuştur. Yamuk şeklinin ortasına sarı ve yeşil püsküller ve püsküllerin etrafına düğmeler daire şeklinde dikilerek süslenmiştir. Kare şeklindeki nazarlığın dört köşesine kırmızı ve siyah renkli ipler ile hazırlanan püsküller ve püsküllerin saplarına düğmeler dikilmiştir. Keçe nazarlığın askısı olarak, kırmızı ve siyah ipler ile hazırlanmış olan kolan dokuma demir halka üzerine dikilmiştir. kolan dokuma keçe nazarlığın arkasına dikilmiş, kırmızı ve siyah kolan birbirine bağlanmıştır. Kolan dokumaların üzeri ikiye adet simli ip ile örülen örgüler ile sarılarak ortasına beyaz düğmeler dikilmiştir. kolan dokumaların uçları kırmızı ve siyah püsküller ile süslenmiş, ikiye adet uzun

püskülün bağlandığı ipler turuncu, siyah, beyaz ipler ile sarılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 39.
Fotoğraf No	: 40.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 11.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Mozaik Halıcılık, Side / Manavgat.
Ürünün Adı	: Keçe Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Muammer Tekin'e aittir.
Boyutları	:
En	: 20 cm.
Boy	: 68 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	: Satın alınarak, 1985'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Yün, plastik düğmeler, deniz kabukları, zamak pullar ve zincir ve dikiş ipliği kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Keçe, dikiş ve püskül hazırlama teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Beyaz, siyah, kırmızı, açık mavi, lacivert, kahve rengi, pembe, koyu pembe, siyah ve mor renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık kare formundadır. Beyaz renkli keçe, kare formunda kesilmiş, üzeri çizgili kutnu kumaş ile kaplanmış, kenarlarına iki sıra deniz kabuğu (kurt izi) dikilerek çerçevelenmiştir. Nazarlığın ortasına; daire şeklinde mavi ip ile tığ örgü tekniğinde örülmüş olan oya dikilmiştir. Kare şeklindeki nazarlığın köşelerinden orta noktaya doğru deniz kabukları dikilmiş, nazarlık üzerinde dört adet üçgen oluşturulmuştur. Üçgen şeklinin ortasına mavi naylon ip ile örülen oya dikilerek süslenmiştir. Kare şeklindeki nazarlığın dört köşesine mavi ve siyah renkli düğmeler dikilmiştir. Keçe nazarlığa askı olarak, pembe yün ile hazırlanmış olan kolan dokuma dikilmiş, halka oluşturulmuştur. Nazarlık kolan üzerine verev şekilde dikilmiş, nazarlığın iki alt kenarına lacivert ip ile burgu yapılarak hazırlanan püsküller dikilmiştir. Pembe kolan ve yanına koyu pembe, kırmızı kolan dokumalar keçe nazarlığın arkasına dikilmiştir. Kolanlar ortalarından dikilerek ham yünler ve deniz kabukları ile süslenmiştir. Yünlerin altına turuncu kumaş sarılarak dikilmiştir. Kolan dokumaların uçlarındaki

ipler iki gruba ayrılarak örölmüş, uçlarına kolanların
renginde ikişer adet pösköl bağlanarak nazarlık
süslenmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No : 40.
Fotoğraf No : 41.
Envanter No :
İnceleme Tarihi : 12.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer : Duruk Hediyelik / Akseki.
Ürünün Adı : Keçe Nazarlık.
Ürünün Sahibi : Sevda Demirel'e aittir.
Boyutları :
En : 16 cm.
Boy : 40 cm.
Yapım Yeri ve Yılı : Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş : Satın alınarak, 1998'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi :

Kullanılan Malzemeler : Yün, plastik boncuklar, deniz kabukları, çeşitli düğmeler, kurşun ve zamak metallere yapılmış pullar ve dikiş ipliği kullanılmıştır.

Kullanılan Teknikler : Keçe, dikiş ve püskül hazırlama teknikleri uygulanmıştır.

Kullanılan Renkler : Siyah, bordo kırmızı, sarı, mavi, kırmızı, açık mavi, lacivert, krem rengi, kahve rengi, turuncu ve beyaz renkleri kullanılmıştır.

Kompozisyon : Bordo kırmızı renkli keçe daire formunda kesilmiş, kenarları ilik örme tekniği ile işlenerek çerçevelenmiştir. Daire şeklindeki keçenin kenarına uygulanan ilik örme tekniğinin bittiği noktadan itibaren bir deniz kabuğu, bir düğme olmak üzere deniz kabukları ve çeşitli renklerdeki düğmeler keçe üzerine dikilmiştir. Daire şeklindeki keçenin ortasına bir sıra halinde yatay olarak düğmeler dikilerek dizilmiştir. Keçenin orta noktasına düğmelerin alt ve üst ortasına üçer adet deniz kabuğu dikilmiş, deniz kabuklarının kenarına küçük kum boncuklar dizilerek dikilmiş ve boncukların kenarlarına düzensiz olarak dizilen kum boncuklar dikilerek üçgenler oluşturulmuş ve içlerine birer adet boncuk dikilmiştir. Orta motifin kenarlarına; sağ alt ve sol üst bölüme yuvarlak şeklindeki metal süs sol alt ve sağ üst bölüme; oval şeklindeki metal süs dikilerek aralarına çeşitli renklerdeki tahta boncuk, düğme ve kum boncuklar serbest şekilde, düzensiz olarak dikilmiştir. Daire şeklindeki nazarlığın altına beş adet örülmüş, ipler dikilmiş ve

altlarına, hazırlanan püsküller bağlanmıştır. Sağ ve sol kenarda bulunan 15 cm. boyunda, mavi ve kırmızı yünlerden saç örgüsü tekniğinde örülerek hazırlanmış, uçlarına; siyah ve kahverengi yünlerden hazırlanan püsküller bağlanarak, sağda bulunan ipe sarı, solda bulunan ipe mavi boncuk geçirilmiştir. İç bölümde bulunan iki ip ise; 25 cm. boyunda, kırmızı ve gri yünler ile saç örgüsü tekniğinde örülmüştür. Solda bulunan ipin ucuna sarı ve mavi plastik boncuk geçirilerek kahverengi yünlerden hazırlanan püskül bağlanmıştır. Sağda bulunan ipin ucuna yeşil ve kırmızı plastik boncuk geçirilerek kırmızı yünden hazırlanan püskül geçirilmiştir. Keçe nazarlığın alt ortasında bulunan kırmızı ve krem rengi yünden örülen ipe mavi plastik boncuk geçirilmiş ve ucuna; krem rengi ve kahve rengi ipler ile hazırlanan püskül bağlanmıştır. Keçe nazarlığın üst orta noktasına; kırmızı, açık mavi, pembe yünler örülerek ip olarak uygulanmış, askı olarak hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	41.
Fotoğraf No	:	42.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	11.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Yeniköy / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Keçe Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Hatice Gülmez'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	35 cm.
Boy	:	38 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Bilinmiyor.
Bıçımı ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Yün, plastik boncuklar, deniz kabukları, çeşitli düğmeler, su taşı ve dikiş ipliği kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Keçe, dikiş ve püskül hazırlama teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Bordo kırmızı, mavi, kırmızı, açık mavi, lacivert, krem rengi, kahve rengi, turuncu ve beyaz renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık daire formundadır. Bordo kırmızı renkli keçe daire formunda kesilmiş, kenarlarına; kırmızı ve mavi ip ile burgu yapılarak çerçevelenmiştir. Daire şeklindeki keçenin içine bir sıra halinde pembe yıldız şeklinde pullar ortalarından birer boncuk ile dikilmiştir. İki sıra sutaşı dikilmiş, ortasına çiçek şeklinde yeşil pullar dikilmiş, pulların aralarına ipler dikilerek su taşların içinde zikzaklar oluşturulmuş, zikzaklar ve sutaşlarının arasına birer adet mor plastik boncuk dikilmiştir. Nazarlığın ortasına yuvarlak plastik göz boncuğu dikilmiş, etrafına çiçek şeklinde yeşil pullar dizilerek dikilmiştir. Pulların etrafına eşit aralıklarda sekiz adet deniz kabuğu (kurt izi) ve deniz kabuklarının üzerine birer adet çiçek şeklinde yeşil pul dikilmiş, deniz kabukları ve pulların etrafına iki sıra halinde krem rengi renkli oya boncukları dizilmiştir. Oya boncuklarının dışında kalan bölüme; kırmızı damla şeklinde pullar dikilmiş ve etraflarına üçer adet mor plastik boncuklar dikilmiştir. daire şeklindeki nazarlığın altına yedi adet püskül hazırlanıp, krem rengi ip ile

bağlanmıştır. Püsküller kırmızı, krem rengi, lacivert, turuncu, lacivert, krem rengi, kırmızı renkli püsküller yerleştirilmiştir. Nazarlığa askı olarak, kenarındaki kırmızı, mavi burgulu ipin dikilmesi ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	42.
Fotoğraf No	:	43.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	11.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Duruk Hediyeelik / Akseki.
Ürünün Adı	:	Keçe Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Sevda Demirel'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	33 cm.
Boy	:	35 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Satın alınarak 1999 yılında getirilmiştir.
Bijimi ve Tarihi	:	

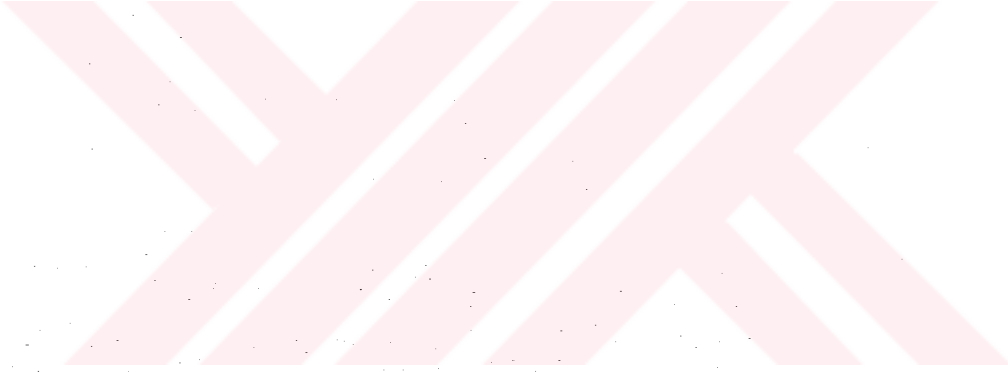
Kullanılan Malzemeler : Yün, plastik boncuklar, deniz kabukları, plastik pullar, su taşı, floş (naylon) ip ve pamuklu dikiş ipliği kullanılmıştır.

Kullanılan Teknikler : Keçe, dikiş ve püskül hazırlama teknikleri uygulanmıştır.

Kullanılan Renkler : Mor, mavi, açık mavi, kırmızı, krem rengi, kahve rengi, sarı, yeşil, lacivert ve beyaz renkleri kullanılmıştır.

Kompozisyon : Nazarlık daire formundadır. Mor renkli keçe, daire formunda kesilmiş, kenarlarına; kırmızı ve mavi ip ile burğu yapılarak çerçevelemiştir. Daire şeklindeki keçe üzerine; dıştan içe doğru; bir sıra halinde; kırmızı ve yeşil yıldız şeklinde pullar ortalarından birer boncuk ile dikilmiştir. İki sıra sarı renkli sutaşı, ortasına damla şeklinde mor pullar, pulların ortasına altın sarısı rengine plastik boncuklar dikilmiştir. Sarı su taşının iç bölümüne mavi floş ipler ile iki sıra zikzak oluşturularak; zikzakların ortasına kırmızı çiçek şeklindeki pullar ve aralarına; birer adet plastik boncuk dikilmiştir. Nazarlığın ortasına; yelpaze şeklindeki deniz kabuğu, etrafına yıldız şeklindeki mavi pullar daire oluşturacak şekilde dikilmiş, on bir adet deniz kabuğu (kurt izi), siyah, mavi, lacivert ebruli renklerde parlayan plastik boncuklar dizilerek nazarlık süslenmiştir. Daire şeklindeki nazarlığın altına yedi adet püskül hazırlanıp, püsküller mor renkli ip ile bağlanmıştır. Püsküller kahve rengi, mor, beyaz renkli ipler ile hazırlanmıştır.

Nazarlığın askısı, kenarındaki kırmızı ve lacivert burgulu ipin dikilmesi ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	43.
Fotoğraf No	:	44.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	11.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Emek M. 4589. S. No: 12 / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Keçe Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Sevgi Şengül'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	33 cm.
Boy	:	30 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Mut'tan satın alınarak, 2000'de getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Yün, plastik boncuklar, deniz kabukları, plastik pullar, su taşı, floş ip ve dikiş ipliği kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Keçe, dikiş ve püskül hazırlama teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Beyaz, kırmızı, açık mavi, lacivert, krem rengi, kahve rengi, turuncu, yeşil, pembe, altın sarısı ve mor renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık kalp formundadır. Beyaz renkli keçe kalp formunda kesilmiş, kenarlarına; kırmızı renkli ip ile burgu yapılarak çerçevelenmiştir. Kap şeklindeki keçenin içine bir sıra halinde pembe yıldız şeklinde pullar ortalarından birer boncuk ile dikilmiştir. İki sıra halinde mor ve kırmızı renkli sutaşı dikilmiş, ortasına çiçek şeklinde altın sarısı pullar dikilmiştir. Nazarlığın ortasına yuvarlak plastik göz boncuğu dikilmiş, etrafına çiçek şeklinde yeşil pullar dikilmiştir. Pulların etrafına eşit aralıklarda on bir adet deniz kabuğu (kurt izi) ve deniz kabuklarının etrafına mor renkli plastik boncuklar dizilmiştir. Oya boncuklarının dışında kalan bölüme; dikdörtgen şeklinde kumaşlar, etraflarına pembe renkli su taşları, altın sarısı renkteki plastik boncuklar dikilmiştir. Kalp şeklindeki nazarlığın altına beş adet püskül hazırlanıp, püsküller kırmızı renkli ip ile bağlanmıştır. Püsküller kırmızı, kahve rengi ipler ile hazırlanmıştır. Nazarlığa askı olarak, kenarındaki kırmızı burgulu ipin dikilmesi ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 44.
Fotoğraf No	: 45.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 11.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Sorgun M. 8013. S. No: 8 Sorgun Köyü/ Manavgat.
Ürünün Adı	: Kolan Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Fatma Yel'e aittir.
Boyutları	:
En	: 5 cm.
Boy	: 15 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	: Satın alınarak, 1990'da getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Yün, cam boncuklar, naylon ip ve dikiş ipliği kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Kolan dokuma ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Beyaz, mavi, lacivert, kahve rengi, siyah, pembe ve mor renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık insan figürü formundadır. Siyah, beyaz, sarı, kahve rengi ve gri renkli ipler ile dokunmuş olan kolandan kesilerek hazırlanan dokuma parçalarından küçük olanı uzun olan kolanın üstüne sarılarak dikilmiştir. Pembe ve mor renkli ipler ile örülen şerit gövde formunda hazırlanmış olan kolan dokumanın arasından ikiye katlanarak geçirilmiş, askı hazırlanmıştır. Şeritlerin uçlarına mavi el yapımı cam boncuklar geçirilerek bağlanmıştır. Askı bölümündeki kolanın üzerine ve şerit şeklindeki düz kolanın alt bölümüne yassı el yapımı nazar boncukları dikilmiştir. Nazarlığın altında bulunan nazar boncuğunun altında bulunan kolan saçaklı bırakılmış, nazar boncuğunun üstüne üç adet kahverengi yuvarlak el yapımı cam boncuk dikilerek nazarlık süslenmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	45.
Fotoğraf No	:	46.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	13.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Apollonik Cafe / Side - Manavgat.
Ürünün Adı	:	Koruyucu Nazarlık (Koç başı ve boynuzu).
Ürünün Sahibi	:	Yusuf Çakmak'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	130 cm.
Boy	:	40 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Side'de 1975 de takılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Kemik (koç başı, koç boynuzu) ve nazar boncuğu kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Kemik temizleme ve boncuk yapıştırma teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Krem rengi, lacivert, kahverengi, beyaz ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Koruyucu nazarlık; koç başından, boynuzlar ayrılmadan yapılmıştır. Koç başının (kemiğin) üzerindeki et, deri vb. kalıntılar temizlenmiştir. Göz yuvasından çıkarılan gözlerin yerine, kalp şeklindeki lacivert camdan yapılan üzerine beyaz ve siyah renkte göz formu verilen kalp şeklindeki nazar boncuğu yapıştırılmıştır. Koç başı cafe içindeki ahşap şöminenin (eski yer ocağının) üst bölümünde, üçgen şeklindeki şömine çatısının üzerine (ortasına) asılmış durumdadır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	46.
Fotoğraf No	:	47.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	13.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Apollonik Cafe / Side - Manavgat.
Ürünün Adı	:	Koruyucu Nazarlık (At kafası).
Ürünün Sahibi	:	Yusuf Çakmak'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	Çok yüksekte olduğu için ölçülemedi.
Boy	:	
Yapım Yeri ve Yılı	:	Side'de 1980 yılında temin edilmiştir.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır. Alt çene kemiği bulunmamaktadır.
Koleksiyona	Geliş	: Hayvan kalıntısı olan nazarlık kulübeye, 1980
Biçimi ve Tarihi	:	yılında asılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	:	Kemik kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Kemiğin et, deri vb. kalıntılardan temizlenmesi yöntemi kullanılmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Krem rengi (kemik rengi) kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Koruyucu nazarlık at kafasından yapılmıştır. At kafası, et, deri vb. kalıntılardan temizlenerek Cafe'nin ön cephesinin çatı saçığının altındaki ahşap çatı bölümünün ortasına asılmıştır. Koruyucu kuru kafanın burun deliğinden giren sarmaşık çiçeğinin dalları kuru kafanın arkasından uzamaya devam ederek kuru kafayı sarmakta ve ilginç görüntüler oluşturmaktadır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No : 47.
Fotoğraf No : 48.
Envanter No :
İnceleme Tarihi : 03.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer : Demirciler Köyü / Manavgat.
Ürünün Adı : Kurt İzi Nazarlık.
Ürünün Sahibi : Naciye Sarı'ya aittir.
Boyutları :
En : 2 cm.
Boy : 13 cm.
Yapım Yeri ve Yılı : Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş : Bilinmiyor.
Biçimi ve Tarihi :
Kullanılan Malzemeler : Bafon ve deniz kabuğu (kurt izi) kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler : Metal işleme ve döküm teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler : Gri ve beyaz renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon : Deniz kabuğunun etrafı bafon madeni ile çerçevelenerek süslenmiştir. Nazarlığın altına takılan halka içine iki adet zincir ve zincirlerin uçlarına yuvarlak pullar takılarak nazarlık süslenmiştir. Nazarlık üst bölüme takılan halka ile asılabilmektedir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	48.
Fotoğraf No	:	49.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	13.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Lise C. Kaplan Kuyumculuk / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Maşallah (Altın Para ve Göz Boncuğu) Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Kervan Kaplan'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	4 cm.
Boy	:	6 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Altın İstanbul'da işlenmiştir.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Satın alma yoluyla, 2005 yılında dükkana getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Altın, cam göz boncuğu ve saten kurdele kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Altın döküm, cam boncuk yapım ve kurdele yapım teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Kırmızı, gri (gümüş, sim rengi) ve altın sarısı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Çengelli iğneye; fiyonk şekline getirilmiş kurdele, bir yüzünde Atatürk portresi ve bitki figürlerinin yer aldığı altın para (cumhuriyet altını) ve yuvarlak, altın kaplamalı göz boncuğu takılarak maşallah oluşturulmuştur.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 49.
Fotoğraf No	: 50.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 08.09.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Şeker Hane M. Bostancı Pınarı C. No: 40 / Alanya.
Ürünün Adı	: Maşallah Kabartma Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Sahibine ulaşılamamıştır.
Boyutları	:
En	: 45 cm.
Boy	: 45 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş	: Bilinmiyor.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Say taşı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Taş oyma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Kahverengi (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	: “Maşallah” kare formundadır. Kare şeklindeki mermerin içine kabartma şeklinde oluşturulan yuvarlak çerçevenin içine; iki adet birbirine bakan ibrik formunda “maşallah” yazılmıştır. İbrik şeklindeki maşallahların ortasına çam ağacı figürü, çam ağacı figürünün üstüne ay şeklindeki figür uygulanmıştır. Maşallah yazılan ibriklerin alt bölümünde kırılmalar meydana gelerek maşallah levha yıpranmıştır. Maşallah yazılan levhanın bulunduğu ev terk edilmiş durumdadır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	50.
Fotoğraf No	:	51.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	08.09.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Şeker Hane M. Bostancı Pınarı C. No: 40 / Alanya.
Ürünün Adı	:	Maşallah Kabartma Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Makbule Ertunç'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	50 cm.
Boy	:	50 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Bilinmiyor.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Say taşı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Taş oyma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Kahverengi (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	“Maşallah” kare formundadır. Kare şeklindeki say taşının üzerine iki daire ile oluşturulan çerçevenin içine yazılan yazı net olarak okunamamıştır. Çerçevenin üst bölümünde dikdörtgen şeklinde düzleştirilmiş olan zemin üzerine büyük olasılıkla tarih yazılmış fakat küçük iki nokta kalmıştır. Say taşının ortasına; ibrik şeklinde motif uygulanarak “maşallah” yazılmıştır. Maşallah yazılan say taşı evin ön cephe duvarında kapının üzerine açılan boşluk içine yerleştirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	51.
Fotoğraf No	:	52.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	08.09.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Saray M. Mehmet Çavuş S. No: 9 / Alanya.
Ürünün Adı	:	Maşallah Kabartma Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Sahibine ulaşılammıştır.
Boyutları	:	
En	:	40 cm.
Boy	:	40 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Bilinmiyor.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Say taşı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Taş oyma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Kahverengi (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	“Maşallah” kare formundadır. Kare şeklindeki say taşının üzerine iki daire ile oluşturulan çerçevenin dışına; dört köşeye ay figürü kabartma tekniği ile uygulanmıştır. Daire şeklindeki iki çizgi şeklindeki kabartma çerçevenin içine yazılan fakat net olarak okunamayan yazının bir bölümünde “Allah” yazılmış, okunabildiği kadarı ile; tarih olarak “C. 22” yazılan bölüm okunabilmiştir. Say taşının ortasına; ibrik şeklinde motif uygulanarak “maşallah” yazılmıştır. Maşallah yazılan say taşı evin ön cephe duvarının üzerine açılan iki boşluktan sağda bulunan boşluğun içine yerleştirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	52.
Fotoğraf No	:	53.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	08.09.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Saray M. Mehmet Çavuş S. No: 9 / Alanya.
Ürünün Adı	:	Maşallah Kabartma Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Sahibine ulaşılammıştır.
Boyutları	:	
En	:	40 cm.
Boy	:	40 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Bilinmiyor.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Say taşı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Taş oyma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Kahverengi (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	“Maşallah” kare formundadır. Kare şeklindeki say taşının üzerine çizgi şeklinde kabartma tekniği ile köşelerine kare şekli uygulanmıştır. Çerçevenin altına yazılan tarih net olarak okunamamıştır. Çerçevenin içine iki üst köşeye ay figürü kabartma tekniği ile uygulanmıştır. Say taşının ortasına; damla formunda motif uygulanarak “maşallah” ve “Hüküm Allah’ındır.” anlamındaki “hükümullah” kelimeleri karıştırılarak (iç içe geçirilerek) yazılmıştır. Maşallah yazılan say taşı evin ön cephe duvarının üzerine açılan boşluk içine yerleştirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	53.
Fotoğraf No	:	54.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	08.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Başkent Üniversitesi Hastanesi karşıtı / Alanya.
Ürünün Adı	:	Maşallah Kabartma Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Sahibine ulaşılamamıştır.
Boyutları	:	
En	:	40 cm.
Boy	:	40 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Alanya'da H.1329'da yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Bilinmiyor.
Kullanılan Malzemeler	:	Say taşı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Taş oyma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Gri (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Maşallah kare formundadır. Kare şeklindeki taş levhanın içine iki adet daire şeklinde çizgi halinde kabartma uygulanmıştır. dairenin dışında bulunan dört köşeye ay figürü uygulanmıştır. iki daire şeklindeki kabartma çizginin oluşturduğu bordürün içinde; alt orta noktaya eski yazı ile "1329" yazılmış simetrik olarak iki kenarına da; birbirine bakan iki çiçek, "Allah" ve tekrar birbirine bakan çiçekler uygulanmıştır. İçte bulunan daire şeklindeki çizginin içine; damla formunda motif uygulanarak "maşallah" ve "Hüküm Allah'ındır." anlamındaki "hükümullah" kelimeleri karıştırılarak (iç içe geçirilerek) yazılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	54.
Fotoğraf No	:	55.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	08.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Kale Cami / Alanya.
Ürünün Adı	:	Maşallah Kabartma Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Sahibine ulaşlamamıştır.
Boyutları	:	
En	:	
Boy	:	Bilinmiyor.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Bilinmiyor.
Kullanılan Malzemeler	:	Say taşı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Taş oyma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Gri (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Maşallah kare formundadır. Kare şeklindeki taş levhanın içine daire şeklinde oyularak oluşturulan "Maşallah" kabartma tekniği ile uygulanmıştır. Dairenin zeminin dışında bulunan çerçeve yüzeyi sıva ile kaplanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	55.
Fotoğraf No	:	56.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	08.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Kale İçi (Hişar İçi) M. Özdağ S. No: 35 / Alanya.
Ürünün Adı	:	Maşallah Kabartma Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Sahibine ulaşılammıştır.
Boyutları	:	
En	:	45 cm.
Boy	:	45 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Alanya'da H.1327'de yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona	Geliş	Bilinmiyor.
Bijimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Say taşı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Taş oyma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Gri (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Maşallah kare formundadır. Kare şeklindeki taş levhanın içine bir adet kare şeklinde çizgi halinde kabartma uygulanmıştır. iki üst köşeye yıldız figürü uygulanmıştır. kare şeklindeki taşın ortasına; eski yazı ile dire formunda motif uygulanarak "maşallah" ve "Hüküm Allah'ındır." anlamındaki "hükümullah" kelimeleri karıştırılarak (iç içe geçirilerek) yazılmıştır. Altına; "1327" yazılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 56.
Fotoğraf No	: 57.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 08.09.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Bostancı Pınarı C. Julide Akça İ.Ö.O. yanı / Alanya.
Ürünün Adı	: Maşallah Kabartma Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Julide Akça'ya aittir.
Boyutları	:
En	:
Boy	: Bilinmiyor.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Bilinmiyor.
Kullanılan Malzemeler	: Say taşı, ahşap (meşe) kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Taş oyma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Kahverengi (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	: “Maşallah” kare formundadır. Kare şeklindeki say taşının üzerine çizgi şeklinde çerçeve, kabartma tekniği ile uygulanmıştır. Çerçevenin içine iki üst köşeye altı parçalı yıldız figürü kabartma tekniği ile uygulanmıştır. Say taşının ortasına; damla formunda motif uygulanarak “maşallah” ve “Hüküm Allah’ındır.” anlamındaki “hükümullah” kelimeleri karıştırılarak (iç içe geçirilerek) yazılmıştır. Maşallah yazılan say taşı evin ön cephe duvarının üzerine açılan boşluk içine, ahşap çerçeve ile yerleştirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	57.
Fotoğraf No	:	58.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	08.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Saray M. Talat Efendi C. No: 13 / Alanya.
Ürünün Adı	:	Maşallah Levha Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Sahibine ulaşılamamıştır.
Boyutları	:	
En	:	45 cm.
Boy	:	45 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Alanya'da 1939'da yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona	Geliş	: Bilinmiyor.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Mermer ve boya kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Taş oyma ve boyama teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Kahverengi (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Maşallah daire formundadır. Daire şeklindeki mermer levhanın ortasına; eski yazı ile damla formunda motif uygulanarak "maşallah" ve "Hüküm Allah'ındır." anlamındaki "hükümullah" kelimeleri karıştırılarak (iç içe geçirilerek) yazılmıştır. Altına; "1.5.1939" yazılmıştır. Maşallah yazılan say taşı evin ön cephe duvarında kapının üzerine açılan boşluk içine yerleştirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 58.
Fotoğraf No	: 59.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 08.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Kale İçi (Hisar İçi) M. Çıkma S. / Alanya.
Ürünün Adı	: Maşallah Kalem İşi Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Sahibine ulaşılammıştır.
Boyutları	:
En	: 55 cm.
Boy	: 45 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Alanya'da H.1306'da yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş	: Bilinmiyor.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Mermer kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Taş oyma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Kahverengi (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	: "Maşallah" yazılmış olan taş kare formundadır. Taş levhanın içine yazılan "maşallah" oyma tekniği ile üçgen formunda, eski yazı ile yazılmıştır. "Maşallah" yazısının altına; "1306" tarihi yazılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No : 59.
Fotoğraf No : 60.
Envanter No :
İnceleme Tarihi : 08.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer : Tokuşlar C. Başkent Üniversitesi Hastanesi karşısı / Alanya.
Ürünün Adı : Maşallah Kalem İşi Nazarlık.
Ürünün Sahibi : Hanise Kaynarkan'a aittir.
Boyutları :
En :
Boy : Bilinmiyor.
Yapım Yeri ve Yılı : Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu : Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş : Bilinmiyor.
Biçimi ve Tarihi :
Kullanılan Malzemeler : Say taşı ve boya kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler : Taş oyma ve boyama teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler : Gri (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon : "Maşallah" dikdörtgen formundadır. Taş duvarın üzerine; oyma tekniği ile kabartma şeklinde dikdörtgen formda eski yazı ile "Maşallah" yazılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	60.
Fotoğraf No	:	61.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	08.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Ayrancılar Köyü / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Maşallah Kazıma Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Sahibine ulaşılammıştır.
Boyutları	:	
En	:	45 cm.
Boy	:	23 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Ayrancılar Köyü'nde 1956 yılında yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Ayrancılar Köyü'nde 1956 yılında yapılmıştır.
Bijimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Say taşı ve boya kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Taş oyma (kazıma), boyama teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Kahverengi (taş) rengi kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	“Maşallah” dikdörtgen formundadır. Alt katı ahır,üst katı ev olan eski köy evinin giriş kapısının sağ yanında, taş duvarın üzerinde; oyma tekniği ile kazıyıcı alet yardımı ile “5.4.956 Maşallah” yazılmıştır. “Maşallah” yazısı kazıma işleminden sonra siyah renkli boya ile boyanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	61.
Fotoğraf No	:	62.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	13.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Yukarı Hisar M. Güneylioglu C. Yonca S. No: 7 / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Maşallah Levha Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Ayşe Deniz'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	4 cm.
Boy	:	6 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Üçgen levhanın altında ortada bulunan halkaya takılmış olan pul kırılmıştır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Satın alma yoluyla, 1980 yılında getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Cam göz boncuğu, bafon kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Metal döküm ve cam boncuk yapım tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Gri, beyaz, siyah ve mavi renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Maşallah üçgen formundadır. Üçgen şeklindeki levhanın kenarına çizgi şeklinde iç içe iki adet kabartma uygulanmış, yatay yüzeye "maşallah" yazılmış, iki dikey yüzeye on dörder ve üst noktaya bir adet yuvarlak kabartma uygulanmıştır. Üçgenin üst bölümüne askı halkası uygulanmıştır. Üçgen levhanın orta noktasına camdan yapılmış olan nazar boncuğu üç adet tırnak ile sabitlenmiştir. Nazar boncuğunun kenarlarına; üç köşeye bir büyük, kenarlarına; üç küçük yuvarlak kabartma uygulanmıştır. Maşallah levhanın altındaki üç halkanın iki kenarda bulunanlarında birer adet yaprak şeklinde pul halka ile asılarak maşallah süslenmiştir. Ortada bulunan halkaya asılan pul kırılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	62.
Fotoğraf No	:	63.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	16.08.2003.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Çanak Pınar Köyü / Akseki.
Ürünün Adı	:	Nazar Boncuğu Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Ayşe Yılmaz'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	5 cm.
Boy	:	15 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Satın alınarak, 1975'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Cam boncuk, bakır tel ve pirinç levha kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Cam işleme, maden işleme teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Lacivert, beyaz, mavi ve altın sarısı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık insan başı formundadır. Lacivert camdan yapılan insan başı formundaki nazarlığın üst ortasına minik duralit parçası yapıştırılmış, altına iki adet küçük, beyaz ve içlerine siyah cam ile göz figürü oluşturularak, nazar boncuğu baş aşağı (ters) duran insan başı figürünü andırmaktadır. Nazarlığın ortasına dikey delik uygulanmıştır. Delik içinden geçirilen telin üstte bulunan bölümüne; metalden yapılmış boncuk kapağı ve askı halkası takılmıştır. Nazarlığın alt bölümüne; tel üzerine minik yuvarlak, mavi cam boncuk geçirilerek tel kıvrılmış, ikinci tel üzerine iki adet minik mavi cam boncuk ve nal şeklindeki üzeri işlemeli levha asılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	63.
Fotoğraf No	:	64.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	31.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Ak Ev / Akseki.
Ürünün Adı	:	Nazar Boncuğu Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Şükran Zeren'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	10 cm.
Boy	:	15 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır.
Koleksiyona	Geliş	Satın alınarak, 1985'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Cam boncuk, plastik boncuklar, alüminyum, bakır tel ve pirinç levha kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Cam işleme, metal işleme teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Lacivert, beyaz, sarı, mavi ve altın sarısı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık kalp formundadır. Nazarlığın ortasına bir adet büyük, büyük gözün etrafına altı adet daire şeklinde halkalardan oluşan beyaz, sarı, mavi renklerdeki cam ile göz figürü uygulanmıştır. Kalp formundaki nazarlığın ortasında dikey delik uygulanmıştır. Delik içinden geçirilen telin üstte bulunan bölümüne; iki adet küçük, yuvarlak plastik boncuk geçirilmiş, askı halkası takılmıştır. Nazarlığın alt bölümüne tel üzerine mavi plastik boncuk geçirilerek tel kıvrılmış, nal şeklindeki üzeri işlemeli levha asılmıştır. Nazarlık üzerinde; kırılmalar meydana gelmiş, nazarlık yıpranmıştır. Nazarlık oval formda örülen makrame örgünün üzerine asılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 64.
Fotoğraf No	: 65.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 31.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Taşkiran Manav, Aşağı Pazarcı M. Kapalı Halk Pazarı içi / Manavgat.
Ürünün Adı	: Nazar Boncuğu Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Osman Taşkiran'a aittir.
Boyutları	:
En	: 12 cm.
Boy	: 30 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	: Satın alınarak, 1990'da getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Cam boncuk, plastik boncuklar, keten ip ve plastik levha kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: Cam işleme, boncuk dizme ve makrame örgü teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Lacivert, beyaz, sarı, mavi, kırmızı, yeşil, mor ve pembe renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık armut formundadır. Nazarlığın ortasına daire şeklinde, üzerinde "Allah Celle Celalüh" yazılı plastik levha yapıştırılmıştır. Armut formundaki nazarlığın üstteki küçük yuvarlak bölümünde bulunan delik içine keten ipler ortadan katlanarak halka yapılmış ve sabitlenmiştir. Beş grup halinde bulunan ipler zincir düğüm ve kare düğüm teknikleri ile örülmüş, sarma düğüm ile oluşturulan eşkenar dörtgen şeklinin içine bir adet kare düğüm ve iki adet mor renkli boncuk yerleştirilmiştir. Sekiz gruba ayrılan iplerden iki kenarda bulunanlar üzerine; dörder adet mavi plastik boncuk dizilmiş, solda bulunan iki grup ve sağda bulunan ipler zincir düğüm teknikleri ile örülmüş, iki ip üzerine beşer adet kırmızı boncuk geçirilmiştir. Ortada bulunan ip kare düğüm ile örülerek ortasına sarı boncuk geçirilmiştir. İpler düğümlenerek, sarma düğüm tekniği ile eşkenar dörtgen oluşturulmuş, ortasına el yapımı yassı nazar boncuğu yerleştirilmiştir. Eşkenar dörtgen şeklindeki örgünün üst bölümüne; ipler ile saçaklar oluşturulmuş, tepede bir grup ip örülerek askı hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	65.
Fotoğraf No	:	66.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	31.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Karacalar Köyü, Washington Otel yanı / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Nazar Boncuğu Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Mehmet Ali Varol'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	7 cm.
Boy	:	10 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Mehmet Ali Varol tarafından satın alınan boncuklar tel ile, 1985'de birleştirilmiştir.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Satın alınarak, 1985'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Cam boncuk, kumaş, dua yazılı kağıt, bakır tel ve pirinç çan kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Cam işleme ve maden işleme (pirinç döküm) teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Lacivert, beyaz, mavi ve altın sarısı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık üçgen formundadır. Lacivert camdan yapılan silindirik şeklindeki nazar boncuğunun iki ucuna birer mavi plastik boncuk geçirilerek, tel kıvrılmış ve üst bölüme askı halkası takılmıştır. Nazar boncuğunun altına iki adet cam ve plastik boncuklar gruplanarak, bir adet çan ile birlikte üst bölümde bulunan nazar boncuğunun altına kıvrılan teller ile takılmıştır. Dua yazılmış olan kağıdın katlanarak muhafaza edildiği, mavi kumaş ile sarılıp, dikilen muska çengelli iğne ile nazarlığa monte edilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	66.
Fotoğraf No	:	67.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	31.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Golden Fizz Restaurant Side / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Folyo Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Ali Kuru'ya aittir.
Boyutları	:	
En	:	14 cm.
Boy	:	21 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır, nazarlığın ortasında bulunan nazar boncuğu düşmüştür.
Koleksiyona Geliş	:	Satın alınarak, 1994'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Alüminyum folyo, cam boncuk, plastik boncuk, seramik hamuru, pirinç metali paralar, alüminyum tel ve zincir kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Cam işleme, yapıştırma, metal işleme teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Lacivert, beyaz, mavi, altın sarısı, gri, sarı, kırmızı, siyah, turuncu ve yeşil renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık yaprak formundadır. Kontrplak üzerine; gül, yaprak vb. figürlerin kabartılarak desen verildiği kalın alüminyum levha kaplanmıştır. Yaprak şeklindeki nazarlığın etrafına iki sıra halinde zincir yapıştırılmıştır. Beş parçalı yaprağın üstte bulunan bölümlerine; birer adet daire şeklindeki, ortadan bölünmüş mavi plastik boncuklar yapıştırılmıştır. Boncukların etrafına yuvarlak zincirler ve boncuklardan yaprağın ortasına doğru uzanan zincirler yapıştırılmıştır. Yaprak şeklindeki nazarlığın altta bulunan büyük parçasına, iki sıra halinde daire şeklinde, zincir yapıştırılmış, içine yapıştırılan nazar boncuğu düşmüştür. Nazarlığın altına takılan beş adet zincirin kenarda bulunanlarının ucuna takılan tel üzerine iki adet plastik mavi boncuk, bir el yapımı silindir, lacivert göz boncuğu, iki adet plastik mavi boncuk dizilerek telin ucuna; altın sarısı renkli paralar takılmıştır. Ortada bulunan zincirin ucundaki tel üzerine; dört adet plastik mavi boncuk dizilerek telin ucuna altın sarısı renkli paralar takılarak nazarlık süslenmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	67.
Fotoğraf No	:	68.
Envanter No	:	6.56.78.
İnceleme Tarihi	:	28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Alanya Müzesi.
Ürünün Adı	:	Nazar Boncuklu Kolye.
Ürünün Sahibi	:	Alanya Müzesi'ne aittir.
Boyutları	:	
En	:	
Boy	:	Bilinmiyor.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Boncuklarda yıpranmalar mevcuttur.
Koleksiyona Geliş	:	M. Bono'dan satın alınarak, 28.6.1978 tarihinde müzeye getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Taş, cam ve pamuk ipliği kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Cam boncuk yapım ve boncuk dizme teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, lacivert, beyaz, sarı, turuncu, kahverengi, altın sarısı ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	46 adet çeşitli irilikte ve renklerde, genellikle lacivert cam üzerine sarı, beyaz renkli boncukların Finike tipi işlendiği boncuk kolye dizisidir. Boyunda ön tarafa gelecek olan boncuklar üzerine göz motifi şeklinde; iç içe geçmiş sarı veya beyaz yuvarlaklar içine siyah nokta kullanarak göz motifi uygulanmıştır. Ortadaki bazı motifler üzerine çizgiler kullanılarak, göz motifinin etrafına desenler uygulanmıştır. Kolye; ön orta bölüme işlemeli boncuklar; arka bölüme daha sade olan çeşitli boncukların pamuk ipliği üzerine dizilmesi ile oluşturulmuştur.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	68.
Fotoğraf No	:	69.
Envanter No	:	566.
İnceleme Tarihi	:	28.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Side Müzesi.
Ürünün Adı	:	Nazar Boncuklu Kolye.
Ürünün Sahibi	:	Side Müzesi'ne aittir.
Boyutları	:	
En	:	
Boy	:	Bilinmiyor.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Burdur havalisinden bulunarak, Numan Altınış tarafından, Temmuz 1973'de müzeye getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Altın, boncuk ve misina kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Boncuk yapım teknikleri ve boncuk dizme yöntemi kullanılmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, lacivert, beyaz, siyah ve altın sarısı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Kolye lacivert basık yuvarlak boncuklar ve lacivert boncuklardan biraz küçük olan altın boncuklar ve lacivert, ebruli silindir boncukların dizilmesi ile yapılmıştır. Boncukların dizilmesi sırasında ön ortaya gelecek şekilde bir adet yuvarlak göz boncuğu takılmıştır. Dizme işlemi misina ile yapılıp misina düğümlemıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 69.
Fotoğraf No	: 70.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 31.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Side Jandarma Yanı / Side - Manavgat.
Ürünün Adı	: Plastik Boncuk Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Haki Kaya'ya aittir.
Boyutları	:
En	: 42 cm.
Boy	: 98 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	: Hediye edilerek, Antalya'dan 2002'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Plastik boncuklar, pamuk ipliği, yün ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: İplik üzerine boncuk dizme, dikiş, sarma, şiş örgü teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Beyaz, sarı, mavi, kırmızı, yeşil, krem rengi, açık sarı, mor ve lacivert renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık altıgen formundadır. 42 cm. uzunluğunda çitanın üzeri; yeşil zemin üzerine kırmızı yün ile (eli belinde-küpe) deseni verilerek şiş örgü tekniği ile örülen şerit şeklindeki örgünün dikilmesi ile kaplanmıştır. Çitanın alt bölümüne on üç çift ip bağlanarak iplerden birer adet kırmızı boncuk geçirilmiştir. İki kenardaki ipler dışında diğer iplere ikişer adet boncuk dizilip üçüncü boncuk ile iplerin birleşmesi sağlanmış; her sırada eşkenar dörtgenler, iki kenardan birer boncuk eksiltilerek uygulanmıştır. İşlemeli yüzey eşkenar üçgen şeklinde oluşturulmuştur. Üçgenin içine; üst bölümde iki kenara iki adet sarı boncuklar ile çarpı şekli ve orta noktasına akrep motifi uygulanmıştır. Eşkenar üçgenin kenarına ikişer adet kırmızı boncuk ile bordür uygulanmıştır. Üçgen yüzeyin altına; her ipin üzerine beş mavi, bir sarı, dört mavi, bir kırmızı, üç mavi boncuk dizilmiştir. Sarı olarak limona benzetilen renkli iplerden yapılan yumaklar nazarlığa bağlanmış ve nazarlık süslenmiştir. Çitanın üst bölümüne bağlanan ipler üzerine; mavi renkteki boncuklar dizilmiş, çitanın alt bölümünde uygulanan desenler uygulanmıştır. Üçgenin içine üst bölümde iki kenara iki adet kırmızı boncuk ile çarpı şekli ve orta noktasına sarı boncuklar ile akrep motifi uygulanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	70.
Fotoğraf No	:	71.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	02.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Aşağı Pazarcı M. 1018. S. 21/2 / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Plastik Boncuklu Dokuma Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Mehmet Kartal'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	8 cm.
Boy	:	19 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Manavgat'ta 2005'de yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Mehmet Kartal tarafından Manavgat'ta 2005'de yapılmıştır.
Kullanılan Malzemeler	:	Plastik boncuklar ve naylon iplik kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Boncuk yapım teknikleri ve boncuk dizme ve dokuma tekniği uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Mavi, yeşil, kırmızı, altın sarısı ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık beşgen formdadır. Siyah naylon iplik ile tezgah üzerinde hazırlanan çözüğü üzerine boncuklar çizilen desen doğrultusunda uygulanarak; yeşil zemin üzerine kırmızı boncuklar ile "Maşallah Allah Korusun" yazılmıştır. Yeşil boncuklar ile uygulanan zeminin kenarına mavi boncuklar ile çerçeve uygulanmıştır. Beşgen şeklindeki nazarlığın alt bölümdeki iki kenarına yirmi dört adet ip bağlanarak; nazarlık ipe dizilen oya boncukları ile süslenmiştir. İpler üzerine onar adet kırmızı, yeşil, mavi, bir adet altın sarısı renkli kristal şeklinde plastik boncuk, tekrar onar adet yeşil, kırmızı, mavi ve bir adet altın sarısı renkli damla şeklinde plastik boncuk dizilmiştir. İpin ucuna yeşil oya boncuğu geçirilerek boncuk dizilen ip bağlanmış ve dizme işlemi bitirilmiştir. Nazarlığın üst köşesine bağlanan ip üzerine onar adet yeşil, kırmızı, mavi oya boncukları, bir adet altın sarısı renkli kristal şeklinde plastik boncuk, onar adet kırmızı, yeşil, mavi oya boncukları dizilmiştir. Simetrik olarak boncuk dizme işlemine devam edilmiş, ip diğer köşeye bağlanarak nazarlığın askısı hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	71.
Fotoğraf No	:	72.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	09.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Side Jandarma Yanı / Side - Manavgat.
Ürünün Adı	:	Plastik Boncuklu Şiş Örgü Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Haki Kaya'ya aittir.
Boyutları	:	
En	:	20 cm.
Boy	:	35 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Satın alma yoluyla, 2004'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Plastik boncuk, minik cam nazar boncuğu, orlon yün, pamuklu dikiş ipliği, çiçek şeklinde plastik pul ve mukavva karton kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	Şiş örgü, iplik üzerine boncuk dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Beyaz, mavi, kırmızı, lacivert, altın sarısı, siyah ve pembe renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık altıgen formundadır. 20 cm. genişliğinde, 9 cm. yüksekliğinde kesilen bir mukavva üçgen; kırmızı zemin üzerine lacivert ip ile şiş örgü tekniğinde örülen örgü ile kaplanmıştır. Plastik boncuklar pamuk ipliği ile dizilmiştir. Üçgen levhanın altına bağlanan ipler üzerine; altın sarısı ve beyaz plastik boncuklar dizilmiş ve ipler bağlanarak altı adet üçgen ve üçgenlerin aralarına beş adet eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. Üçgen levhadan aşağı doğru devam edildikçe; eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak eşkenar üçgen şekli verilmiş, boncuk dizme işlemine devam edilmiştir. Boncuk dizilen iplerin uçlarına çiçek şeklindeki pembe pullar, damla şeklindeki beyaz plastik boncuk ve minik mavi nazar boncukları bağlanmıştır. Askı bölümü üçgen levhanın üst orta noktasına bağlanan kırmızı yün ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 72.
Fotoğraf No	: 73.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 03.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Demirciler Köyü / Manavgat.
Ürünün Adı	: Plastik Boncuk Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Abdullah Sarı'ya aittir.
Boyutları	:
En	: 4 cm.
Boy	: 10 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır. İplere dizilmiş olan boncuklardan bir bölümü dökülmüştür.
Koleksiyona Geliş	: Hediye edilerek, 1980'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Plastik boncuklar ve pamuk ipliği kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: İplik üzerine üzerlik dizme teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Beyaz, mavi, kırmızı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık beşgen formundadır. On adet ip üçlü saç örgü tekniği ile örülerek iplerin üzerine mavi boncuklar dizilmiştir. nazarlık üzerine kırmızı boncuklar dizilerek ipler kenetlenmiş ve kırmızı boncuklar ile yirmi beş adet eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. İpler üzerine tekrar mavi boncuklar dizilmiş; iplerin uçları bağlanarak boncuk dizme işlemi bitirilmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 73.
Fotoğraf No	: 74.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 29.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Naturel Center Baharat, Başkent Üniversitesi Hastanesi Karşısı / Alanya.
Ürünün Adı	: Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Hasan Turhan'a aittir.
Boyutları	:
En	: 32 cm.
Boy	: 110 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	: Satın alma yoluyla, 1999'da getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği, plastik boncuklar ve plastik halka kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Saman sarısı, beyaz, mavi ve açık mavi renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık silindir formundadır. Plastik halka üzerine kumaş sarılıp, dikilerek, halka kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Halkanın üst bölümüne ipler bağlanıp, iki ip üzerine bir mavi boncuk geçirilmiştir. İpler ayrılarak üçer adet üzerlik meyvesi dizilmiştir. İki ip bir mavi boncuktan geçirilerek üç üzerlik meyvesi daha dizilmiş, iki ip bir mavi boncuktan geçirilerek, bağlantı sağlanmış ve eşkenar dörtgenler oluşturulmuştur. Her eşkenar dörtgenin üstündeki iplerin üzerine üzerlik meyveleri dizilerek üzerlik dizilen ipler tepede toplanarak gruplanmış ve bağlanmıştır. Halkadan aşağı sarkıtılan üzerliklerin bulunduğu bölüme; üst yüzeyde olduğu gibi eşkenar dörtgenler uygulanmıştır. Eşkenar dörtgenlerin bitimindeki her iki ipin birleşme noktasına bir miktar üzerlik dizilip; kare şeklinde kesilen kumaş ortadan büzülerek mavi renkli kumaşlar ipe geçirilmiştir. Bir miktar üzerlik, bir mavi, bir beyaz, bir mavi boncuk, bir miktar üzerlik, tekrar mavi kumaş ve üzerlikler dizilmiştir. Üzerlik dizme işlemi mavi kumaş geçirilen iplerin ortada bağlanması ile bitirilmiştir. İplerin gruplanıp bağlandığı alt noktadan üç adet ip sarkıtılıp bir miktar üzerlik dizilmiştir. Bir mavi, bir beyaz, bir mavi boncuk ile dizme işlemi bitirilerek en alttaki mavi boncuktan

ip birkaç defa geçirilerek bağlanmış ve üzerlik
süslenmiştir.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	74.
Fotoğraf No	:	75.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	11.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Okaş Baharat, Aşağı Pazarcı M. Pazartesi Pazarı / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Mehmet Okaş'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	18 cm.
Boy	:	36 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona	Geliş	Satın alma yoluyla, 1998'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, beyaz, sarı, mavi, kırmızı, gri, yeşil, turuncu ve pembe renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık beşgen formundadır. 18 cm. üç adet çıta birleştirilerek üçgen şekline getirilmiştir. Üçgen şeklindeki çitanın iki dikey yüzeyi üzerine; beyaz zemin üzerine siyah, yeşil, gri renklerle desen verilen kumaş kaplanmıştır. Yatay durumdaki çıta ise; kırmızı renkli kumaş dikilerek kaplanmıştır. Üçgen şeklindeki çitanın üst köşesine; turuncu zemin üzerine kırmızı, sarı, pembe renkler ile desen verilen kumaş yuvarlak olarak kesilip, orta noktasından büzülerek dikilmiştir. Alt sol köşeye beyaz ajurlu kupür kumaş, sağ alt köşeye de lacivert kumaş büzülerek dikilmiştir. Üçgen çıtada yere paralel olan çitanın üst yüzeyine bağlanan her pamuk ipliğine; ikişer üzerlik meyvesi dizilerek ipler bağlanmış üçgen ve eşkenar dörtgenler oluşturularak üçgenin içi üzerlik meyveleri ile doldurulmuştur. Yere paralel olan çitanın alt yüzeyine bağlanan ipler üzerine de ikişer üzerlik meyvesi dizilmiş, iki ip birbirine bağlanarak üçgen ve eşkenar dörtgenler oluşturulmuştur. Eşkenar dörtgenler her sırada birer azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilip ikizkenar üçgen şekli verilerek, üzerlikler dizilmiştir. Üçgen şekli oluşturulan üzerliklerin dizildiği ipler üzerine üzerlik meyveleri dizilmiş ve uçlarına renkli kumaşlar ortadan büzülerek dikilmiştir. Üçgen çitanın iki alt köşesinden sarkıtılan ipler üzerine

 zerlik meyveleri dizilmiştir.  pler ortada bağlanarak kırmızı kumaş büzülerek dikilmiş ve üzerlik süslenmiştir. Askı bölümü üçgen çıtanın üst köşesine yırtılarak hazırlanan kumaşın bağlanması ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	75.
Fotoğraf No	:	76.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	09.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Side Jandarma yanı. / Side - Manavgat.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Kemal Önen'e aittir.
Boyutları	:	
En	:	15 cm.
Boy	:	22 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Satın alma yoluyla, 1997'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği, ağaç dalı ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, beyaz, mavi, kırmızı, lacivert, pembe ve açık yeşil renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık beşgen formundadır. 15 cm. uzunluğunda çıta ve yay şeklindeki ağaç dalı birleştirilerek üçgen şekli oluşturulmuştur. Üçgen şeklindeki çitanın iki dikey yüzeyi ve yatay durumdaki çıta üzerine; siyah zemin üzerine, pembe, açık pembe ve beyaz renkleri ile desen verilen kumaş dikilerek kaplanmıştır. Üçgen çıtada yere paralel olan çitanın üst yüzeyine bağlanan her pamuk ipliğine üçer adet üzerlik meyvesi dizilerek ipler bağlanmıştır. Üçgen ve eşkenar dörtgenler oluşturularak üçgen çitanın içi üzerlik meyveleri ile doldurulmuştur. Yere paralel olan çitanın alt yüzeyine bağlanan ipler üzerine; üzerlik meyveleri dizilmiş, uçlarına renkli kumaşlar ortadan büzülerek dikilmiştir. Askı bölümü; üçgen çitanın üst köşesine beyaz plastik ile kaplanmış olan telin bükülerek çengel şekline getirilmesi ile hazırlanmıştır. Nazarlık tavanda bağlı olan ip üzerine nazar topu ile birlikte asılmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	76.
Fotoğraf No	:	77.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	27.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Alize Tekstil Pijama Dünyası, Eski Otogar yanı, Aşağı Hisar M. / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Adem Aykut'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	45 cm.
Boy	:	63 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Burdur ilinin Tefenni yaylasında 2002 yılında yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Satın alma yoluyla, 2002'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve ağaç dalı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, sarı, mavi ve kırmızı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık beşgen formundadır. 45 cm. uzunluğunda çıta üzerine mavi renkli kumaş sarılıp, dikilerek kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Her iki ipe iki üzerlik meyvesi dizilip, ipler bağlanarak birleşme sağlanmış, üçgen ve eşkenar dörtgenler oluşturulmuştur. Çıtadan aşağı doğru devam edildikçe dilim sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. Genel görünüm olarak ikizkenar üçgen şekli verilerek, üzerlik dizme işlemi bitirilmiştir. Üçgenin bitimindeki iplere kare şeklinde kesilip ikiye katlanarak oluşturulan üçgen kumaşlar bir sarı, bir kırmızı sıralanarak ipe dizilmiştir. Kumaşların geçirildiği iplere bir miktar üzerlik, bir katlanmış kare kumaş tekrar üzerlik dizilerek uçlarına bağlanan kumaş ile üzerlik dizme işlemi bitirilmiştir. Çıtanın üst bölümüne hiçbir işlem yapılmayıp orta noktaya bağlanan bir ip ile askı hazırlanmıştır.

GÖZLEM Fişi

Örnek No	:	77.
Fotoğraf No	:	78.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	13.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Erbaş Eczanesi, Aşağı Çarşı C. No: 47 /Akseki.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Mustafa Erbaş'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	33 cm.
Boy	:	70 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Karaman ilinin Ereğli ilçesinin Aziziye köyünde 1999 yılında yapılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır, dizilmiş olan üzerliklerden bir bölümü dökülmüş veya koparılmıştır.
Koleksiyona Geliş	:	Hediye olarak 1999 yılında getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve ağaç dalı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, koyu yeşil, açık yeşil, kırmızı, lacivert ve pembe renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık beşgen formundadır. 33 cm. uzunluğunda çita üzerine; yeşil zemin üzerine siyah, kırmızı, beyaz, açık yeşil renkleri ile bitki ve geometrik desenlerin uygulandığı kumaş sarılıp dikilerek, kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çıtanın alt bölümüne bağlanan ipler üzerine kare şeklinde kesilmiş olan açık yeşil kumaşlar ve ikişer adet üzerlik meyvesi dizilmiş, kırmızı kumaşlar geçirilmiştir. İki kenardaki birer ipe sadece; üzerlik meyvesi dizilmiştir. iplerin uçlarına lacivert ip ile hazırlanan püskül bağlanmıştır. Kırmızı kumaşlardan geçirilen her iki ipe üç üzerlik meyvesi dizilip, ipler bağlanarak ve düzensiz olarak kırmızı, açık yeşil, koyu yeşil renklerdeki kare kumaşlar ile iki ipin birleşmesi sağlanmış, üçgen ve eşkenar dörtgenler oluşturulmuştur. Çıtanın aşağı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgenlerin sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. Genel görünüm olarak ikiz kenar üçgen şekli verilerek, üzerlikler dizilmiştir. Üçgenin alt orta noktasına pembe renkli orlon yün ile hazırlanan püskül bağlanmıştır. Üçgenin bitimindeki iplere üzerlik dizilmiş, uçlarına bağlanan lacivert iplerden hazırlanan püsküller bağlanmış ve üzerlik dizme işlemi bitirilmiştir. Çıtanın üst bölümüne hiçbir

işlem yapılmayıp; orta noktaya bağlanan lacivert ip
ile askı hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 78.
Fotoğraf No	: 79.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 28.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Birsen Baharat, Aşağı Pazarcı M. Pazartesi Pazarı / Manavgat.
Ürünün Adı	: Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Birsen Kurtar'a aittir.
Boyutları	:
En	: 30 cm.
Boy	: 53 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır, dizilmiş olan üzerlik meyvelerinin bir bölümü dökülmüş veya koparılmıştır.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	: Satın alma yoluyla, 1997'de getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	: Üzerlik meyvesi, kumaş, naylon ip ve ağaç dalı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Saman sarısı, beyaz, sarı, açık mavi, kırmızı, yeşil, açık yeşil, kahverengi ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık altıgen formundadır. 30 cm. uzunluğunda ağaç dalı üzerine kahverengi renkli kumaş sarılıp dikilerek, kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri naylon ip ile dizilmiştir. Nazarlığın iskeletini oluşturan ağaç dalının altına ipler bağlanarak, sekizer adet üzerlik meyvesi dizilmiş, ipler bağlanmış, üç adet üçgen oluşturulmuştur. Üçgenlerin altına, iki eşkenar dörtgen, aralarına bir eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. Üzerliklerin bağlantı noktalarından üçgen şeklindeki yüzeyin altından; yuvarlak kesilen kumaşlar geçirilmiştir. İplerin üzerine bir miktar üzerlik dizilmiş, yuvarlak kumaş geçirilip, üzerlik dizilmiş; ipin ucuna damla şeklinde kumaş dikilmiştir. üzerlik meyvesi dizilen yedi adet ip sarkıtılarak nazarlık süslenmiştir. Çıtanın üst bölümüne; aynı alt bölümde uygulanan üçgen ve eşkenar dörtgenler üç sıra halinde uygulanmış, iki kenardaki iplerin bağlantı noktalarına simetrik olarak; açık mavi ve sarı yuvarlak kumaşlar dizilmiştir. Özel askı hazırlanmayıp, çıtanın üst bölümündeki üzerliklerin orta ve en üst noktasına ip bağlanarak asılabilmesi sağlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	79.
Fotoğraf No	:	80.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	30.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Ömer Duruk Dinlenme Tesisleri /Akseki.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Mevlüt Mıstık'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	22 cm
Boy	:	60 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır, dizilmiş olan üzerliklerden bir bölümü dökülmüş veya koparılmıştır.
Koleksiyona Geliş	:	Emine Mıstık tarafından, 1992 yılında yapılmıştır.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği, çıta ve çengelli iğne, küçük nazar boncuğu ve deniz kabuğu kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, beyaz, mavi, kırmızı ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık altıgen formundadır. 22 cm. uzunluğunda çıta üzerine beyaz kumaş dikilerek çıta kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çıtanın alt bölümüne bağlanan ipler üzerine yedişer adet üzerlik meyvesi dizilmiş ve ipler bağlanarak iki adet üçgen oluşturulmuştur. Çıtadan aşağı doğru devam edilerek bir adet eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. İplerin bağlantı noktalarına yuvarlak olarak kesilen siyah, kırmızı, beyaz kumaşlar geçirilmiş, bir miktar üzerlik dizilmiş, ipin ortasına aynı kumaştan geçirilip, tekrar üzerlik dizilmiş, aynı kumaştan geçirilerek ipin ucu bağlanmış ve üzerlik dizme işlemi bitirilmiştir. İplerin bağlantı noktalarındaki ipler üzerine üzerlikler ve üçer adet yuvarlak şekilde kesilen kumaşlar dizilmiştir. beş adet ip üzerine üzerlikler dizilmiş, sırasıyla siyah, kırmızı, beyaz, kırmızı, siyah kumaşlar dizilerek sarkıtılmış ve nazarlık süslenmiştir. Çıtanın üst bölümüne bağlanan dört adet ipten iki kenarda bulunanlara birer siyah kumaş geçirilmiş, yedişer adet üzerlik meyvesi dizilmiş ve ipler bağlanarak iki adet üçgen oluşturulmuştur. İplere iki adet mavi kumaş geçirilerek iplerin bağlanması sağlanmış, iki ip üzerine tekrar yedişer üzerlik dizilerek ipler tepede bağlanmıştır. Özel askı hazırlanmayıp, çıtanın üst

bölümündeki üzerliklerin orta ve en üst noktasına
ip bağlanarak asılabilmesi sağlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	80.
Fotoğraf No	:	81.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	13.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Apollonik Cafe / Side - Manavgat.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Yusuf Çakmak'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	14cm
Boy	:	35 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır, dizilmiş olan üzerlik meyvelerinin büyük çoğunluğu dökülmüş veya koparılmış, iplerden bir bölümü kopmuştur.
Koleksiyona Geliş Bıçımı ve Tarihi	:	Satın alma yoluyla, 1985'te Cafe'ye getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve ağaç dalı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, beyaz, sarı, mavi, kırmızı ve açık yeşil renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	14 cm. uzunluğunda çıta üzerine beyaz kumaş dikilerek çıta kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Her iki ipin birleşme noktasına, renkli kumaşlardan yuvarlak şekilde kesilmiş kumaş parçaları geçirilerek birleşme sağlanıp, üçgen ve eşkenar dörtgenler oluşturulmuştur. Çıtadan aşağı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. İkizkenar üçgen şekli verilerek, üzerlik dizme işlemi bitirilmiştir. Çıtanın üst bölümüne; orta noktanın yakınından, iki ip üzerine üzerlik dizilmiştir. Üzerlik dizilen ipler yuvarlak olarak kesilen sarı kumaş ile birleştirilmiş, üçgen şekli oluşturulmuştur. Bir miktar üzerlik daha dizilerek askı bölümü hazırlanmıştır.

bölümündeki üzerliklerin orta ve en üst noktasına
ip bağlanarak asılabilmesi sağlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	80.
Fotoğraf No	:	81.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	13.04.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Apollonik Cafe / Side - Manavgat.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Yusuf Çakmak'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	14cm
Boy	:	35 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır, dizilmiş olan üzerlik meyvelerinin büyük çoğunluğu dökülmüş veya koparılmış, iplerden bir bölümü kopmuştur.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	Satın alma yoluyla, 1985'te Cafe'ye getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve ağaç dalı kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, beyaz, sarı, mavi, kırmızı ve açık yeşil renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	14 cm. uzunluğunda çıta üzerine beyaz kumaş dikilerek çıta kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Her iki ipin birleşme noktasına, renkli kumaşlardan yuvarlak şekilde kesilmiş kumaş parçaları geçirilerek birleşme sağlanıp, üçgen ve eşkenar dörtgenler oluşturulmuştur. Çıtadan aşağı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. İkizkenar üçgen şekli verilerek, üzerlik dizme işlemi bitirilmiştir. Çıtanın üst bölümüne; orta noktanın yakınından, iki ip üzerine üzerlik dizilmiştir. Üzerlik dizilen ipler yuvarlak olarak kesilen sarı kumaş ile birleştirilmiş, üçgen şekli oluşturulmuştur. Bir miktar üzerlik daha dizilerek askı bölümü hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 81.
Fotoğraf No	: 82.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 11.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Abdullah Natur Center Baharat, Aşağı Pazarcı M. Kapalı Halk Pazarı / Manavgat.
Ürünün Adı	: Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Abdullah Arıcan'a aittir.
Boyutları	:
En	: 28 cm.
Boy	: 64 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Gazi Antep'te 2000 yılında yapılmıştır. Yıpranmış durumdadır. Dizilmiş olan üzerlik meyvelerinin bir bölümü dökülmüş veya koparılmıştır.
Bugünkü Durumu	: Satın alma yoluyla, 2000'de getirilmiştir.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Üzerlik meyvesi, kumaş, ip ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Saman sarısı, beyaz, sarı, mavi, mor, kırmızı, lacivert, pembe, koyu yeşil ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık beşgen formundadır. 28 cm. uzunluğunda çıta üzerine pembe ve mor tonlarında desen uygulanmış olan kumaş dikilerek, kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çıtanın altına dokuz adet ip bağlanmış, ipler üzerine üzerlik meyveleri dizilmiştir. Her ipteki üzerlik meyvelerinin ortasına; pembe, sarı, koyu yeşil, beyaz renklerde kesilen kare kumaşlar ortadan bützülerek fiyonk şekline getirilip dizilmiştir. Üzerlik meyvesi dizilen iplerin uçlarına kırmızı, lacivert, mor, mavi, koyu yeşil, siyah renklerdeki kumaşlar ortadan katlanarak bützülmuş ve dikilmiştir. Çıtanın iki ucuna bağlanmış olan iki ip üzerine; altın sarısı renkli sim ile işlenmiş tül kumaş ve üzerlik meyveleri dizilmiştir. Üzerlik dizilmiş olan ipler ortada bağlanarak bağlantı noktasına sim ile işlenen beyaz tül geçirilerek nazarlık süslenmiştir. Çıtanın üst bölümüne bağlanan ipler üzerine üçer adet üzerlik meyvesi dizilmiş ve ipler bağlanarak üçgen ve eşkenar dörtgenler oluşturulmuştur. Çıtadan yukarı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. Eşkenar üçgen şekli verilerek, üzerlik dizme işlemi bitirilmiş, askı bölümü; dizilen üzerliğin üst

ortasına yırtılarak hazırlanan kumaş ile
hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	82.
Fotoğraf No	:	83.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	11.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Abdullah Natur Center Baharat, Aşağı Pazarcı M. Kapalı Halk Pazarı / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Abdullah Arıcan'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	28 cm.
Boy	:	64 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Gazi Antep'te 2000 yılında yapılmıştır. Yıpranmış durumdadır. Dizilmiş olan üzerlik meyvelerinin bir bölümü dökülmüş veya koparılmıştır.
Bugünkü Durumu	:	Satın alma yoluyla, 2000'de getirilmiştir.
Koleksiyona Geliş Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, beyaz, sarı, mor, kırmızı, lacivert, pembe, koyu yeşil, altın sarısı ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık beşgen formundadır. 28 cm. uzunluğunda çıta üzerine sarı zemin üzerine; altın sarısı renginde puanlar uygulanmış olan kumaş dikilerek kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çıtanın altına on adet ip üzerine üzerlik meyveleri dizilmiştir. Her ipteki üzerlik meyvelerinin ortasına; pembe, sarı, koyu yeşil, beyaz, siyah renklerde kesilen dikdörtgen kumaşlar büzülerek, fiyonk şekline getirilip dizilmiştir. Üzerlik meyvesi dizilen iplerin uçlarına; lacivert, beyaz, kırmızı, mor, koyu yeşil, siyah renklerdeki kumaşlar ortadan katlanarak büzülmüş ve dikilmiştir. Çıtanın iki ucuna bağlanmış olan ipler üzerine; birer adet beyaz kumaş büzülerek dikilmiş üzerlik meyveleri dizilmiştir. Üzerlik dizilmiş olan iki ip; ortada bağlanarak, bağlantı noktasına; gümüş renkli sim ile ve metal pullarla işlenmiş olan tül kumaş geçirilerek üzerlik süslenmiştir. Çıtanın üst bölümüne bağlanan ipler üzerine üçer adet üzerlik meyvesi dizilmiş ve ipler bağlanarak beş adet üçgen ve aralarına dört adet eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. Çıtadan yukarı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. Eşkenar üçgen

şekli verilerek üzerlik dizme işlemi bitirilmiş, özel bir askı hazırlanmamıştır. Askı bölümü dizilen üzerliğin üst ortasında bulunan iplerin kullanılması ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 83.
Fotoğraf No	: 84.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 09.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Yayla M. 3105. S. No: 15 / Manavgat.
Ürünün Adı	: Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Naciye Köse'ye aittir.
Boyutları	:
En	: 24 cm.
Boy	: 58 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	: Satın alma yoluyla, 2004'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Saman sarısı, kırmızı ve beyaz renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık beşgen formundadır. 24 cm. uzunluğunda çıta üzerine kırmızı kumaş dikilerek, kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çıtanın altına dokuz adet ip üzerine üzerlik meyveleri dizilmiştir. Üzerlik meyvesi dizilen iplerin uçlarına; kırmızı renkli kumaşlar dikilmiştir. Çıtanın üst bölümüne; bağlanan ipler üzerine dörder adet üzerlik meyvesi dizilmiş ve ipler bağlanarak beş adet üçgen ve üçgenlerin aralarına dört adet eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. Çıtadan yukarı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. Eşkenar üçgen şekli verilerek, üzerlik dizme işlemi bitirilmiş, askı bölümü; dizilen üzerliğin üst ortasına yırtılarak hazırlanan lacivert kumaş ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 84.
Fotoğraf No	: 85.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 09.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Aşağı Hisar M. 2550. S. No: 21 / Manavgat.
Ürünün Adı	: Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Sevilay Okudan'a aittir.
Boyutları	:
En	: 36 cm.
Boy	: 74 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona	Geliş
Biçimi ve Tarihi	: Satın alma yoluyla, 2004'de getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	: Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Saman sarısı, beyaz, mavi, kırmızı, lacivert, pembe ve açık yeşil renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık beşgen formundadır. 36 cm. uzunluğunda çıta üzerine kırmızı zemin üzerine beyaz ve yeşil yapraklı kumaş dikilerek, çıta kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çıtanın altına sekiz adet ip üzerine üzerlik meyveleri dizilmiştir. Üzerlik meyvesi dizilen iplerin uçlarına lacivert renkli kumaşlar dikilmiştir. Çıtanın üst bölümüne bağlanan ipler üzerine dörder adet üzerlik meyvesi dizilmiş ve ipler bağlanarak üçgen ve üçgenlerin aralarında eşkenar dörtgenler oluşturulmuştur. Çıtadan yukarı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. Eşkenar üçgen şekli verilerek, üzerlik dizme işlemi bitirilmiş, askı bölümü dizilen üzerliğin üst ortasına yırtılarak hazırlanan lacivert kumaş ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 85.
Fotoğraf No	: 86.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 09.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Abdullah Natur Center Baharat, Aşağı Pazarcı M. Kapalı Halk Pazarı / Manavgat.
Ürünün Adı	: Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Abdullah Arıcan'a aittir.
Boyutları	:
En	: 34 cm.
Boy	: 74 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	: Satın alma yoluyla, 2002'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Saman sarısı, yeşil ve açık yeşil renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık beşgen formundadır. 34 cm. uzunluğunda çıta üzerine yeşil kumaş dikilerek kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çıtanın altına sekiz adet ip üzerine; üzerlik meyveleri dizilmiştir. Üzerlik meyvesi dizilen iplerin uçlarına açık yeşil renkli kumaşlar dikilmiştir. Çıtanın üst bölümüne bağlanan ipler üzerine dörder adet üzerlik meyvesi dizilmiş ve ipler bağlanarak altı adet üçgen ve üçgenlerin aralarında beş adet eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. Çıtadan yukarı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. Eşkenar üçgen şekli verilerek üzerlik dizme işlemi bitirilmiş, askı bölümü; dizilen üzerliğin üst ortasına; yırtılarak hazırlanan, kırmızı kumaş ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	86.
Fotoğraf No	:	87.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	09.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Abdullah Natur Center Baharat, Aşağı Pazarcı M. Kapalı Halk Pazarı / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Abdullah Arıcan'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	36 cm.
Boy	:	74 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Satın alma yoluyla, 2003'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, beyaz, mavi, pembe, yeşil, siyah, açık mavi ve mor renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık beşgen formundadır. 36 cm. uzunluğunda çıta üzerine; mor zemin üzerine; koyu mor renk ile kalın çizgi desenleri uygulanan kumaş dikilerek kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çıtanın altına sekiz adet ip üzerine üzerlik meyveleri dizilmiştir. Üzerlik meyvesi dizilen iplerin uçlarına; yeşil, pembe, siyah desensiz ve mavi, beyaz, açık mavi ve çeşitli şekillerde desenli kumaş parçaları dikilmiştir. Çıtanın üst bölümüne bağlanan ipler üzerine; dörder adet üzerlik meyvesi dizilmiştir. İpler bağlanarak dört adet üçgen ve üçgenlerin aralarına üç adet eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. Çıtanın yukarı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. İkizkenar üçgen şekli verilerek üzerlik dizme işlemi bitirilmiş, askı bölümü; dizilen üzerliğin üst ortasına yırtılarak hazırlanan mavi kumaş ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	87.
Fotoğraf No	:	88.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	29.07.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Naturel Center Baharat, Başkent Üniversitesi Hastanesi karşısı / Alanya.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Hasan Turhan'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	30 cm.
Boy	:	85 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	:	Satın alma yoluyla, 1998'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:	
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve çita kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, beyaz, sarı, açık yeşil, yavru ağzı, turuncu ve pembe renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık beşgen formundadır. 30 cm. uzunluğunda çita üzerine yavru ağzı renkli kumaş dikilerek, kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çitadan aşağı doğru üzerlik meyveleri ipe dizilerek; dizilen meyvelerin ortasına ve uçlarına kare şeklinde kesilen renkli kumaşlar dizilmiş ve bağlanmıştır. Çitanın üst bölümüne; beş çift iki kenara iki tek ip bağlanmış, üzerlik meyveleri dizilmiş, altı adet üçgen şekli verilmiştir. Üçgen şeklinde dizilen üzerliklerin aralarına; üzerlik dizilen ipler bağlanarak, eşkenar dörtgenler her sırada birer azaltılarak üzerlikler dizilmiş ve tepede ip bağlanmıştır. Özel askı hazırlanmayıp, çitanın üst bölümündeki üzerliklerin orta ve en üst noktasına şerit şeklinde yırtılarak hazırlanan kumaş bağlanarak üzerliğin asılması sağlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 88.
Fotoğraf No	: 89.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 09.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Naturel Center Baharat, Başkent Üniversitesi Hastanesi Karşısı / Alanya.
Ürünün Adı	: Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: Hasan Turhan'a aittir.
Boyutları	:
En	: 36 cm.
Boy	: 74 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Koleksiyona Geliş	: Satın alma yoluyla, 2004'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Saman sarısı, beyaz, kırmızı, lacivert, açık mavi, açık yeşil, mor ve siyah renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık beşgen formundadır. 36 cm. uzunluğunda çıta üzerine; lacivert kumaş dikilerek kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çıtanın altına bağlanan ipler üzerine üzerlik meyveleri dizilmiştir. Üzerlik meyvesi dizilen iplerin uçlarına açık mavi, mor, lacivert, kırmızı, siyah, beyaz, turuncu, sarı, açık yeşil renkli kumaşlar dikilmiştir. Çıtanın üst bölümüne bağlanan ipler üzerine; dörder adet üzerlik meyvesi dizilmiş ve ipler bağlanarak altı adet üçgen ve üçgenlerin aralarına beş adet eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. Çıtadan yukarı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak; üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. İkizkenar üçgen şekli verilerek üzerlik dizme işlemi bitirilmiş, özel bir askı hazırlanmamıştır. Askı bölümü; dizilen üzerliğin üst ortasında bulunan iplerin kullanılması ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	89.
Fotoğraf No	:	90.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	09.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Aşağı Pazarcı M. Kapalı Halk Pazarı / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Mustafa Demirtaş'a aittir.
Boyutları	:	
En	:	34 cm.
Boy	:	50 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır. Üzerlik meyvelerinin dizildiği iplerden bir tanesinin ucundaki kumaş kopmuştur.
Koleksiyona Geliş Bıçımı ve Tarihi	:	Satın alma yoluyla, 2004'de getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve çita kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, beyaz, mavi, lacivert, pembe ve mor renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık beşgen formundadır. 34 cm. uzunluğunda çita üzerine; patlıcan moru renkli kumaş dikilerek, kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çitanın altına sekiz adet ip üzerine üzerlik meyveleri dizilmiştir. Üzerlik meyvesi dizilen iplerin uçlarına; lacivert, beyaz, mavi, mor, pembe renkli ve desenli kumaşlar dikilmiştir. Çitanın üst bölümüne bağlanan ipler üzerine; dörder adet üzerlik meyvesi dizilmiş ve ipler bağlanarak, beş adet üçgen ve üçgenlerin aralarına dört adet eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. Çitadan yukarı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. İkiz kenar üçgen şekli verilerek üzerlik dizme işlemi bitirilmiş, askı bölümü; dizilen üzerliğin üst ortasına yırtılarak hazırlanan mor kumaş ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	:	90.
Fotoğraf No	:	91.
Envanter No	:	
İnceleme Tarihi	:	09.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	:	Örnek M. 1070. S. No: 47 / Manavgat.
Ürünün Adı	:	Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	:	Abdullah Avcı'ya aittir.
Boyutları	:	
En	:	27 cm.
Boy	:	60 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	:	Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	:	Yıpranmış durumdadır. Dizilmiş olan üzerlik meyvelerinin bir bölümü dökülmüş, üzerlik dizilen iplerden bir tanesi kopmuştur.
Koleksiyona Gelış Biçimi ve Tarihi	:	Satın alma yoluyla, 2004'de getirilmiştir.
Kullanılan Malzemeler	:	Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	:	İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	:	Saman sarısı, kırmızı ve sarı renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	:	Nazarlık beşgen formundadır. 27 cm. uzunluğunda çıta üzerine sarı kumaş dikilerek kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çıtanın altına bağlanan ipler üzerine üzerlik meyveleri dizilmiştir. Üzerlik meyvesi dizilen iplerin uçlarına sıra ile sarı ve kırmızı renkli kumaşlar tekrar edilerek dikilmiştir. Çıtanın alt bölümüne bağlanan üzerliklerin dizilmiş olduğu en sağda bulunan ip kopmuştur. Çıtanın üst bölümüne bağlanan ipler üzerine dörder adet üzerlik meyvesi dizilmiş ve ipler bağlanarak dört adet üçgen ve üçgenlerin aralarında üç adet eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. Çıtadan yukarı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. Eşkenar üçgen şekli verilerek üzerlik dizme işlemi bitirilmiş, askı bölümü; dizilen üzerliğin üst ortasına yırtılarak hazırlanan lacivert kumaş ile hazırlanmıştır.

GÖZLEM FİŞİ

Örnek No	: 91.
Fotoğraf No	: 92.
Envanter No	:
İnceleme Tarihi	: 09.08.2005.
Ürüne Ulaşılan Yer	: Trans Asya Baharat, Demokrasi Bulvarı / Manavgat.
Ürünün Adı	: Üzerlik Nazarlık.
Ürünün Sahibi	: İhsan Özbildirici'ye aittir.
Boyutları	:
En	: 30 cm.
Boy	: 57 cm.
Yapım Yeri ve Yılı	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır. Üzerliğin askı bölümü kopmuştur.
Koleksiyona Geliş	: Satın alma yoluyla, 1998'de getirilmiştir.
Biçimi ve Tarihi	:
Kullanılan Malzemeler	: Üzerlik meyvesi, kumaş, pamuk ipliği ve çıta kullanılmıştır.
Kullanılan Teknikler	: İplik üzerine üzerlik dizme ve dikiş teknikleri uygulanmıştır.
Kullanılan Renkler	: Saman sarısı, beyaz, mavi, kırmızı, açık mavi, siyah ve yeşil renkleri kullanılmıştır.
Kompozisyon	: Nazarlık beşgen formundadır. 30 cm. uzunluğunda çıta üzerine ve yeşil zemin üzerine delik (ajur), yeşil yapraklar uygulanan kumaş dikilerek, kaplanmıştır. Üzerlik meyveleri pamuk ipliği ile dizilmiştir. Çıtanın altına bağlanan ipler üzerine üzerlik meyveleri dizilmiştir. Üzerlik meyvesi dizilen iplerin uçlarına; beyaz zemin üzerine; siyah, açık mavi, kırmızı renklerdeki motiflerle desenler verilen renkli, dikdörtgen kumaşlar dikilmiştir. Çıtanın üst bölümüne bağlanan ipler üzerine beşer adet üzerlik meyvesi dizilmiş ve ipler bağlanarak; dört adet üçgen ve üçgenlerin aralarına; üç adet eşkenar dörtgen oluşturulmuştur. Çıtadan yukarı doğru devam edildikçe eşkenar dörtgen sayısı azaltılarak üzerlik dizme işlemine devam edilmiştir. İkizkenar üçgen şekli verilerek üzerlik dizme işlemi bitirilmiş, askı bölümü dizilen üzerliğin üst orta noktasına yırtılarak hazırlanan mavi kumaş ile hazırlanmıştır. Nazarlığın askı bölümündeki ip kopmuş, nazarlık yıpranmıştır.

3. ANTALYA İLİ VE AKSEKİ, ALANYA VE MANAVGAT İLÇELERİ İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER

3.1. Coğrafi Konumu:

Antalya, Türkiye'nin güneyinde bulunan, Akdeniz'e kıyısı olan gelişmiş bir ildir. Antalya'nın batısında; Muğla, kuzey batısında; Burdur, kuzeyinde; Isparta, kuzey doğusunda; Konya, doğusunda; Karaman ve Mersin illeri bulunmaktadır. Bölgede yaz aylarında; sıcak ve kurak, kış aylarında; ılık ve yağışlı olan Akdeniz iklimi hüküm sürmektedir.

Akseki; batısında; İbradı, güney batısında; Manavgat, doğusunda; Gündoğmuş ilçesi, kuzeyinde; Konya ili bulunan dağlık bir ilçedir. Antalya ilinin doğu kesiminde Batı Torosları aşarak, İç Anadolu'yu Akdeniz kıyılarına bağlayan, Konya-Antalya karayolu üzerindedir.¹ Arazi yapısı çok arızalı olup, adı beyaz kalker kayalarından doğal şekilde oluşmuş setler, sekiler halinde birbiri üzerine katmanlardan oluştuğu için kasabaya "Ak-seki" ismi verilmiştir.

"Alanya; Güney doğusunda Gazi Paşa, Kuzeyinde Gündoğmuş, batısında Manavgat ilçeleri, kuzey doğusunda; Karaman ve Konya illeri bulunan tarihi çok eskilere dayanan dünyaca ünlü bir sahil kentidir. İnsanoğlunun tarihine beşiklik yapan Alanya; Kızıl kulesi, Dünyaca ünlü, eşsiz güzelliğe sahip Alanya kalesi ve kilometrelerce uzanan surları, eşsiz sahili ile dikkat çekmektedir.

Manavgat, Antalya körfezinin doğu kıyısında, dik yamaçlı bir yarımada üzerinde kurulmuştur. Manavgat çayı; Akseki ilçesinin Üzümdere Köyü'nün 8 km. yukarısındaki vadiden doğar.² Çayın üzerinde merkeze uzaklığı 5 km. olan şelalesi dünyaca ünlüdür. Manavgat çayının iki kenarına kurulmuş büyük bir yerleşim alanıdır. İlin Antalya'dan sonra ikinci büyük kentidir. Tarihi çok eskilere dayanan, bir çok tarihi eserin bulunduğu; Antalya iline bağlı modern turizm ilçesidir. Antalya'nın 76 km. kadar doğusunda aynı adı taşıyan Manavgat çayının iki yakasında deniz düzeyinden 20 m. yüksekte kurulmuş büyük bir yerleşim alanıdır. Çayın üzerindeki merkeze 5 km uzaklıktaki şelalesi dünyaca ünlüdür. Manavgat'ın batısında; Serik, kuzeyinde; Isparta ve Akseki, doğusunda; Alanya ve Gündoğmuş,

¹ YÜCEL, Metin. *İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi*, C: 1, İstanbul, 1985, s.159

² KIRTI, Hasan. *Kuavay-ı Milliye'de Manavgat ve Antalya'nın İtalyanlar Tarafından İşgali*. Manavgat, 1997, s.3.

güneyinde ise; Akdeniz bulunmaktadır. 7 beldesi, 89 köyü bulunan Manavgat'ın nüfusu 76.300'dür.

3.2. Tarihi Gelişimi:

Antalya ismi “yabancı kaynaklarda Attalia, Avrupa dillerinde Adalia, Satalia olarak da geçer. Antik ismi Atalia yahut Olbia olarak da yazılırdı. Bu şehir adını kurucusu sayılan Bergama Kralı II. Atalis'tan alır (M.Ö.159-138). Şehir kurulmadan önce burada küçük bir liman şehrinin olması da muhtemeldir.”³

“1390 yılında Yıldırım Beyazıt tarafından Osmanlı topraklarına katılan Antalya, kesin olarak söylenmese de, 1427 tarihine kadar Osmanlı-Tekeoğulları Beyliği arasında sık sık el değiştirmiş ve söz konusu tarihte de kesin suretle Osmanlı hakimiyetine girmiştir.

Aynı kaynakta 15. yüzyılda Antalya'nın da yer aldığı Teke yöresi “Teke Sancağı” olarak adlandırılmaya başlandığı belirtmektedir. 18. ve 19. yüzyılda, genellikle Konya ve Karaman eyaletlerine bağlı bir sancak olarak idare edilen Antalya, 19. yüzyılın ilk yarısında Teke Sancağı ile Hamid Sancağının birleştirilmesinden sonra, vezir rütbesindeki paşalara mutasarrıflık olarak verilmeye başlanmıştır.”⁴ Antalya, 1864'deki vilayet teşkilatlanmasıyla kendi adı ile anılan bir vilayet haline gelmiştir.⁵

“Romalılar devrinde Marala denilen Akseki kasabası ile civarı hayli eski bir tarihe maliktir. Kasaba civarında ve nahiyelerinde o devirlerden kaldığı zannolunan burç harabeleri mevcuttur.”⁶

“Alanya bulunduğu yer itibarıyla de bazen Kilikya, bazen de Pamphylia topraklarından sayılmıştır. Tarih babası Heredotos bu bölge için şunları yazar: “Bu bölgede yaşayanlar Turuva Savaşı sonrasında (M.Ö. 1820) buraya gelip yerleşirken, buradaki çeşitli kavimlerin gelenlere ev sahipliği yaptıkları bilinmektedir. Bu cümleden Hititlerin bu bölgeye kadar gelerek M.Ö. 14. yüzyılın ilk yarısında altı bin kadar insanı öldürüp, Kilikya ve Pamphylia'yı kendilerine

³ KIRTI, Hasan, Kuavay-ı Milliye'de Manavgat ve Antalya'nın İtalyanlar Tarafından İşgali, Manavgat, 1997, s. 3.

⁴ YILMAZ, Leyla, Antalya, (16. yy'ın Sonuna Kadar), Ankara, 2002, s. 9.

⁵ ÜZÜMERİ, M. Ekrem, Türkiye Ansiklopedisi, Ankara, 1956, s. 133.

⁶ ENHOŞ, Mustafa, Bütün Yönleriyle Akseki ve Aksekililer, İstanbul, 1974, s.44.

bağladıkları görülür. Pamphylia, “çok ırklı, çok cinsli” anlamına gelen bir sözcüktür.”⁷

“Manavgat hicri 1329, miladi 1913 yılında ilçe olmuştur. Manavgat’ın kuruluş tarihinde kesin bir kayıta rastlanmamakla beraber köklü yerleşme merkezi oluşu 150-200 yıl öncesine rastlamaktadır. M.S. 400-500 yılları arasında bir konaklama ve göçme şeklinde geçici yerleşmelere sahne olduğu söylenmektedir. Milattan öncesinden, yakın zamana kadar şimdiki ilçe civarında kayıklar ve gemilerin çay üzerinde bulunduğu, iki yaka arasında yük ve insan nakli yapıldığına belgelerde rastlanmaktadır.”⁸ Dünyaca ünlü Side Beldesi, Beşkonak ve Sırt Köylerinde Roma ve Bizans dönemine ait olduğu bilinen birçok tarihi eser bulunmaktadır.

3.2. Sosyal ve Kültürel Durumu:

Antalya; birçok kültüre beşiklik ederek günümüzde; medeniyetlerin aydınlatılması bakımından Türkiye’nin önemli illerindendir. Turistik faaliyetlerin düzenlenmesine elverişli coğrafyası ve tarihi eserleri ile, eğitim, kültür, sanat, ekonomik seviye olarak gelişmiş bir şchirdir.

Akseki’de okur-yazarlık oranı yüksek seviyededir. İlçede eskiden beri uygulanan dokuma vb. el sanatlarına değer verilmektedir. Ayrıca ilçede bulunan tarihi evlerin büyük çoğunluğu koruma altına alınarak gelecek kuşaklara aktarılması sağlanmaktadır.

Alanya’da okuma-yazma oranı oldukça yüksektir. Ayrıca il ve ilçe dışından gelip yerleşme oranı son yıllarda çok artmıştır. Alanya yayla köyleri ile Türk kültürünü yaşatmaya devam etmektedir. İlçe merkezi ve sahilinde de dünyanın her bir yanından gelen insanların rahat, zevkli tatil yapabilmelerine olanak sağlamaktadır. Köylerde halen nadiren de olsa kolan, kilim vb. dokunup geleneksel el sanatları ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır. İlçede; yerli ve yabancı turistlerin dikkatini çekecek el sanatı ürünlerinden; kilim, halı, boyalı (nazar boncuğu, göz, insan figürü boyalı) su kabakları, çeşitli nazar boncukları, hediyelik eşyalar, oyalar yapılmaktadır.

⁷ YETKİN Haşim, *Alanya Dünden Bugüne Alanya ve Alanya’da Yaşam*, İstanbul, 2003, s.35.

⁸ TUNÇDEMİR, Orhan, *Manavgat Tarih ve Turizm*, Manavgat, s.4.

Manavgat'ta da Antalya'nın diğer ilçeleri gibi okur-yazarlık oranı yüksektir. İlçe merkezi ve sahilleri arasında mesafe olması nedeni ile ilçenin kültürel yapısında değişiklik meydana gelmemiştir. İlçe merkezinde yerel halk kültürel yapısı bozulmadan yaşamını sürdürmektedir. Köylerde ve ilçenin eski mahallelerinde bazı yaşlı kadınlar tarafından dokuma, genç kızlar tarafından çeyizlik dantel, oylar, vb. yapılmaktadır.

3.4. Ekonomik Durumu:

Akseki'nin engebeli topraklara sahip olması nedeniyle küçük-büyük baş hayvancılık, arıcılık, küçük esnafılık, çeşitli el sanatları, kısmen bahçe çiftçiliği yaparak ilçe halkı geçimini sağlamaktadır. Akseki'nin coğrafi yapısı ve bitki örtüsü göz önüne alınırsa; ekonomik faaliyetlerden, arıcılık; sermayeye ihtiyaç göstermediği için başta gelir. "Ekmeğini taştan çıkarmak" deyişi bu ilçenin insanı için geçerli bir kavramdır. Dikkatli bakıldığında görülür ki; tepelere kadar, taşlık tarlalar temizlenip; buğday, incir, üzüm, vb. ürünler, sulanabilen alanlarda da çeşitli sebzeler yetiştirilmektedir. Akdeniz ikliminin etkisiyle dünya da eş bulunmayan çiçeklerin yetiştiği yaylalara sahip olması, bal miktarını artırmış, burada üretilen balın kalitesini eşsizleştirmiştir.

"Aksekililer, vaktiyle çok deve ve katır beslerlerdi. Burası, Antakya Ovası ile Konya arasında en kestirme yoldur. Eskiden beri; Akseki'de en yaygın olan faaliyet ticarettir. Eskiden, hatta bundan bir iki nesil öncesine kadar, Aksekililer geniş ölçüde değerli neviden dokumacılık yaparlardı. Bunları ve diğer sanayi imalatlarını deve ve katırlarla Türkiye'nin bir çok yerine, hatta İstanbul'a kadar satmaya giderler, hatta bunlarla büyük kervanlar teşkil ederek, Suriye ve Irak taraflarına giderler, oralardan aldıkları kıymetli malları Anadolu'nun muhtelif yerlerine götürüp satarlardı."⁹

Alanya'da ekonomik faaliyetlerin en başında; turistik tesisler, alışveriş, dinlenme ve eğlenme yerleri, vb. gelir. Çiftçilik konusunda da; etkisini kaybetmeyen topraklarında meyve ve sebze vb. her türlü ürünün rahatlıkla yetiştirildiği bir ilçedir. Özellikle portakal, mandalina vb. turuncgiller ve muzun yetiştirilmektedir. Büyük ve küçük baş hayvancılık da köylerde hala yapılmaktadır. Ayrıca ilçede süslenmiş deve, at, eşek, vb. hayvanlarla fotoğraf çekirme ve turist gezdirme olayı dikkat çeker.

⁹ ENHOŞ, Mustafa. *Bütün Yönleriyle Akseki ve Aksekililer*, İstanbul, 1974, s. 44.

Gelen turistlerin Türkiye’den ve Alanya’dan götördükleri hatıraların başında; boyalı su kabakları, çeşitli nazar boncukları, oylar, vb. gelmektedir. Ayrıca; Alanya, Türkiye için eski dönemlerden itibaren limanı ile önemli bir yere sahiptir.

Manavgat ırmağının elektrik üretmek amacıyla kurulmuş iki adet barajı vardır. İlçe tarihi eserleri, sahil şeridi ve doğal güzellikleriyle birçok dünya insanını kendine çeken bir yerleşim merkezidir. Bu nedenle yöre halkının büyük bir kısmı; turizmle ilgilenmektedir. İlçenin sahil şeridinde bulunan köylerinde açılmış olan küçük-küçük oteller, ilçe halkının ve ilçeye diğer il ve ilçelerden gelip yerleşen insanların iş imkanlarını artırmıştır. Turizmin de etkisiyle; kültürel ve sosyal faaliyetler ilçede sıkça yapılmaktadır. Köylerde ve ilçede bulunan elverişli topraklarda eskiden olduğu kadar olmasa da; tarım ve hayvancılık yapılmaktadır. Türkiye’nin en büyük pazarlarından olan Manavgat pazarı; şehrin merkezine kurularak yöre insanının yetiştirdiği ürünleri satmalarına olanak sağlamaktadır.

4. TÜRK KÜLTÜRÜNDE NAZAR VE ANTALYA İLİNİN AKSEKİ, ALANYA VE MANAVGAT İLÇELERİNDE NAZAR VE NAZARLIKLAR HAKKINDA GENEL BİLGİLER

4.1. Nazarın Tanımı:

Türkçe Sözlükte nazar; “Bir konu hakkında düşünme, görüş” anlamı dışında; Arapça olan bu sözcük ilk olarak; “Bakış, bakma, göz atma” anlamında kullanılmış, ayrıca “Belli kimselerde bulunduğu inanılan; insanlara, özellikle çocuklara, evcil hayvanlara, eve, mala, mülke hatta cansız nesnelere de zarar veren bakıştaki çarpıcı ve öldürücü güç”¹⁰ olarak ele alınmıştır.

Yörede göze gelme, göz değmesi anlamlarında kullanılan nazar, bazı özelliklere sahip kimselerde bulunduğu inanılan bir kimsenin bakışlarından fırlayan, zarar verici, çarpıcı ve öldürücü gücün, insanlara, özellikle çocuklara, evcil hayvanlara, eve, mala, mülke ve değerli eşyalara zarar veren bir güç olduğuna inanılmaktadır. Ayrıca kişiöğlunun doğumundan olgunluk dönemine kadar geçen sürede de bebekliği, çocukluğu, gençliği, gelinliği, damatlığı, bakışı, yürüyüşü, konuşması, oturup-kalkışı, çalışkanlığı, dürüstlüğü, ahlakı, kılık-kıyafeti, evi-barkı, çoluğu-çocuğu, malı-mülkü, bağı-bahçesi gibi akla gelebilen ve onun kişiliğine, şahsiyetine ve ekonomik gücüne yönelik her türlü meselede nazara hedef olabileceği düşünülmektedir.

“Bugün İslam ülkelerinin hemen hepsinde nazar inancı çok yaygındır. Yunanların “matisma”, Arapların “el ayn” ya da “isabet-i ayn”, İranlıların “bed nezer”, Hintlilerin “sihir” dedikleri bu çarpıcı kuvvetin Türklerdeki adı “nazar”, “göz değmesi”, “göze gelme”, “pis göz”, “kem göz” veya “kötü göz”dür. Asya Türklerinde özellikle Şamanizmde nazara inanma vardır. Nazar, çarpılma olayları en eski Babil, Mısır, Sümer ve Akadlarda, Anadolu uygarlıklarının bütününde görülmüştür.”¹¹

Nazarın, insanoğlundan kaynaklanan bir kara iye olduğu inancı diğer yörelerde olduğu gibi Antalya’da da mevcuttur. Bir kimsenin gözü ile, canlı veya cansız bir varlığa bakışı esnasında gözlerinden çıkan ışınların, baktığı varlıklara isabet etmesi sonucu nazarın ortaya çıktığı düşünülmektedir. Canlı varlıklar da ya az

¹⁰ Türkçe Sözlük, Ankara, 1983, s. 873

¹¹ ERBEK, Mine. *Catal Höyük’ten Günümüze Anadolu Motifleri*. Ankara, 2002, s. 120

eşya da bulunan birçok güzel vasıf ve haller karşısında kalbimizde, gözümüzde ve dilimizde oluşan gıpta, haset ve kıskançlık gibi duyguların, karşımızdaki nesnede bir takım olumsuz ve rahatsızlık verici hallerin oluşmasına sebep verdiğine inanılmaktadır. Ayrıca Ana Britanica’ da çok eskiye dayanan bu inancın Eski Yunan ve Roma’da Yahudi, İslam, Budacı ve Hindu geleneklerinde ve yazısız toplumlarda da görüldüğü belirtilmektedir.

“Nazar, İslamiyet’ten evvel var iken, kısmen İslamileşen ve ayrıca İslamiyet’te de yeri olan özel bir kavramdır. Türk dünyasının hemen her kesiminde nazarı ve nazarlıkları görebilmekteyiz. Nazarın etkisini belirtmek için; mezarlıklarda yatanların dörtte üçünün nazardan gittiği, bir saksı çiçeğinin bile nazarin etkisi ile kısa sürede kuruduğu düşünülmektedir. “Halk arasında söylendiğine göre, peygamberimiz sahabelerinden bir kaçıyla birlikte bir mezarlık önünden geçiyormuş, birden bire durarak yanındakilere; “Şu mezarlıkta kaç kişi yatıyorsa, mutlaka yarısından çoğu nazardan ölmüştür” buyurmuşlar.”¹²

Nazar; kalp nazarı, göz nazarı ve dil nazarı olarak üç gruba ayrılmıştır. Rıfat Araz ise; nazarin gözle, sözle (dille), nefesle dokunduğunu (nefese uğma) belirtmektedir.¹³ Bu bağlamda; gözle (bakmakla), dille (söylemekle) ve kalple (beğenme, hoşlanma) beğenilen, hoşlanılan, hoşlanıldığı belirtilen canlı ve cansız varlıkların kazaya uğramaları inancı söz konusudur. “Eğer canlı bedeninin herhangi bir yerinde hücre faaliyetleri zayıf ya da yetersiz ise bedenin o bölümünde aura zayıf olacağından beden dışarıdan gelecek zararlı ışınlara karşı kendisini koruyamayacaktır. Buna da halk dilinde “nazar” denilmektedir.”¹⁴

4.2. Nazarlık Tanımı ve Tarihçesi:

İnsan nazardan haberdar ise ve etkilenebileceğini düşündürse; kendini güvende hissetmez, güçsüz, zayıf olduğunu düşünür. Yaslanacak, dayanacak bir dağ arar. Koruyucu olduğunu düşündüğü güçlerden medet umar, yardım bekler, korunmayı ister. Korunmayı genellikle, dua ederek ya da ettirerek, Yaradan’dan istemekte ya da nazarı değenin dikkatini dağıtmak için çeşitli hareketlerden ve nesnelerden beklemektedirler. Nazarin zarar verici gücünden korunmak için

¹² BAYRI, Mehmet Halit, *İstanbul Folkloru*, İstanbul, 1972, s.106

¹³ ARAZ, Rıfat, *Harput’ta Eski Türk İnancı ve Halk Hekimliği*, Ankara, 1991, s.167-168-169

¹⁴ KUŞAT, Ali, *Türk Toplumunda Nazar Olgusu ve Psikolojik Bir Yaklaşım*, Kayseri, 2003, s.107

insanoğlu çeşitli nesneler ve yöntemler oluşturmıştır. Nazarlık Türkçe sözlükte; “Nazarı etkisiz duruma getirdiğine inanılan, kumaş parçası, mavi boncuk, kurşun, dua yazılı kâğıt, muska gibi şey”¹⁵ olarak ele alınmıştır. Nazarlıklar “nazarı uzaklaştıran, etkisiz bırakan çeşitli nesnelerdir. Mavi kumaş parçası, mavi boncuk, üzerlik otu, sarımsak, leylek pisliği, deniz kabukları, yumurta kabuğu, eski para, kurşun, dua yazılı kâğıt, ölü kaplumbağa kabuğu, vb. nesnelerin bir araya getirilmesi ile yapılan çeşitli biçimde eşyalar”¹⁶ denilmektedir. Büyük Larousse’da nazarlık, büyücülük ve astroloji kurallarına uygun olarak hazırlanan ve kişilerin koruyucu ve uğur getirici olduğuna inanarak genellikle üstlerinde taşıdıkları nesne olarak tanımlanmıştır. “Nazarlık, nazarı uzaklaştıran, etkisiz bırakan çeşitli biçimlerde kullanılır. Genellikle de dini inanca dayalı, toteizmle ilgili motiflerden oluşur.”¹⁷

Nazarlıklar; nazarı etkisiz bırakarak uzaklaştıran, dikkati kendi üzerinde toplayarak nazar değmesini engelleyen, genellikle işlemeli olarak; çeşitli taşlar, cam, metaller, üzerlik vb. bitkilerden, dokuma ve keçelerden, kumaş, kâğıt, vb. malzemelerden yapılmış olan ve doğada dikkat çeken, koruyucu olduğuna inanılan nesnelerdir. Nazardan korunmak için kullanılan yöntemler ana hatlarıyla; dini uygulamalar, yöresel uygulamalar, hayvan kalıntıları, bitkiler, madenler, su, taş ve toprakla yapılan korunma yöntemleri olarak sayılır.

“Anadolu da nazarlık olarak çok değişik nesneler kullanılır. Bunların en yaygını; mavi boncuk ve altın maşallahtır. Mavi boncuğun üzerinde kimi zaman göz biçimli bir motif de bulunur. En yaygın nazarlık türlerinden biri de “Fatma ana eli” ya da “Meryem ana eli” adı verilen beş parmağı açık el biçimli metal nazarlıktır. Beş parmağı açılmış el resminin nazara karşı etkili bir koyucu olduğu, Anadolu da olduğu kadar dünya folklorunda da yaygın bir inanıştır. Anadolu’nun bazı yörelerinde evin duvarları üzerinde görülen el resmi bu inanıştan kaynaklanmaktadır. Bu tür resimlere; Tarih öncesinden kalma yapı kalıntılarında da rastlanmaktadır. Bu el motifi kötülük gelmesi olası kişi ile nazara uğrayacak kişi arasında bir engel

¹⁵ Türkçe sözlük, Ankara, 1983, s. 874

¹⁶ GÖKBUGET, Erbek, Mine, “Anadolu da söz ve Nazar Gelenegi ve Bununla ilgili Pratiklerin Dokumalarda Uygulanması”, *Halk Bilimi*, 2001. s. 57

¹⁷ GÖKBUGET, Mine, “Anadolu da Göz ve Nazar inançları”, *Türkiyemiz*, Y.10, S.29, Ekim, İstanbul, 1979, s.7

oluşturmanın ya da kötülük gelebilecek kişiye karşı bir tehdidin anlatımı olarak yorumlanmaktadır.”¹⁸

“Anadolu’da en eski el resimleri Çatal Höyük (Çumra)’da yapılan kazıda bulunmuştur. Neolitik devire ait bir mezar tapınağında kırmızı zemin üzerinde el resimleri vardır.”¹⁹ “Uğur ve bereketi simgeleyen bu izler, Fadime Ana’nın Eli olup Anadolu’daki pek çok evin ocağında görülür. Anadolu’daki eski uygarlıklarda da karşımıza çıkan ve kutsal bilinen Fadime Ana Eli inanç ve uygulaması ile uğur, bolluk, verimlilik simgesi olarak toplumun geleneklerinde sürdürülmektedir.”²⁰

“Muska, sahibini kötülükten koruyan bir nesnedir. Maskot sahibine ya da temsil ettiği guruba şans getiren bir nesne ya da insandır. Uğur şans getiren küçük bir nesnedir. Nazarlık hem kötü etkilerden koruyan hem de şans getiren bir mesaj ya da sembol taşıyan tılsımlı bir nesnedir.”²¹ “Nazarlık, nazar değmesini önleyen bir simge olarak kullanılan göz resmi, göz biçiminde boncuk ya da bu amaçla hazırlanmış her türlü tılsımlı nesne. En yaygın olarak İ.Ö.V. yüzyıldan başlayarak siyah figür tekniğiyle yapılmış, kuliks (göz kupaları) adı verilen Eski Yunan içki kâselerinin üstünde yer alır. Bu kâselerin üstünde yer alan abartılı büyüklükteki gözlerin, tehlikeli ruhların şarapla birlikte ağızdan içeri girmesini engellediklerine inanılıyordu.”²²

4.3. Türk Kültüründe Nazardan Korunma Yöntemleri:

Nazarı Değenden Uzak Durmak: İnsanoğlu kendine zarar verenden kaçmayı, uzak durmayı tercih eder. Yeni doğmuş çocukların nazara karşı çok zayıf, güçsüz olduğu bilinir ve herkese gösterilmez. Genellikle çocuğun üzerine kırmızı bez (tülbent) örtülür ki; nazar değip, al basması durumuyla karşılaşılmasın. Ayrıca adet gören veya loğusa kadınların nazarının çabuk değeceğine inanıldığı için bu kadınlara yeni doğan bebekler pek gösterilmez. Nazardan korunmanın en başta gelen yolu kem gözlerden sakınmaktır. “Türk masallarında güzelliği yüzünden nazara uğrayabileceği

¹⁸ Büyük Lorraine, Sözlük Ansiklopedisi, Cilt: 14, İstanbul, 1986, s. 8565

¹⁹ ÜÇER, Müjgan, “Anadolu Folklorunda “Fadime Ana” (II)” *Türk Folkloru Araştırmaları*, 1981/1, Ankara, 1981, s. 113

²⁰ ÜÇER, Müjgan, “Anadolu Folklorunda “Fadime Ana” (II)” *Türk Folkloru Araştırmaları*, 1981/1, Ankara, 1981, s. 119

²¹ DESMOND, Moris, *Koruyucu Tılsımlar, Uğurlar, Muskalar ve Nazarlıklar*, İngiltere, 1999, s. 10

²² *Ana Britanica*, C:1, İstanbul, 1986, s. 428

düşüncesiyle yıllarca gözlerden uzak tutulan şehzade ve sultanlardan bahsedilir.”²³ Nazarı değen, bakışı keskin olan kişilerin düğün, nişan vb. umumi yerlere mecbur kalmadıkça davet edilmedikleri bilinir. Ayrıca yörede nazarı değdiği bilinen kişinin evinin önünden dahi geçmemeye özen gösterildiği bilinmektedir. “Ölenlerin çoğu nazardandır” ve “nazar evleri boşaltır, mezarları doldurur” sözlerinin yörede de kullanıldığı bilinmektedir.”²⁴ Ayrıca; “Nazar deveyi kazana, adamı mezara sokar” gibi yörede bilinen ve yaygın olarak kullanılan söz vardır.

Bol süt veren, sağlıklı ya da çok sayıda doğum yapan, çabuk büyüyen hayvanlar herkese gösterilmez. Nazarcının gördüğü hayvanın kısa sürede sütünün kesildiği, oğlakların, buzağların hastalandığı belirtilmektedir. Bu nedenle hayvanlar da insanlar gibi nazar eden kişilerden uzak tutulur.

Dua Okumak: Bütün ilahi dinlerde bir Yaradan’ın olduğu ve derdin ve devanın Yaradan’dan geldiği inancı mevcuttur. Büyük bölümü Müslüman olan veya ilahi dinlerden birisine inanan Türk toplumunda da yaygın olarak; dua okuyarak veya okunarak; Tanrı’dan yardım istenmesi durumu yaygındır. Özellikle nazar değmesin diye kişilerin evlerinden çıkmadan ya da sabah yataklarından kalkarken dualar okuyarak güne başladıkları bilinmektedir. Kişi kendisini halsiz hisseder, işleri yolunda gitmemeye başlar, dikkatli bakan kişilerin önünde ayağı takılır, vb. ise kendilerine nazar değdiğine inanılmaktadır. “İsabet”e uğramadan önce tedbir almak için ya da nazar değdikten sonra nazarın olumsuz etkisinden kurtulmak için; “Fatiha, Ayetel Kürsi, Felak, Nas, İhlas” sureleri okunur. Bu okuma sesli veya sessiz olabilmektedir. Okuma işlemi bitince genellikle kişi elini yüzüne sürer, üzerine baştan aşağıya doğru üfler, bazen elini başından omzundan ve vücudundan gezdirerek kendisini arındırır. Genellikle her gün yapılan uygulamalarda üfleme ve el sürme durumu uygulanmamaktadır.

Okunmak, Dua Okunup El Sürülmesi: Alanya, Manavgat ve Akseki’de annelerin yeni doğan bebekleri kucaklarken besmele ile alıp bıraktıkları bilinir. Bunun sebepleri; işe besmele ile başlama, uğursuzluklara, kazalara hatta kendilerinden doğabilecek “sevi” (sevgi) nazarına karşı bebeklerini korumalarıdır. Bebeği; anneleri, anneanne, babaanne, vb. büyükleri sık sık okurlar. Yeni yürümeye,

²³ Ana Britanica, C:1, İstanbul, 1986, s.127

²⁴ KUŞAT, Ali, Türk Toplumunda Nazar Olgusu ve Psikolojik Bir Yaklaşım, Kayseri, 2003, s.23

konusmaya başlayan, özellikle vaktinden önce gelişen, güzelleşen çocukların dikkati çabuk çekerek göze geldiklerini düşünür ve korumak için çocuğu önlerine oturtur, dualar okurlar. Okuma sonrasında bol ve gereksiz esnemeler söz konusu ise bol miktarda nazar değdiğine inanılır. Okuma işleminde sabah, akşam okuyanın yaşlı-genç olması gibi bir kaide yoktur. Dua okumayı bilen herkes okuma işini yapabilir.

Tuz, Su vb. Okumak: Bol süt verdiği bilinen hayvanın sütü aniden azalır, kesilir ise hayvana nazar değdiğine inanılır. Çok güzel yoğurdu olan hayvanın sütünün yoğurt tutmaması durumunda da nazara karşı önlem almak için bir kaba tuz konur. Tuzun üzerine; üç İhlas, bir Felak, bir Nas, bir Fatiha ve Ayet-el Kürsi okunur. Okunan tuz hayvana yalattılır ya da yeminin içine karıştırılır, hayvanın yemesi sağlanır. Bu uygulamaların ardından kısa bir sürede sütte iyileşme görülmeye başlandığı belirtilmektedir. Halsizleşen, zayıflayan hayvan için de tuz okunduğu bilinmektedir. Bazı durumlarda su da okutulmaktadır. Nazardan korunmak, etkisinden kurtulmak için insanlar kendilerinden büyük bir kişiden tuz ya da su okumasını isterler. Okunan tuz yemeklere atılarak, su içilerek kullanılmaktadır.

Yıkamak: Yörede yeni doğan çocukların bazılarında bir süre sonra birden zayıflama, halsizleşme gözlenir. Çocukların “kepelemesine” (zayıflamasına) “aydaş”, “aydaş olmuş” denir. Aydaş olmak, genellikle çocukların sevilmesi, ani büyümesi, gelişmesi sonucu nazar değmesine bağlanır. Nazar değen çocuk, annesi, “aydaş ebesi” (aydaş çocuğu yıkayan kadın), yardım eden kadın veya kadınlarla “dört yol ağzı” denen kavşağa; yanlarına leğen ve su alınarak götürülür. Suyu dua okunur. Çocuk yıkarken dualar okunarak yıkanır. Çocuğu yıkama işlemi bittikten sonra çocuğun giysileri ters giydirilir. Çocuğunu alan anne arkasına hiç bakmadan uzaklaşır, evine gider. Çocuğun kıyafeti üç gün ters giydirilir. Çocuk hızla iyileşmeye başlar. Nazardan çok etkilendiği için bebekler bu uygulamaya daha fazla tabi tutulur. Bir kap içerisine su doldurulur. Bu su ocak olan bayana okutulur. Okutulmuş su ile nazar değdiğine inanılan kimseye banyo yaptırılır. Böylece bu kimse nazardan korunmuş olur.

Bireysel İnanma ve Uygulamalar: Nazar olayı her insanı farklı boyutlarda etkilemektedir. Bazı insanlar umursamaz, bazıları ise dua okur, nazarı değene görünmemek için cambazlıklar yapar, yolunu değiştirir, uzatır. Nazar ve uğursuzluğa karşı at, öküz başı, geyik boynuzu, mavi boncuk asmak, binalara bir takım nesneler

takmak, kara kedi görünce saç çekmek, tahtaya vurmak, kulağını çekmek nazarcıyı görünce de yapılmaktadır. Şahıslar kendilerine nazar değmesini önlemek için, tüzerlerinde ağı (zakkum) veya zeytin yaprağı taşırlar. “Leyleğin dışkısının bir parçası, yalnız başına veya yedi kahve tanesi, beş veya altı tane karacüçemle birlikte, bir bez parçasının içine konur ve bezin ağzı dikilir. Kişi bu keseyi üzerinde taşır.”²⁵ Çoğu zaman küçük torbalar içine konulan üzerlik ve çörek otu yeni doğmuş bebeklerin ve yeni gelinlerin yastığının altına konur. Bunun bebeği ve yeni gelini nazardan koruduğuna inanılır.

Eskiden beri yol kenarında hayvan otlatan ya da göç eden Yörüklerin, yoldan birileri geçerken; ellerinde bulunan sopaları ya da başlarından çıkarttıkları şapkalı havaya fırlatıp, hokkabazlık yaptıkları görülmektedir. Bunun sebebi; yoldan geçen kişilerin nazarının değip-değmediğinin bilinmemesi nedeniyle; sürüdeki hayvanların korunmasını sağlamak veya sürüdeki hayvanların bolluğuna, sağlığına nazar değme ihtimalini ortadan kaldırmaktır.

“Maşallah” Demek, “Maşallah” Yazmak ya da Takmak: Bebekler doğduğu ve ilk defa görüldüğü zaman zarar görmesinler diye “ nur topu gibi maşallah” gibi sözler ile sevilip, “maşallah” yazılı altın takılır.

Hemen hemen Türkiye’de her bölgede olduğu gibi Antalya ve ilçelerinde de maşallah yazılı evler mevcuttur. Özellikle Alanya’daki eski tarihli evlerde bulunan maşallah yazılarının sade yazılar olmayıp; oval, dikdörtgen, ibrik, göktaş vb. formlarının kazandırıldığı ve kabartma, kazıma, kalem işi gibi tekniklerle uygulandıkları Prof. Dr. H. Örcün Barışta’nın “Alanya’dan Bazı Say Taşından Yapılmış Kitabeli Evler” isimli yazısında sıklıkla bahsedilmiştir.²⁶ Alanya, Akseki ve Manavgat’ta bulunan eski evlerin duvarlarında; genellikle giriş cephelerinde görülen maşallah yazılarında; kalem işi, kabartma teknikleri kullanılmıştır. Tarihi eskiye dayanan evlerin işlemelerinin yoğun ve ustalıkla yapıldıkları, yakın tarihli evlerin ise; sıva üstüne biraz daha basit olarak, sıva yaş iken çubuk yardımı ile kazıma tekniği ile yazıldığı gözlenmektedir. Yörede günümüz evlerinde ise “maşallah”

²⁵ GÖNÜLLÜ, Ali Rıza, “Alanya’dan Derlenen Nazardan Korunma Pratikleri”, Erciyes, Ankara, 1990, s. 31

²⁶ BARİŞTA, H.Örcün, “Alanya Evlerinde Görülen Ağaç İşleri Üzerine”, Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri, Alanya, 2004, s.47-48-49

yazısının genellikle daire giriş kapılarının üstüne; kağıt üzerine yazılıp, çerçevelenerek asıldığı gözlenmektedir.

Antalya’da da otomobillerin özellikle arkalarına “maşallahlar” cama, tamponlara yazılmakta ve okuyanın okurken; “maşallah” diyeceği için, kazadan, beladan, nazardan koruyacağına inanılmaktadır. Türkiye’de hangi ilin plakasını taşırsa taşısin hemen hemen her kamyonun önünde ve arkasında mutlaka “maşallah” yazısına rastlanır.

Maşallah yazıları günümüzde nazar boncukları üzerine yazılarak nazardan daha etkili şekilde korunacağı düşünülmektedir.

Ocaklara Başvurmak: Anadolu’da yaygın olarak kullanılan ve siğil, sıkıntı, nazar değmesi gibi problemlerin giderilmesi için uygulanan yöntemlerle ilgili yaygın bir kavram olan ocak kavramı; tedavi edip, rahatlatıp, sıkıntıyı geçiren kişiler için kullanılmaktadır. Ocaklık olayı diğer bölgelerde babadan-oğula, anadan-kıza vb. yollarla geçer. Fakat yörede okumayı-yazmayı, bilsin-bilmesin, anadan-babadan evlatlara ya da güvenilir, sevecen, yardım etmeyi sevdiği bilinen kişiye, bilgiler ve uygulama yöntemleri öğretilerek “el verilmesi” suretiyle ocaklık olayının devredildiği görülür. Ocak diye tabir edilen kişiler uygulamalarını dua okumak, dua yazmak, kurşun dökmek, el sürmek, vb. şekillerde tatbik ederler. Ocakların uygulamalarını bitirdikten sonra “arılık” diye tabir edilen sembolik ücret ya da hediyeleri kabul etmeleri adeti mevcuttur.

Tütsülenmek: Yörede “günlük” denilen bitki tütsü olarak yaygınca kullanılır. Bu tütsünün ölüye ve diriye uğur getireceğine inanılarak, daha ziyade mübarek günlerde yakılması yaygındır. Otçam (çörekotu), karanfil, üzerlik gibi bitkilerin bir çok hastalığa şifa verdiği, şifalı bitkiler kitaplarında da belirtilmektedir. Halk arasında üzerlik dumanının nazar değmesini önlediğine inanılır ve tütsü için kullanılır. Büyük Larousse’de üzerlik bitkisinin; Asya, Afrika, Amerika’nın sıcak bölgelerinde yetişen otsu bir bitki olduğu ve bitkinin kök ve tohumlarının kurt düşürücü, adet söktürücü, uyuşturucu ve terletici etki yarattığı belirtilmiştir. Anadolu’da köylerde ipe dizilen tohumların nazarlık olarak kullanıldığı gibi, “nazara uğradığına inanılan kişilerin tütsülenmesinde de kullanılır”²⁷ denilmektedir.

²⁷ Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi, İstanbul, 1986, s. 12052

Üzerlik yakma adeti; Antalya’da diğer illere nazaran pek yaygın değildir. Yapılan görüşmelerden anlaşıldığı üzere tütsü olayını; özellikle İç Anadolu, Doğu Anadolu vb. yerlerden gelip yerleşenlerin daha fazla tercih ettiği görülmektedir. Bunun ilk nedeni; çevrede yetişen bitkiler arasında üzerliğe pek rastlanmamasıdır. Ayrıca daha pratik yöntemleri (evi korumak için boncuk, boynuz takmak, çiçek ağaç ekmek, kişileri korumak için dua okumak vb. yöntemler) tercih etmeleri, üzerlik tütsüsünün yörede yaygın kullanımını etkilemiştir. Yörede üzerlik kokusunun eve sinmesi ya da kişinin başına, vücuduna yakın şekilde gezdirilmesi ile nazar değen ya da değebilecek olan tütsülenir. “Kekemeliğin kem gözlü birinin nazarından ileri geldiği sanıldığından, kem gözlü o kişinin eski elbiseleri çalınarak yakılır ve kekeme kişiye tütsülenir.”²⁸

Kurşun Dökmek: Nazara karşı kullanılan yaygın yöntemlerden birisi de kurşun dökmektir. “Kurşun eski dinlerde de kutsal sayılan madenlerdendir.”²⁹ Ciddi kurşun zehirlenmesi tehlikesine rağmen; kurşunun insanın düşüncelerini toplamasına yardımcı olduğuna, fiziki ve zihinsel yorgunluktan koruduğuna inanılır. Yine gariptir ki müzik, spor ve iş idaresinde başarısızlığa karşı koruma sağladığı söylenir. Oldukça kompleks bir olay olarak görünen “kurşun dökme” inanç ve uygulamalarına eski Türklerde de rastlanır.³⁰

Halk inanışına göre; erimiş kurşunu hastanın üstünde; içinde su bulunan bir kaba dökerek ortaya çıkan şekillerin yorumlanması ile nazar, büyü, hastalık vb. istenmeyen durumları önlemek ve gelebilecek zararlara karşı kişiyi uyararak iyileştirmek kurşun dökmenin özelliklerindendir. “Nazardan zarar görenleri nazardan kötü etkisinden arındırmak için çeşitli büyüsel işlemler yapılmıştır. Ülkemizde kurşun dökmek bu işlemlerin en yaygın olanlarından birisidir.”³¹

Kurşun dökme işlemi daha çok nazar değdiğine inanılan çocuklara uygulanmaktadır. Kurşun dökmenin yetişkinlere neden uygulanmadığı sorulduğunda; bilhassa yetişkin erkeklerin; bu tür uygulamalara karşı çıktıkları, inanmadıkları, komik olarak nitelendirdikleri belirtilmektedir.

²⁸ GÜÇLÜ, Faruk, *Orta Anadolu’da Batıl İnançlar*, Ankara, 1995 s. 64

²⁹ KUŞAT, Ali, *Türk Toplumunda Nazar Olgusu ve Psikolojik Bir Yaklaşım*, Kayseri, 2003, s.

58

³⁰ ARAZ, Rıfat, *Harput’ta Eski Türk İnançları ve Halk Hekimliği*, Ankara 1991, s.178

³¹ HANÇERLIOĞLU, Orhan, *İslam İnançları Sözlüğü*, İstanbul, 1994, s.419

Tuz Çevirmek veya Patlatmak: “Bu uygulamada yine ocak diye bilinen, yaşlı bir bayan bir miktar tuzu bir tavanın içersine koyar. Tava ateş üzerinde ısıtılır. Isıtılan tuz nazar değen kimsenin başı üzerinde içi su dolu bir kabın içersine dökülür. Tuz ne kadar çok ses çıkarırsa o kadar nazar değdiğine inanılır. Böylece nazar yok edilmiş olur.”³² “Bir başka uygulamada ise, nazar değdiği sanılan kimse tuz çevirecek ocaklı kadının önüne oturur. Kadın, sağ eline bir miktar tuz alır, hastanın başı etrafında çevirerek dualar okur. Daha sonra elindeki tuzun bir kısmını hastanın alnına sürer, bir kısmını da ateşe atar.”³³ Ateşe atılan tuzun çıkardığı sesler sonucunda tuz patlatılmış olur.

Antalya bölgesindeki tuz ile yapılan uygulama; okuma esasına dayanır. Genellikle okunacak kişi ve elinde bir kap içersindeki tuz okuyucu tarafından okunur ve bu tuzdan okunanın diline bir miktar tuz değiştirilir. Okuyan “geçmiş olsun” der. İşlem tamamlanır. Okunmuş tuzun kalanı yemeklerde kullanılır ve şifa verdiğine inanılır. Ayrıca; ocak olarak bilinen kişiye, derdi olanın kendisi gelemese de bir tanıdık, vasıtasıyla tuz okutulur. Nazar değen, kişiye tuz yalattılır ve yemeklerine atılarak şifa bulması beklenir.

Ayrıca; yörede hastalanan, zayıflayan, sütü, yumurtası azalan vb. hayvanlar için de tuz okutulur ve bu tuz hayvanın suyuna ve yemine karıştırılarak hayvanın nazardan arınması sağlanır.

Süt Dağlamak: Süt dağlama işlemi; nazar değmesi sonucunda hayvanın sütünün çok kısa sürede ekşimesi veya kesilmesi (bozulması) sonucunda hayvandan yeni alınacak sütün bozulmaması için yapılan bir uygulamadır. “Kalın bir tel parçası ki (daha çok ocak ve tandırda kullanılan) “eğış” denilen, demir telden yapılmış çubuktur. Demir çubuk ateşte kızdırılıp süte batırılır. Bu işlem esnasında eğer nazar eden biliniyorsa “.....nın gözü çıksın”, nazar eden bilinmiyorsa “nazar edenin gözü çıksın” denir.

El, Göz, vb. Resimleri Kullanmak: En ufak bir şeye itiraz ederken, bize zarar verecek birisini engellerken ellerimizi kullanır, kendimizi korumaya çalışırız. Ayrıca; insanı hayvandan ayıran bir diğer özellik de ellerini rahatça her ihtiyacını

³² KUŞAT, Ali, *Türk toplumunda Nazar Olgusu ve Psikolojik Bir Yaklaşım*, Kayseri, 2003, s. 59

³³ “Nazar”, *Türk Ansiklopedisi*, C.25, Ankara, 1977, s.59

karşılayacak biçimde kullanmasıdır. Elin öne doğru avuç açık bir şekilde uzatılması halinde, kötü bakışların uzaklaşacağı inancı vardır.³⁴

Türkiye’de hemen hemen her bölgede kurşun dökme işlemi yapılırken, “Fadime Anamızın Eli” denir. Günümüzde genç kızlar takılarında el figürünü yaygın olarak kullanmaktadır.

Göz resimlerini genellikle gençlerin arabalarının arka camına film çekterek (geçirgen) şekilde yapıştırdıkları görülmektedir. Genellikle renkli, sert bakışlı hayvanların gözlerinin resimleri; arabaların arka camı, arka bagaj kapağı, ön farların yanı gibi bölümlerde yaygın olarak kullanılmaktadır. Ayrıca birçok yerde göz sembolü olan, göz şeklindeki yapıştırmalar ve mavi boncuk (göz boncuğu) da çeşitli şekillerde resim halinde kullanılabilir.

Bahçeye Koruyucu Ağaç Ekmek, Dikmek: Türk kültüründe ağaç kültü ile ilgili inanmalara rastlanmaktadır. Fakat araştırma bölgesinde ağaç kültü değil, genellikle bahçeye canlı ağaç dikmek söz konusudur. Manavgat, Akseki, Alanya’da ve köylerinde birçok evin önüne, meyvelerinden ve yaz aylarında gölgesinden faydalanmak, nazardan korumak için dağın (daygın), iğde, zakkum, çaltı gibi ağaçlar tarla ve bahçelere ekilir. (Fotoğraf No: 107-108-109)

Bahçeye Eski Giysi, Paçavra, Çalı vb. Dikmek: Bölgede dikkat çeken bir durum da meyve, sebze bahçelerindeki ağaçlar ve meyveler iyi ve bol ise çevreden fazla görünmesi ürünün azalması ya da bitkinin zayıflaması, kuruması nazara gelmesi istenmez. Bu nedenle bol meyveli ağaçların bulunduğu bahçelerin kenarlarına eski giysi, ayakkabı, paçavra kumaş, çalı vb. ile bahçe telleri sarılarak kem gözlerden saklanır. Bölgede yüksek bahçe duvarları yaygın değildir. Genellikle 0,5m.-1m. yüksekliğinde bahçe duvarları yapıldığından ağaçları ve sebze-meyveleri korumak için bahçe duvarları üzerine ve telleri üzerine; çalı, paçavra vb. asılır. Ayrıca evlerin kapı, merdiven yakınlarına çalı, ot, kuş tüyleri takmanın dikkati dağıtarak nazardan korur. Bu yöntem dikkati korunacak olandan başka bir noktaya çekme esasına dayanır.

Hayvan Parçaları ve Kalıntıları Kullanmak: Birçok kültürde olduğu gibi Türk Kültürü’nde de kuru kafa, koç boynuzu, deniz hayvanlarının kabukları

³⁴ ERBEK, Mine, Çatal Höyük’ten Günümüze Anadolu Motifleri, Ankara, 2002, s. 114

Muska ve Hamaylı (Hamail) ve Pazubent Kullanmak: Dua çoğunlukla bir kâğıda yazılıp boyuna geçirilen bir muskaya ya da uğurluğa yerleştirilir. O zaman nesne koruyucu olur. Burada ana unsur duadır. Arapça olan “Muska” Türkçe Sözlükte; “İçinde dinsel, büyüsel bir gücün saklı olduğu sanılan, taşıyanı, takanı ya da sahip olanı, zararlı etkilerden koruyup, iyilik getirdiğine inanılan bir nesne ya da yazılı kâğıt, hamaylı” olarak ele alınmıştır.³⁵ Muska, içinde, taşıyanı; tehlikeli dış etkilerden, çeşitli zararlardan koruyan, büyüsel ve dinsel bir gücün saklı olduğuna inanılan, doğal ya da yapay nesnedir.

²³ **Türkçe Sözlük**, Ankara, 1983, s. 852

³⁶ ERBEK, Mine Gökbuğet, “Anadolu da Göz ve Nazar Geleneği ve Bununla ilgili Pratiklerin Dokumalarda Uygulanması”, **Halk Bilimi**, Ankara, 2001, s. 56

126

tılsım, belli sözler ve işaretlere öbür halklar arasında da rastlanır. Halk arasında, hastalığı ve nazarı önleyici rolü olduğuna inanılan muska, hoca tarafından uzun şerit biçiminde bir kâğıda yazılırdı. Sonra katlayarak eşkenar üçgen şekline sokarlardı. Su ile temas etmemesi için, balmumuna daldırılmış bir bez parçası arasına tekrar sarılır ve bunun da üzerine deri geçirilirdi. Her iki ucuna bağlanan kaytan denilen bir örgü ipi ile boyuna asılır veya elbiseye dikilirdi. “Muskaları taşımadaki temel amaç; Tanrının ya da O’nun değer verdiği peygamber ve mistiklerin sözlerinin, onları taşıyanları zararlı ruhların etkisinden koruyacağını düşünülmesidir.

“Ülkemizde Muska sözcüğünün yanı sıra yafta veya Hamail sözcüğünün de kullanıldığını görüyoruz”³⁸ Arapça olan “hamail” Türkçe sözlükte; “Omuzdan çapraz olarak bele inen bağ, “hamail” ve “muska” olarak ele alınmıştır.³⁹ Hamaylı: “Üzerinde ayet ya da duaların yazılı olduğu kâğıtları muhafaza eden, bu takıların silindiri biçimli, telkari olanlarının yanında, çok ince sigara tabakası şeklinde kapaklı olanları da vardır. Boyuna takılan bu takı, koltuk altından bele doğru sarkar.”⁴⁰ “Hamailer içinde muska gibi ayetler ve ya en’am gibi küçük din kitabı bulunan, gümüşten dört köşe kutucuklardır. Seymen olayı gibi önemli günlerde efeler tarafından boyunlarına takılır. Yaşlı kimseler ile nazara fazla inananlar hamailin kapalı olanını elbiseleri altından gizlice takardı.”

Türkiye’de muskalar gibi; “Hamaylılar da kare, dikdörtgen veya, yuvarlak biçimlidir. Ekseriyetle cami, çiçek demeti ve Osmanlı Armaları ile süslenen Van işi hamaylılar, adeta kara kalemle yapılmış resim gibidir ve her zaman arana gelmiş işlerdendir. Muskaların, hamaylıların telkari olanları bir ayrı zarafettir. Ancak telkarinin arasından su sızmamaları için teller bir levha üzerine kaynak tekniği ile raptedilmiştir. Muska ve hamaylıların üçgen, kare ve dikdörtgen olanlarının üst kısımlarında sürgülü kapakçıklar mevcuttur. Bu kapakçık çekilerek muhafaza açılır ve içine yazı yerleştirildikten sonra tekrar sürgülenir. Sürgünün üstünde ve hamaylının yan kenarlarında bulunan halkalara bazen zincir takılarak boyuna asılır.”⁴¹ “Başlangıçta sadece tılsım maksadıyla yazılan yazıların muhafazası için yapılan muska ve hamaylı muhafazalar bir zamanlar, hanımların güzel görünmek için yaptıkları ve daha sonra da içine bir şeyler yazdırdıkları takılar olmuştur.

³⁸ GUÇLU, Faruk, *Orta Anadolu da Batı İnançlar*, Ankara, 1995, s. 14

³⁹ Türk Dil Kurumu, *Türkçe Sözlük*, Ankara, 1983, s. 499

⁴⁰ BAŞKAN, Seyfi, *Şanlıurfa*, Ankara, 1997, s. 129

⁴¹ KUŞOĞLU, Mehmet Zeki, *Dünya Sanatımız Kültürümüz*, İstanbul, 1994, s. 46

Yenisini yaptıramayan bazı ailelerde ise gençler, düğün dernek zamanı büyüklerinin hamaylılarını takarlardı.”⁴²

Koldan omuza dirsek arasında bulunan şişkin kas kitlesine pazı denilmektedir. Bent ise; bağ anlamında kullanılır. İçine çoğu kere hastalıklara, nazara karşı duaların, temennilerin, hatta alaylı sözlerin yazıldığı kâğıtların, bir muşambaya veya balmumuna daldırılmış beze sarılıp, korunduktan sonra, umumiyetle bir gümüş mahfaza içine konularak pazıya bağlanan bir şeydir.”⁴³ “Üzeri kabartma veya telkari süslü köşe kutucuklardan ibaret olan bu bazubentler içine muska konarak pazıya kuvvet vermek üzere seymen alaylarında efeler tarafından kollarına takılırdı.”⁴⁴ “Pehlivanların ve yiğitlerin pazularına bağlanarak onları nazardan koruyan pazubendler ve kazayağı nazarlıklar vücudun çeşitli yerlerine asılır. Nazardan korunmak için ayrıca kırk bir tane “çörekotuna” nazar duası okunur ve kişinin bir yerine bağlanır.”⁴⁵

Nazarlık ve Maskotlar Kullanmak: “Nazar inancının çok yaygın olduğu Türkiye’de nazarlık olarak genellikle; “göz boncuğu” da denen mavi bir boncuk kullanılır. Daha gelişmiş nazarlıklar, altından ya da gümüşten yapılmış “maşallah” yazılı olanlardır.”⁴⁶ Eskiden Manavgat’ta yeni nişanlanan delikanlıların imanına (göğsüne) nazar boncuğu takılarak hem nazardan korunduğu hem de nişanlı olduğunun belli edildiği bilinir. “Başta nazar boncuğu ve altın maşallah olmak üzere, nal, akik, gümüş, bir sopaya geçirilmiş yumurta kabuğu, kurt dişi, kaplumbağa kabuğu, yedi gözlü boncuk, çeşitli deniz kabukları, çakıllı mercan, bir kese içine konmuş çörekotu, hurma çekirdeği ve hurma çekirdeğinden yapılmış küçük nalınlar, üzerlik tohumu, sarımsak, çitlembik ağacı kabuğu vb. Anadolu’da bugün de kullanılan nazarlık türleridir.”⁴⁷

Nazarlıklar her zaman tek başına kullanılmaz. Bazen nazarlıklar gruplanarak nazar takımları oluşturulmaktadır. “Kimi zaman, nazara karşı birden çok madde bir araya getirilerek bir nazar takımı oluşturulur. Anadolu’da özellikle çocukların

⁴² KUŞOĞLU, Mehmet Zeki, *Dükkü Sanatımız Kültürümüz*, İstanbul. 1994, s. 47-48

⁴³ KUŞOĞLU, Mehmet Zeki, *Dükkü Sanatımız Kültürümüz*, İstanbul 1994, s. 137

⁴⁴ ALTUNTAŞ, Yener, vd., *Ankara Seymen Oyunları ve Kıyafetleri*, Ankara, 1992, s. 40

⁴⁵ *Ana Britanica*, İstanbul, 1986, s. 428

⁴⁶ HANÇERLIOĞLU, Orhan, *İslam İnançları Sözlüğü*, İstanbul, 1994, s. 419

⁴⁷ *Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi*, Cilt: 14, İstanbul, 1986, s. 8566

nazarlıksız dolaşmamasına büyük özen gösterilir.”⁴⁸ Mavi boncuk, muska, çörekotu, maşallah gibi birkaç nazarlığın bir arada olup bir takım teşkil edenlerine de nazar takımı denir. “Nazar takımının başta gelen parçası nazar boncuğudur. Altın maşallah, kut dişi, kaplumbağa yavrusu kabuğu, yeşil kahve tanesi, deniz hayvanlarının kabukları, nal, bir diş sarımsak vb. çok değişik malzemeye hazırlanan nazar takımı, boncuk ve maşallah dışarıda kalacak biçimde bir muhafazaya ya da küçük bir torbaya konup, birbirine iliştilir. Omuza asılarak ya da vücudun belden yukarı bir kısmında dışarıda görünecek biçimde taşınır.

Nazarlık yalnız insanlara değil hayvanlara da takılır. Hayvanlara takılan nazarlık, genellikle nazar boncuğundan bir kolye ya da atın gemine iliştilen bir göz boncuğu biçimindedir. Nazar değmemesi için bitkilere, özellikle meyve ağaçlarına ve tarlanın uygun yerlerine nazarlık olarak kurutulmuş hayvan kafatası asılır. Saksı çiçeklerini nazardan korumak için saksıya dikilen bir çubuğun üzerine yumurta kabuğu takmak yaygın uygulamalardandır. Yapılara nazarlık olarak; çocuk pabucu, at nalı, kuru çalı, sarımsak, mavi boncuk vb. asılır. Bazı evlerin saçak altına yerleştirilen “Maşallah”, “Ya Hafız” levhaları da bu tür nazarlıklar niteliğindedir.”⁴⁹

Günümüzde nazarlıklar; sadece koruma amacıyla kullanılmayıp zarif, gösterişli olarak hazırlanıp, alınıp süs, aksesuar olarak da kullanılmaktadır. Ayrıca nazarlık olmayan bazı süsleme elemanları (Kolyeler, pandantifler, panolar, çeşitli ev ve giyim eşyaları), boncuk vb. iliştilererek sade halleriyle nazarlık gibi düşünülererek nazarlık olarak kullanılmakta ve nazardan korunmaya çalışılmaktadır.

4.4. Nazarlıkların Sınıflandırılması:

4.4.1.Yapımında Kullanılan Malzemeye Göre Nazarlıklar

Bitki Nazarlıklar: Vücuda gıda vererek beslenmeyi sağlayarak hastalık vb. durumlardan canlıları korumaya yarayan bitkiler ve bitkilerden elde edilen ürünler, nazar vb. felaketlerden korunmak için de kullanılmıştır. Nazara karşı bitkilerden yapılan nazarlıklara sıkça rastlanmaktadır. Özellikle üzerlik bitkisinin meyvelerinden yapılan; üzerlik süsü oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır. Ayrıca nazar takımı diye bahsedilen takımda; beş karanfil, çörekotu, zakkum ya da igde dalı, hurma çekirdeği gibi elemanlara yer verilmektedir. Ayrıca yorede meyvelerinden

⁴⁸ Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi, Cilt: 14, İstanbul, 1986, s. 8565

⁴⁹ Büyük Lorausse Sözlük ve Ansiklopedisi, Cilt: 14, İstanbul, 1986, s. 8566

faaydalanıldığı kadar nazardan korunmak için de iğde, dağın, zakkum gibi ağaçlar evlerin bahçelerine ekilmektedir.

Cam Nazarlıklar: Tarihi çok eskilere dayanan cam; soda ve potas katılmış silisli kumun ateşle eritilmesi sonucu elde edilen, saydam, sert, su geçirmez, kırılğan bir maddedir. Cam ile birçok ev eşyasının yapıldığı gibi cam boncuklar da yapılmaktadır. Cam boncukların başında mavi (gök) boncuklar ve göz boncukları gelmektedir. Nazardan korunmak üzere nazar boncukları ve göz boncuklar tek başlarına kullanıldıkları gibi birden fazlası gruplanarak, çeşitli eşyaların üzerine yerleştirilerek de kullanılmaktadır. Yörede en yaygın kullanılan nazarlıkların başında gelir.

Dokuma Nazarlıklar: Yüzyıllardır kadınlar dokuma vb. ürünleri yaparken duygu ve düşüncelerini dokumalara, desenlerle katmışlardır. Dokumaları tek renk, düz olarak dokumamışlar, çeşitli renkler, desenler, ifadeler vererek dokumuşlardır. Dokuma desenlerini çevrelerinde gördükleri figürler, hayal ettikleri olaylar, doğa üstü şekillerden esinlenerek oluşturmışlardır. Dokuma ürünlerinin üzerine uyguladıkları desenlere; doğum, çoğalma, bereket, beslenme, ölüm, ölümsüzlük ve korunma ile ilgili anlamlar katmışlardır. Korunma ile ilgili motiflerin başında göz, muska, nazarlık motifleri gelir. Ayrıca; pıtrak, el, parmak, tarak, ha, engel, yılan, ejder, akrep, kurt ağızı, im (mühür,damga), hayat ağacı motifleri korunma ile ilgili motiflerdendir. Bu motiflerin bir çoğunun diğerk tehlikeler yanında nazardan da koruyabileceği inancı mevcuttur. Yörede korunma ile ilgili motiflerin bereket ve uğur sembolü olan motiflerle birlikte kullanımı yaygındır. Yörede en fazla rastlanan dokuma motiflerinin başında tarak, el, göz motifleri, genellikle elibeline motifi ile birlikte kullanılmıştır. Ayrıca dokumalar üzerinde kullanılan göz boncuk, püskül, ponpon gibi nesnelerin kötü etkileri uzaklaştırmak için sıklıkla kullanıldığı görülmektedir. Kolan, heybe gibi ürünlerin hemen hemen hepsinde en az bir göz boncuk veya deniz kabuğu kullanıldığı gözlenmiştir. Deve başlıklarının üzerinde kullanılan boncuklar ve deniz kabukları hem süslemek hem de nazardan, uğursuzluklardan hayvanı ve sahibini korumak için kullanılmıştır.

Hayvan Kalıntıları Nazarlıklar: Canlılara faydası olan hayvanların bir çoğunun kalıntılarının da çeşitli şekillerde insanların korunmalarına faydalı olabileceği düşünölmüş ve bu kalıntılar çeşitli şekillerde kullanılmıştır. Bu

kalıntıların en başında deniz kabukları gelmektedir. Yörede deniz kabukları “katır boncuğu, oğlan taşı, kurt dişi” gibi isimlerle anılmaktadır. Güç sembolü olan dişler, kuru kafalar, pençeler, boynuzlar da nazardan korunmak için kullanılan elemanlardır. Ayrıca kırmızı mercan, baykuş gibi hayvanlar ve bu hayvanların şeklinde yapılan ev ve giyim aksesuarları da nazardan korunmak için kullanılmaktadır.

Kağıt Nazarlıklar: Temel maddesi selüloz olan, üzerine koruyucu dua, uğur getirdiğine inanılan sözlerin ve sembollerin yazıldığı, resimlerin çizildiği kağıtlar ile yapılan nazarlıklardır. Kağıtlar üzerine yazılan dua ve sözler, çizilen resim ve sembollerle kağıttan yapılmış olan nazardan koruyucu nazarlıklar duvarlara çerçevelenip, muskallıklarla korunup kullanılmaktadırlar.

Kumaş Nazarlıklar: Özellikle dua yazılı kağıt, vb. nazardan koruduğuna inanılan objelerin içine sarılarak muska vb. şekillere getirilmesiyle kullanılan kumaşlarla yapılan nazarlıklardır.

Metal Nazarlıklar: Kurşun dökme işleminde kullanılan kurşun, nazardan korunmak için kullanılan metallerdendir. Ayrıca; hamaylı, muskalık, uğur getirdiğine inanılan çeşitli takı, vb. nesneler ve nazardan koruduğuna inanılan at nalı da; teneke, demir, kurşun, bakır, gümüş ve altın gibi metallerden yapılmaktadır.

Taş Nazarlıklar: Kristaller ve bazı taşlar güzellikleri ve çok nadir bulunmaları nedeniyle yüzyıllardır tılsım olarak kullanılmıştır.⁵⁰ Bir çok taş hem aldığı şekiller hem de parlak, göz alıcı olmaları nedeniyle, süslemelerde ev ve giyim aksesuarları, takı olarak, vb. çeşitli alanlarda kullanılmıştır. Ayrıca dikkat çekici ve insanlar tarafından üzerlerine yüklenen koruyucu özellikleri nedeni ile çeşitli sıkıntı, dert, hastalık, zarar, nazar, vb. etkilere korunmak ve kurtulmak için kullanılmıştır. Nazardan korunmak için kullanılan taşların başlıcaları; gök zümrüt, sarı yakut, akik, kırmızı akik, kaplan gözü, oniks, lacivert taşı, kara kehribar, bakır taşı ve “Türk taşı”, “talih taşı” olarak da bilinen turkuaz (firuze)’dir. Ayrıca yörede nazar değmesin diye kullanılan doğada delikli halde bulunan “delikli taşlar” dikkat çekmektedir.

⁵⁰ DESMOND. Moris. *Koruyucu Tılsımlar, Uğurlar, Muskalar ve Nazarlıklar*, İngiltere, 1999, s. 54

4.4.2. Teknik Özelliklerine Göre Nazarlıklar:

Dikiş Tekniği Kullanılan Nazarlıklar: Dokumaların üzerine yapılan süslemelerin dikiş ile yüzeye sabitlenmesini ve muska haline getirilen kumaşların birleştirilmesini sağlamak için dikiş teknikleri kullanılmaktadır.

Dokuma Tekniği Kullanılan Nazarlıklar: Dikey ve yatay ipliklerin birbirine kenetlenmesi sonucu oluşturulan dokuma teknikleri kullanılarak yapılan ürünlerde nazardan koruyucu motifler ve elemanlar kullanılmaktadır. Nazarlıklar genellikle kolan dokuma, cicim, kilim gibi tekniklerle dokunmaktadır. Ayrıca hemen her bölgede keçeden yapılmış olan nazarlıklar oldukça yaygın kullanıma sahiptir.

Döküm Tekniği Kullanılan Nazarlıklar: Uğur getirdiğine, çeşitli tehlike ve nazardan koruduğuna inanılan sözlerin bulunduğu plaka, levha gibi ürünlerin ve sembol, hayvan, bitki figürlerinden oluşan ürünlerin yapımında kullanılan alçı, polyester ve çeşitli metallerin kalıp içerisine dökülerek nazarlık ve muskaların elde edildiği bilinmektedir.

Oyma Tekniği Kullanılan Nazarlıklar: Metal, taş, vb. malzemelerin üzerine çeşitli şekillerin verilmesi için kazıyıcı aletler yardımı ile yüzeye desen verme ve yazı yazmak üzere yüzeyde çukur alanlar oluşturarak yapılan uygulamadır. Genellikle dua ve uğur getirdiğine inanılan yazı, sembol, vb. şekillerin metal, taş üzerine oyma yöntemi ile yapılan hamaylı, muska, vb. objelerin işlenerek nazarlık olarak kullanıldıkları bilinmektedir.

Yazı Tekniği Kullanılan Nazarlıklar: Dua, vb. uğurlu sözlerin ve şekillerin çeşitli çizgiler ve sembollerle; kalem, vb. araçlarla mürekkeple, metal, taş, vb. üzerine kazıyıcı araçlar yardımıyla oyma tekniğiyle yazılması suretiyle nazarlıklar oluşturulmaktadır.

4.4.3. Desen, Motif, Biçim Özelliklerine Göre Nazarlıklar:

Çengel Motifi: Anadolu'da kilim, halı vb. dokumalarda çok sık rastlanan çengel motifinin kötü gözün etkisini yok ettiğine inanılmaktadır.

El, Parmak ve Tarak Motifi: Kem göz denilen kötü bakışın etkisi sonucu insanlar, kendilerine, hayvanları ve eşyalarına nazar değerek zarar gördüklerini düşünürler. El ile, gözden çıkan ışınların yıkıcı, öldürücü etkisinden korunmaya çalışmışlar, elin öne doğru avuç açık olarak uzatılmasının kendilerini koruyacağına

inanmışlardır. Eli söylemlerinde; “Meryem ananın eli”, “Fatma ananın eli”, “Fadime ananın eli” olarak kullanmışlar ve kurşun dökerken “Fatma anamızın eli” diyerek kurşun dökme olayının etkisinin artırılacağına inanmışlardır. Arabalara, evlere; el figürü şeklinde çeşitli malzemelerle nazarlıklar yapılmış ve kullanılmıştır. Ayrıca; evlerindeki kullanıma yönelik olan eşyalarının üzerine de el, parmak ve tarak motifleri uygulanmıştır. Bu figürleri en fazla; dokuma, bakır, toprak ile yaptıkları; yaygılar, heybeler, hamaylılar, kap-kacak ve akla gelebilecek her eşyaya uygulamışlardır.

Göz Motifi: Bakma, görme organı olan gözün iyi niyetlerle bakmadığı zaman yıkıcı etkiler gösterdiğine inanılarak, göz motifi nazardan korunmak için kullanılmaktadır. Gözün etkisi ile değen nazarın yine gözün etkisi ile etkisiz hale getirilebileceği düşünülmektedir. Göze göz ile karşılık vermek, gözden çıkış bulan kuvvetin zararlarından korunmanın yolu olarak düşünülmektedir. Ayrıca çocuğunu çok sevdiği halde annenin bile bebeğine nazarının değdiğine inanılarak nazardan korumak için göz de denilen göz boncuğu, nazar boncuğu, vb. kullanılmaktadır. Halı, kilim vb. dokumalarda da göz motifi yaygın olarak kullanılıp, nazardan korunmaya çalışılmaktadır.

Haç Motifi: Dört ayrı yönü işaret eden, kötü bakışın etkisini dörde bölen şekli nedeni ile, kötü bakışları parçalayarak, kem gözün etkisini ortadan kaldırdığına inanılan haç motifi de nazardan korunmak için kullanılan motiflerin arasındadır.

Kurt İzi Motifi: Yörede ve Türkiye’de kullanılan çeşitli eşyalar ve nazarlıkların üzerinde sıklıkla kullanılan “kurt izi”, “kurt dişi”, “kurt ağzı” gibi isimlerle adlandırılan deniz hayvanlarından midye kabuğu, nazara karşı kullanılmaktadır. Ayrıca; yörede “yan ala” olarak da adlandırılan kurt izi motifi kilimler üzerinde yaygın olarak kullanılmıştır.

Muska ve Nazarlık Motifi: Babil’de nazara karşı muskalar kullanıldığı gibi, eski Mısır’da “Osiris’in Gözü” ya da “Horus Gözü” diye bilinen muskalar çok ünlüdür.⁵¹ Türk kültüründe de nazardan korunmak için yazılan dualar; kumaşlar ve deriler içine sarılıp dikilerek muskalar oluşturulmakta ve yaygın olarak kullanılmaktadır. Muska; eşkenar üçgen, ikizkenar üçgen ile sembolize edilmektedir. Muska alanlarında ise kare, dikdörtgen, silindir şeklinde muskalar ve bu şekildeki muska

⁵¹ ERBEK, Mine. Çatal Höyük’ten Günümüze Anadolu Motifleri. Ankara, 2002. s. 120

motifleri nazardan korunmak için kullanılmaktadır. Nazarlık olarak; at nalı, mavi boncuk, yedi delikli boncuk, yılan kemiği, el şeklindeki nesneler, hamaylı, üzerlik gibi koruyucu elemanlar kullanılmakta ve nazarlıkların şeklinde uygulanan motifler nazardan korunmak için kullanılmaktadır. Ayrıca nazardan korunmak için nazar duası yazılan nazarlıklar yaygın olarak kullanılmaktadır.

Yılan Motifi: Anadolu’da yılanları kimse kendine düşman etmek istemez. Bunun sebebi; yılanların düşmanlarına kötü davranıp, sevdikleri kişilere sadık olup, koruduklarına inanmalarıdır. İncelenen kaynaklarda geçmişte yılanların gömlekleri ile büyüler yapıldığı belirtilmektedir. Yörede de yılan gömleklerinden ziyade yılanların kemiklerinin evlere asılarak, arabalarda bulundurularak nazardan koruduğuna inanılmaktadır.

4.4.4. Yapımında Kullanılan Renklere Göre Nazarlıklar:

Nazarlıklar çok çeşitli malzemelerden yapıldığı için nazarlıkların yapımında kullanılan renkler sınırsızdır. Hemen hemen doğada bulunan renklerin hepsi ve çeşitli renk tonları nazarlıkların yapımında kullanılmıştır.

Bitkilerden yapılan nazarlıklardan olan üzerlikler dizildikten sonra kuruduğu için saman sarısı rengi ile boyanmadan kullanılmaktadır. Nazar takımlarında kullanılan; çörekotu, karanfil gibi bitkilerin renkleri siyah ve kahverengi arasındaki renk tonlarındadır.

Cam ile yapılan nazarlıklarda hemen her renk kullanılmakla birlikte; göz boncuğu, gök boncuk da denen nazar boncuklarının yapımında en çok lacivert, turkuaz, yeşil, mavi ve mavinin tonları kullanılmıştır.

Dokumalar üzerinde kullanılan koruyucu motifler; eskiden doğal kök boyalar ile, günümüzde ise; satın alınarak temin edilen yapay boyalar ile renklendirilen çeşitli yünler ile doğada bulunan her renkte dokunabilmektedir.

Genellikle evlerin dışında kullanılan kuru kafa nazarlıklar; kemiğin doğal rengi olan beyaz renkte kullanılmıştır. Deniz hayvanlarının kabuklarından olan; kurt dişi, oğlan taşı gibi hayvan kalıntıları da doğal renkleri olan beyaz, kahverengi tonlarının karışımları ile nazarlık olarak kullanılmıştır. Koruyucu nazarlık olarak kullanılan kaplumbağanın, kahverenginin çeşitli tonlarını barındıran kabuğu “bağa”

yeşil tonlarından da bünyesinde bulundurarak; evlere asılıp, evlerde bulundurulup nazardan koruduğuna inanılmaktadır.

Özellikle muskaların yapımında kullanılan kumaşlar; genellikle kırmızı, lacivert, mavi ve yeşil tonlarında kullanılmakla beraber hemen her renkte kullanılmaktadır. Al basması diye adlandırılıp, nazar değmesinden de meydana geldiği düşünülen rahatsızlıktan koruduğu düşünülen kırmızı tülbent (yazma) nazar değmesine karşı kullanılmaktadır.

Metal nazarlıklarda; altın, gümüş gibi metaller doğal renkleri ile kullanılmışlardır.

Taş nazarlıklarda; genellikle taşların doğal renkleri kullanılmıştır. Değerli taşların başında gelen kristaller, elmaslar; saydam, kırmızı, mavi gibi parlak, dikkat çekici, göz alıcı renklerdedir. Nazardan korunmak için; yakutun sarı renkli olanı, zümrüt taşlarından gök zümrütün dikkat çekici mavi rengi ve bütün dünya da Türk taşı olarak bilinen turkuazın (firuze) mavi ve yeşilin karışımı olan renk tonu ile kullanımı oldukça yaygındır. Üzerine uğurlu sözlerin, çeşitli simgelerin, duaların yazıldığı akiklerden; kırmızı akik, nazara karşı kullanılan nazarlıklardandır. Ayrıca yörede yaygın olarak kullanılan delikli taşlar; kahverengi, gri, krem rengi ve bu renklerin doğada bulunan diğer renklerle çeşitli şekillerde karışımlarının oluşturduğu renklerle nazarlık olarak kullanılmıştır.

4.4.5. Kullanım Amaçlarına Göre Nazarlıklar:

4.4.5.2. İyilik Getirmek için Kullanılan Nazarlıklar: Nazarlıkların insanları ve diğer varlıkları nazardan koruduğuna inanılmaktadır. Ayrıca nazardan koruyan nazarlıklar; uğur, tılsım olarak kullanılmakta ve insanlara şans, uğur getirdiğine ve işlerin yolunda gitmesini sağladıklarına, evlerine bereket getirdiklerine inanılmaktadır.

4.4.5.1. Nazardan Korumak için Kullanılan Nazarlıklar: Kem göz, kötü bakış kişiye zarar verir. Bakışın yönü değiştirilirse dikkat dağıtılarak düşünce, kalp, göz yoluyla nazar değmesi sonucu oluşabilecek tehlikeler önlenmeye çalışılır. Nazarın öldürücü, yıkıcı gücünü önlemek için dikkatin dağıtılmasında; çeşitli nesneler, figürler, malzemeler kullanılır. Nazarın etkisi ile başarılı kişinin başarısız olabileceği, güzel, alımlıların zarara uğrayabileceği, her türlü kötülüğe karşı

savunmasız olduğu düşünöldüğünden kalkan olarak nazardan korunmak için nazarlıklar kullanılmıştır.

4.4.6. Kullanım Alanlara Göre Nazarlıklar

4.4.6.1. İnsan Üzerinde Kullanılan Nazarlıklar:

Ayakta Kullanılan Nazarlıklar: Ayakta kullanılan halhalların nazar boncuklarından yapılan, el, tarak, kaplumbağa, baykuş, vb. hayvanlar ve çeşitli bitki şekilleri uygulanmış olanlarının nazardan koruyarak uğur getirdiğine inanılmaktadır.

Başıta Kullanılan Nazarlıklar: Tepelik, alınlık, küpe gibi aksesuarların üzerine mavi, yeşil boncuklar yerleştirilip, nazardan koruyucu motifler işlenmiş ve nazarlık olarak tabir edilen taşlı, dikkat çekici, genellikle metalden yapılan süsler yörede kullanılmış olan nazarlıklardandır.

Belde Kullanılan Nazarlıklar: Bele takılan, bağlanan kemerler üzerinde kullanılan motif ve boncukların nazardan koruyucu özellikte olanları mevcuttur. Nazardan koruyucu özelliklerini yapımında kullanılan malzemelerden ya da motiflerden almaktadırlar. Günümüzde modern giyim aksesuarlarından olan kemerlerin yapımında; nazar boncukları, deniz kabukları, oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır.

Boyunda Kullanılan Nazarlıklar: Değerli olduğu gibi koruyucu olarak bilinen taşlar, madenler, hayvan kalıntıları gibi çeşitli malzemelerden yapılmış olan kolyeler, hamailer, muskalar boyunda kullanılan nazarlıklardandır.

Kıyafetlerde Kullanılan Nazarlıklar: Kıyafetlerin üzerine çeşitli desenler işlenmekte, nazarlık olarak kullanılan çeşitli malzemeler kullanılarak süslenmeleri sağlanmaktadır. Süsleme elemanlarından bazıları nazarlık olarak da kullanılan malzemelerdir. Ayrıca bazı kıyafetlerde korunma ile ilgili motifler kullanılabilir.

Kolda Kullanılan Nazarlıklar: Geçmiş dönemlerde Türk yiğitlerin pazularında, pazubentler kullanılmıştır. Günümüzde ise çeşitli cam bilezikler, göz boncukları, mavi (gök) boncuklar, çeşitli şekillerde dizilerek kullanılmaktadır. Ayrıca nazar dışında diğer felaketlerden, sıkıntılardan koruduğuna inanılan yıl bilezikleri de yörede kullanılan koruyucu bileziklerdendir.

Omuzda Kullanılan Nazarlıklar: Eskiden beri küçük çocukların omuzlarına; içinde yazılar, uğurlu bilinen nesnelerin konulduğu muskalar takılmaktadır. Bu muskalar tek başına kullanıldıkları gibi yanlarına; kırmızı kurdele, mavi kumaş, altın, mavi boncuk vb. nesnelerle birlikte de çengelli iğne vb. ile omuza denk gelecek şekilde kıyafetin içinden veya dışından kullanılmaktadır.

Parmaklarda Kullanılan Nazarlıklar: Eskiden beri değerli maden ve taşlardan yapılan aynı zamanda nazardan da koruduğuna inanılan yüzükler mevcuttur. Günümüzde parmaklara takılan yüzüklerin üzerinde kullanılan akik gibi taşlardan ve boyanabilen malzemeden yapılan yüzüklerin üzerine göz vb. nazardan koruyucu olarak bilinen figürler işlenmektedir. Ayrıca son yıllarda bayanların tırnaklarını boyadıkları ojeler ile nazar boncuğu, göz, vb. motifleri uygulanmaktadır.

4.4.6.2. Hayvanlar Üzerinde Kullanılan Nazarlıklar:

Alınlarında Kullanılan Nazarlıklar: Evcil hayvanlardan özellikle; inek, deve, koyun, keçi, vb. hayvanların nazardan korunmaları için alınlarına özellikle boynuzlu olanların boynuzlarına nazarlıklar bağlanarak hayvanlar korunmaya çalışılır. Alınlarda kullanılan süsleme ve koruyucu elemanlar genellikle; mavi boncuk ve özellikle turuncu, sarı, beyaz renklerdeki boncuklar ile yapılan nazarlıklar, al (kırmızı), mavi, vb. renklerdeki kumaşlar ve muskalaradır.

Boyunlarında Kullanılan Nazarlıklar: Hayvanların boyunlarına nazar boncukları, mavi boncuklar ve diğer renkli boncuklar takılarak, süslenir ve korumaya çalışılır. Ayrıca yerinin belirlenmesinde kullanılan çanların kötü ruhları ürküttüğüne inanılmaktadır.

Eyerlerinde ve Heybelerinde Kullanılan Nazarlıklar: Hayvanların rahat kullanılması için hayvanların eyerleri, heybeleri ve gemleri yapılmıştır. Eyer, heybe, gemlerin üzerine işlenen boncuklar, kolanlar üzerine işlenen motifler ve eyerlerin yapımında kullanılan havıt (kamış), çatlı dalı gibi elemanların hayvanları koruduğuna inanılmaktadır.

4.4.6.3. Evlerde Kullanılan Nazarlıklar: İnsanlar yaşadıkları, barındıkları evlerin içerisine uğursuzluk, kötülük gelmesini istemez ve korunmak için kalkanlar, nazarlıklar kullanırlar. Nazarlıkları evlerinin duvarlarına, kapılarına, akla gelebilecek her alana her türlü nazarlığı asabilmekteler. Ayrıca evleri korumak için evlerin dışına

koruyucu kuru kafa, koç, geyik boynuzu, gibi elemanları asarlar. Böylece nazardan korunduklarına inanırlar.

4.4.6.4. Ahır, Ağıl vb. Hayvan Barınaklarında Kullanılan Nazarlıklar:

Hayvanlar öldükten sonra veya kesildikten sonra kalıntıları olan kuru kafalar ve bazı kemik parçaları canlı hayvanların yaşadığı ahır, ağıl, vb. barınaklara asılmaktadır. Hayvanların kalıntılarının ürkütücü görünmeleri nedeniyle canlılardan ve doğa üstü varlıklardan gelebilecek tehlikelere karşı korunabilecekleri düşünülmektedir.

4.4.6.5. Bahçelerde Kullanılan Nazarlıklar: Bahçelere koruyucu kuru kafalar, vb. bitki, hayvan kalıntıları, eski kıyafet, ayakkabı, vb. paçavralar takılarak yumurta kabukları, kuş tüyleri bulundurularak bahçeler korunmaya çalışılmaktadır.

4.4.6.6. Taşıtlarda Kullanılan Nazarlıklar: Özellikle her bölgede bulunan kamyonların üzerinde; “maşallah”, “Allah korusun”, “Allah nazardan saklasın” gibi nazardan koruduğu düşünülen sözlerden her hangi birine rastlanır. Bir çok aracın içinde ve dışında resim olarak ya da egzoz borularının yanında makrame işlemeli nazar boncukları yaygın olarak kullanılmaktadır. Araçların içinde nazar boncuklarından, deniz kabuklarından, üzerliklerden vb. malzemelerden yapılan çeşitli aksesuarlar taşıtların korunması için yaygın olarak kullanılmaktadır.

5. DEĞERLENDİRME

Akseki, Alanya, Manavgat ilçeleri ve köylerinde bulunan nazardan korunma yöntemleri; nazarı değenden uzak durmak, dua okumak, besinleri dua okuyarak tüketmek, yıkanmak, ocaklara başvurmak, maşallah demek ve takmak, tütsülenmek, çeşitli nesne ve hayvanların kalıntılarını kullanmak, tuz okuyup çevirmek, süt dağlamak, muska, hamail, maskot ve nazarlık kullanmak olarak belirlenmiştir.

Nazardan korunma ile ilgili uygulamalar kaynaklardan ve yörede yaşayan kişilerden öğrenilip, uygulama yöntemleri belirlenerek açıklanmıştır.

Nazarlık olarak kullanılan nesneler ve nazarlıklar belirlenip fotoğraflanmış, özellikleri incelenmiş, tablolara aktarılmış, sonuca gidilmeye çalışılmıştır.

Yörede kullanılan nazarlıklardan araştırma kapsamına alınarak gözlem fişleri hazırlanan nazarlıklar cins özellikleri yönünden incelenerek cins döküm tablosu hazırlanmıştır. Ele alınan 91 nazarlıktan araştırma kapsamında en fazla incelenen nazarlığın 19 örnek ile, üzerlik nazarlıklar olduğu belirlenmiştir. Nazarlıklardan 9 adedinin Osmanlı cam sanatı örneklerinden esinlenilerek çalışılan Çeşm-i Bülbül olduğu, 8 adedinin Alanya'da bulunan tarihi çok eski dönemlere dayanan eski evlerin üzerlerine oyma tekniği ile uygulanan kabartma nazarlıklar olduğu belirlenmiştir. Nazarlıkların 7 adedi el işçiliği ile oluşturulan cam nazar boncuklarından yapılmış olan dizi boncuk, 6 adedi el sanatlarımızdan keçe ile uygulanan keçe nazarlık, 4 adedi büyük nazar boncuğu olarak uygulanan nazar boncuğu nazarlıktır. İncelenen nazarlıklardan 3'er adedi 20. yy. takılarından olan hamaylı muskalıklar, başlıklar ve altın nazarlıklardır. İncelenen akik taş nazarlık, deve başlığı, hapishane işi nazarlık, kaplumbağa kabuğu nazarlık, karanfil kolye, koruyucu (kuru kafa) nazarlık, maşallah levha nazarlık, maşallah kalem işi nazarlık, nazar boncuklu kolye, plastik boncuk nazarlık olarak isimlendirilen nazarlıklar hazırlanan cins tablosunda 2'şer adet yer almıştır. Ahşap ördek, deve önlüğü, kolan nazarlık, kurt izi nazarlık, maşallah altın para ve göz boncuğu nazarlık, maşallah kazıma nazarlık, folyo nazarlık, plastik boncuk nazarlık ve plastik boncuklu dokuma nazarlık gibi el sanatı ürünlerine araştırmada 1'er adet yer verildiği nazarlık cins tablosunda gözlenmiştir. Araştırma kapsamına alınan nazarlık çeşitlerinden en fazla incelenen nazarlıklar üzerlik nazarlıklar, Çeşm-i Bülbül ve maşallah kabartma nazarlıklardır.

Yörede kuru kafa ve nazar boncukları en fazla kullanılan nazarlık türlerinin başında olmasına rağmen; el işçiliği kullanılmayıp, son yıllarda yapılan modern nazarlıklardan olmaları nedeni ile araştırmada sadece örneklerine yer verilmiştir. Koruyucu nazarlıklar olarak kullanılan kuru kafaların genellikle kişilere faydası dokunan; at, eşek, köpek kafası, güzelliği bakımından dikkat çekici ya da korkutucu, çok güçlü hayvanlar olduğu gözlenmiştir. Nazar boncuklarının ise çeşitli boylarda plastik ve cam malzemeden yapıldığı ve hemen hemen her alanda rahatlıkla kullanıldığı tespit edilmiştir.

İncelenen nazarlıkların malzeme döküm tablosunda; 39 nazarlıkta pamuk ipliği, 38 nazarlıkta cam, 33 nazarlıkta plastik, 22 nazarlıkta kumaş, 19 nazarlıkta üzerlik meyvesi, 16 nazarlıkta çıta, 14 nazarlıkta yün, 11 nazarlıkta katır boncuğu, naylon iplik, say taşı, 9 nazarlıkta su, 8 nazarlıkta ağaç dalı, 6 nazarlıkta altın, bakır, 5 nazarlıkta deri, sim, 4 nazarlıkta kağıt, pirinç ve zamak madenleri, 3 nazarlıkta bafon, boya, 2 nazarlıkta akik taş, alçı, alüminyum, bağa, çengelli iğne, gümüş, karanfil, kemik, kurşun, mermer, nikel, polyester, 1 nazarlıkta alpaka, ipek, jüt, keten, misina, mukavva, seramik kullanıldığı belirlenmiştir.

Nazarlıkların yapımında kullanılan teknikler teknik döküm tablosuna aktarıldığında; 39 nazarlıkta boncuk ve üzerlik dizme, 35 nazarlıkta dikiş, 16 nazarlıkta boncuk yapım, 12 nazarlıkta maden işleme ve taş oyma, 9 nazarlıkta cam üfleme ve keçe yapım, 7 nazarlıkta püskül hazırlama, döküm, 6 nazarlıkta yapıştırma, 4 nazarlıkta dokuma, 3 nazarlıkta boyama, kazıma, kolan dokuma, makrame örgü, saç örgü, 2 nazarlıkta şiş örgü ve tığ örgü, 1 nazarlıkta ahşap oyma ve perçin tekniklerinin uygulandığı belirlenmiştir.

Nazarlıklar doğada bulunan bütün renkler kullanılarak süslenmiştir. Renk döküm tablosu incelendiğinde; 58 nazarlıkta beyaz, 55 nazarlıkta mavi, 44 nazarlıkta kırmızı, 43 nazarlıkta lacivert, 37 nazarlıkta siyah, 30 nazarlıkta kahverengi, 24 nazarlıkta açık mavi, 23 nazarlıkta altın sarısı ve sarı, 19 nazarlıkta saman sarısı ve yeşil, 17 nazarlıkta pembe, 16 nazarlıkta turuncu, 13 nazarlıkta mor, 12 nazarlıkta gri, 9 nazarlıkta açık yeşil ve saydam cam rengi, 8 nazarlıkta krem rengi, 7 nazarlıkta bordo, 3 nazarlıkta koyu yeşil, 1 nazarlıkta açık sarı ve yavru ağız renklerinin kullanıldığı belirlenmiştir.

Araştırmada ortaya çıkan bir nokta da nazardan korunmak için hemen her türlü nesnenin kullanılabileceğidir. Nazardan korunmak için kullanılan püskül, nazar boncuğu, katur boncuğu gibi nesnelere, yörede nazarlık olmadığı halde kilim, heybe, kolan gibi dokuma ürünlerinin hemen hepsinde rastlanmaktadır. Nazardan korunmak için kullanılan motifler; göz, kurt izi, ha, muska ve nazarlık motifleri olarak belirlenmiştir.

Nazara inanan inanmayan hemen hemen her insanın nazarlık veya nazardan koruduğuna inanılan nesneleri ss olarak ya da nazarlık olarak kullandıkları gözlenmiş ve belirlenmiştir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Akseki, Alanya ve Manavgat ilçelerinde çeşitli nazarlıklara rastlanmıştır. Bu nazarlıkların imkanlar çerçevesinde büyük çoğunluğu fotoğraflanmıştır.

Araştırma kapsamına alınan nazarlıklardan 150'den fazlası incelenerek gözlem fişi hazırlanmıştır. Bu ürünlerden 91 tanesi detaylı olarak incelenmiş çalışma kapsamında yer verilmiştir. Detaylı olarak incelenen nazarlıklardan 13 tanesi Akseki'de, 25 tanesi Alanya'da, 51 tanesi Manavgat'ta, 2 tanesi Antalya müzesinde ulaşılarak araştırma kapsamına alınan nazarlıklardandır.

Yörede nazarlıkları kullanan ve nazarlıkların sahibi olan kişiler için meslek ve yaş gibi konularda sınırlama söz konusu olmayıp beşikten mezara kadar her insanın nazarlıkları, istedikleri şekilde ve her alanda rahatça kullandıkları ve taşıdıkları ayrıca, canlı cansız sahip oldukları varlıkları nazarın etkisinden korumak için nazarlıklara baş vurdukları tespit edilmiştir. Fakat araştırma kapsamında incelenen nazarlıkların sahiplerinin yaşları 21-87 arasında değiştiği tespit edilmiştir.

İncelenen nazarlıklar üzerinde yoğun olarak beyaz, kırmızı, mavi, siyah, lacivert ve kahverengi tonlarının kullanıldığı sonucuna varılmıştır.

Çalışmada geçmişten günümüze kadar nazardan korunmak için neler yapıldığı ve neler kullanıldığı ele alınarak açıklanmıştır.

Bir çok evin işyerinin giriş ve kapısının üzerine, camlarına nazar boncuğu, nazarlıklar ya da nazarlık fotoğrafları takıldığı gözlenmiştir.

Çocukların çoğuna anne babalarının nazar boncukları veya nazar muskalı taktıkları ya da dua okuyarak korumaya çalıştıkları gözlenmiştir.

Son yıllarda takıların bolca kullanılması ile birlikte takılarda göz boncuğunun yaygın olarak kullanılması durumu gözlenmiştir.

Geçmişte nazardan korunmak için neler yapıldığının ve kullanıldığının belirlenmesi ve günümüzde nazarın etkileri ve izlerinin belirlenmesi, nazarlıkların çeşitleri ve kullanım amaçları ve alanlarının belirlenerek gelecek kuşaklara aktarılması araştırmanın önemini artıran başlıca etkenlerden olmuştur.

Çalışmada yörede kullanılan nazarlıkların fotoğraflanarak belirlenmesi yöredeki nazarlıkların tespiti için önem taşıdığından çalışmanın tamamlanması yöre kültürüne ışıktutacaktır.

Akseki, Alanya, Manavgat ilçelerinin turizm faaliyetleri bakımından da gelişmiş ilçeler olması nedeniyle dünyaya Türk kültüründe nazarlıkların öneminin ifade edilmesinde yöre halkına görev düşmektedir. Hemen her hediyelik eşya, bijuteri, kuyumcu dükkanı, giyim mağazaları, hatta bakkal ve marketlerde bile nazarlık satılan köşelere rastlanmakta, bir çok mağaza ve kuyumcu gibi işyerlerinin müşterilerine alışveriş sonrası nazar boncuklu maşallahlar, kolye, bilezikler vb. hediyeler vermektedirler.

Ayrıca yöre insanının büyük bölümünün çeşitli nazar boncuklarını satarak veya boncuklarla ürünler yaparak hem kendi ekonomisine hem de ülke ekonomisine katkı sağladığı aşikardır. Yöre ekonomisi açısından da önemli olan nazarlıklara yer veren bu çalışmanın Türk kültüründe nazarlıkların önemine dikkati çekip, nazarlıklara ve el sanatları ürünlerine gösterilen ilgiyi artırarak kültür ve ekonomik faaliyetlerde artış olması için araştırmanın verilerinden faydalanılabileceği düşünülmektedir.

Türk kültürünü ve yöre kültürünü yansıtan nazarlıkların bilinerek, nazarlıklarla ilgili çalışmaların daha ciddi ve dikkatli yapılması sağlanmalıdır.

Yörede nazarlıkların el sanatları ile ilgili kurumlardan olan Halk Eğitimi Merkezi, Meslek Liselerinin el sanatları bölümü, belediyelerin kültür merkezleri ve kültürü korumak ve yaşatmak için kurulmuş ve çalışmakta olan vakıf, klüp vb. kuruluşlar, kültür ve sanat eserlerine değer veren kişiler tarafından tanınmasının gerekliliğine inanılmaktadır. Nazarlıklara dikkat çekilerek nazarlıkların özünün bozulmadan, nazarlıkları geliştirilerek nazarlıkların kültürel, sanatsal ve ekonomik faaliyetler içindeki yerini alması sağlanmalıdır.

Son olarak sadece nazar boncukları değil, diğer nazarlıkların tanıtılması, kullanılması ve satılmasının ile kültürümüz ve ekonomimize katkı sağlanabileceği düşünülmektedir.

NAZARLIK KÜLTÜRÜ İLE İLGİLİ MAHALLİ SÖZLÜK

Al Basması: Doğum sonrasında loğusa kadın ve bebekte nazar değmesi gibi durumlarda karşılaşılan hastalanma, halsizleşme, yüzde kızarıklık vb. meydana gelen durum.

Alpaka: Gümüş ve bakır madenlerinin karışımı sonucu elde edilen metal.

Arılık: Muska yaptırma, kurşun döktürme vb. işlemlerin karşılığı teşekkür etmek amacı ile verilen hediye ya da paraya yörede verilen ad.

Aura: İnsan beyninin ürettiği biyo-enerji, insanın bedeni çerçevelediğine inanılan enerji kaynağıdır.

Aydaş: Küçük çocuk ve bebeklere nazar değmesi gibi durumlarda karşılaşılan bebekte ve çocukta aşırı zayıflama ve halsizleşme durumuna yörede verilen ad.

Bafon: Düşük ayarlı gümüş.

Bağa: Kaplumbağa kabuğuna verilen ad.

Burgu: Şerit şeklindeki birden çok ip vb. malzemenin bir araya getirilerek kıvrılması sonucu elde edilen şekle yörede verilen ad.

Cevşen: İçinde Allah'ın 99 isminin yazılı olduğu, insanları nazar, kötülük, güçsüzlük, vb. kötü durumlardan koruduğuna inanılan yazı bulunan kağıdın muhafaza edildiği metal, deri, vb. muskalığa verilen ad.

Cığa: Hayvanların alnına bağlanmak üzere kumaş parçaları, tahta kaşık parçası, çeşitli boncuklar, vb. dikilmiş olan hayvan nazarlığına yörede verilen ad.

Çeki (sarık): Genellikle yöre kadınının eskiden kullandığı başlığın (takkenin) etrafını süslemek amacı ile ya da kişinin başı ağrıdığı, hastalandığı zaman ağrılarını hafifletmek, dindirmek için kullandıkları süslü ya da sade kumaş parçasına verilen ad.

En-am: İçinde Kur'an-ı Kerim'den bazı duaların yazıldığı ve insanları, kaza vb. durumlardan koruduğuna inanılan minik kitap şeklindeki muhafazalı ayet kitabı.

Gilik: Yörede meyve sebzelerin çekirdeklerine verilen ad.

Göğbent: Mavi anlamındaki “gök” ve yeşile çalan mor anlamındaki “göğem” kelimelerinin etkisi ile, genellikle mavi ve yeşil renk ile yapılan “gökbağ” anlamında kullanılan develerin boyunlarına ve alınlarına asılarak hayvanın süslenmesi, nazardan korunması için kullanılan, üzerine nazardan koruduğuna inanılan nesnelerin (başta mavi boncuk, katır boncuğu ve çeşitli desenlerin) işlendiği hayvan süsü, hayvan nazarlığıdır.

Kara cüççem (otcam): Çöre otu bitkisine yörede verilen ad.

Kepelemek: Zayıflayarak halsiz kalmak.

Medet: Yardım beklemek, fayda görmeyi umut etmek.

Mushaf: Yörede Kur'an-ı Kerim'e verilen ad.

Polyester: Tahta üzerine sürüldüğünde koruyucu, parlak bir katman oluşturan, poliasitin doymamış alkollere ya da glikollere etkilenmesiyle elde edilen, günümüzde kalıba dökülüp donması sağlanarak; biblo, maket, vb. süsler ve kullanıma yönelik eşyalar yapılan kimyasal maddedir.

Sarımsak: Sarımsak bitkisine yörede verilen ad.

Sınakalı: Büyütsel ve doğa üstü güçleri olduğuna inanılan maddi ve manevi varlıklar.

Sevi: Sevgi kelimesinin yörede kullanılan şekli.

Süt kesilmesi: Süt veren hayvanın rahatsızlanması, hayvana nazar değmesi gibi durumlarda hayvandan elde edilen sütün kısa sürede ekşiyip bozulması ve süttten yoğurt elde edilememesi durumuna verilen ad.

Toka: Yörede özellikle hayvanlara takılan püsküllere verilen ad.

Toteizm: İlkel toplumlarda kendiliğinden türediğine inanılarak kutsal sayılan hayvan, ağaç, rüzgar, vb. doğal bir nesne ya da olaylara inanç besleme üzerine kurulan toplumsal örgütleniş ve dinsel uygulamâ biçimidir.

Turkuaz: Firuze, Osmanlı mavisi gibi isimler alan, Türk mavisi olarak da bilinen yeşil ve mavi karışımı olan renk tonudur.

Tütünmek: Nazar değmesi durumunda nazardan korunmak için yapılan tütüsü yapma olayına verilen ad.

Zamak: Kurşun ile kurşundan daha az miktarda çinkonun karıştırılması sonucunda elde edilen metale verilen ad.

KAYNAK KİŞİ KÜNYELERİ

Adı – Soyadı : Abdullah Durak
Mesleği : Kaymakamlık yazı işleri Müdürü, Osmanlıca Yeminli Tercümanı.
Adresi : Kaymakamlık yazı işleri Müdürlüğü / Manavgat.
Yaşı : 31.

Adı – Soyadı : Asiye Yerli.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Şelale m. 3550. S. No: 42 / Manavgat.
Yaşı : 41.

Adı – Soyadı : Emine Durşan.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Şelale m. 3570. S. No: 4 / Manavgat.
Yaşı : 56.

Adı – Soyadı : Ayşe Öz.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Sorgun M. / Manavgat.
Yaşı : 75.

Adı – Soyadı : Ayşe Taner.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Belediye Lojmanları / Akseki.
Yaşı : 49.

Adı – Soyadı : Alime Erdem.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Sorgun M. / Manavgat.
Yaşı : 71.

Adı – Soyadı : Ahmet Kart.
Mesleği : Emekli.
Adresi : Yayla M. Apdi İpekçi No: 24 / Manavgat.
Yaşı : 67.

Adı – Soyadı : İhsan Özbildirici.
Mesleği : Emekli Öğretmen-Baharatçı.
Adresi : Transasya Baharat, Demokrasi Bulvarı /Manavgat.
Yaşı : 65.

Adı – Soyadı : Mustafa Demirtaş.
Mesleği : Esnaf – Baharatçı.
Adresi : Aşağı Pazarcı M. Kapalı Halk Pazarı / Manavgat.
Yaşı : 45.

Adı – Soyadı : Sevilay Okudan.
Mesleği : Öğretmen.
Adresi : Aşağı Hisar M. 2550. S. No: 21 / Manavgat.
Yaşı : 26.

Adı – Soyadı : Naciye Köse.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Yayla M. 3105. S. No: 15 / Manavgat.
Yaşı : 58.

Adı – Soyadı : Abdullah Arıcan.
Mesleği : Esnaf – Baharatçı.
Adresi : Abdullah Natur Center Baharat, Aşağı Pazarcı M.
Kapalı Halk Pazarı / Manavgat.
Yaşı : 30.

Adı – Soyadı : Yusuf Çakmak.
Mesleği : Garson.
Adresi : Apollonik Cafe / Side.
Yaşı : 35.

Adı – Soyadı : Mevlüt Mıstık.
Mesleği : Esnaf – Baharatçı.
Adresi : Ömer Duruk Dinlenme Tesisleri /Akseki.
Yaşı : 39.

Adı – Soyadı : Birsan Kurtar.
Mesleği : Esnaf – Baharatçı.
Adresi : Birsan Baharat, Aşağı Pazarcı M. Pazartesi Pazarı / Manavgat.
Yaşı : 21.

Adı – Soyadı : Mustafa Erbaş.
Mesleği : Eczacı.
Adresi : Erbaş Eczanesi, Aşağı Çarşı C. No: 47 /Akseki.
Yaşı : 32.

Adı – Soyadı : Adem Aykut.
Mesleği : Esnaf – Butikçi.
Adresi : Alize Tekstil Pijama Dünyası, Eski Otogar yanı,
Aşağı Hisar M. / Manavgat.
Yaşı : 39.

Adı – Soyadı : Kemal Önen.
Mesleği : Market Sahibi.
Adresi : Side Jandarma yanı. / Side – Manavgat.
Yaşı : 45.

Adı – Soyadı : Mehmet Oktaş.
Mesleği : Esnaf – Baharatçı.
Adresi : Oktaş Baharat, Aşağı Pazarcı M. Pazartesi Pazarı /
Manavgat.
Yaşı : 50.

Adı – Soyadı : Hasan Turhan.
Mesleği : Esnaf – Baharatçı.
Adresi : Naturel Center Baharat, Başkent Üniversitesi Hastanesi
karşısı / Alanya.
Yaşı : 40.

Adı – Soyadı : Abdullah Sarı.
Mesleği : Çiftçi.
Adresi : Demirciler Köyü / Manavgat.
Yaşı : 50.

Adı – Soyadı : Mehmet Kartal.
Mesleği : Emekli.
Adresi : Aşağı Pazarcı M. 1018. S. 21/2 / Manavgat.
Yaşı : 57.

Adı – Soyadı : Haki Kaya.
Mesleği : Restoran İşletmecisi.
Adresi : Side Jandarma Yanı / Side – Manavgat.
Yaşı : 50.

Adı – Soyadı : Ali Kuru.
Mesleği : Garson.
Adresi : Golden Fizz Restaurant Side / Manavgat.
Yaşı : 24.

Adı – Soyadı : Mehmet Ali Varol.
Mesleği : Emekli.
Adresi : Karacalar Köyü, Washington Otel yanı / Manavgat.
Yaşı : 65.

Adı – Soyadı : Osman Taşkıran.
Mesleği : Manav.
Adresi : Taşkıran Manav, Aşağı Pazarcı M. Kapalı Halk Pazarı içi/
Manavgat.
Yaşı : 55.

Adı – Soyadı : Şükran Zeren.
Mesleği : Ev Hanımı.
Adresi : Ak Ev / Akseki.
Yaşı : 71.

Adı – Soyadı : Ayşe Yılmaz.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Çanak Pınar Köyü / Akseki.
Yaşı : 68.

Adı – Soyadı : Ayşe Deniz.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Yukarı Hisar M. Güneylioglu C. Yonca S. No:7 / Manavgat.
Yaşı : 75.

Adı – Soyadı : Medine Şahin.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Ayrancılar Köyü / Manavgat.
Yaşı : 66.

Adı – Soyadı : Hanise Kaynarkan.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Tokuşlar C.Başkent Üniversitesi Hastanesi karşısı/Alanya.
Yaşı : 70.

Adı – Soyadı : Julide Akça.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Bostancı Pınarı C. Julide Akça İ.Ö.O. yanı / Alanya.
Yaşı : 76.

Adı – Soyadı : Fazilet Uysal.
Mesleği : Esnaf .
Adresi : Kale İçi (Hisar İçi) M. Özdal S. No: 36 / Alanya.
Yaşı : 55.

Adı – Soyadı : Ali Rıza Kayhan.
Mesleği : Emekli Müze Memuru.
Adresi : Kale İçi (Hisar İçi) M. Özdal S. No: 36 / Alanya.
Yaşı : 87.

Adı – Soyadı : Mehmet Erdem.
Mesleği : Esnaf .
Adresi : Saray M. Talat Efendi C. Hatipoğlu Ap. / Alanya.
Yaşı : 52.

Adı – Soyadı : Makbule Ertunç.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Şeker Hane M. Yayla Yolu C. Ciğerciler S. No:4 /Alanya.
Yaşı : 75.

Adı – Soyadı : Naciye Sarı.
Mesleği : Ev Hanımı.
Adresi : Demirciler Köyü / Manavgat.
Yaşı : 48.

Adı – Soyadı : Fatma Yel.
Mesleği : Ev Hanımı.
Adresi : Sorgun M. 8013. S. No: 8 Sorgun Köyü/ Manavgat.
Yaşı : 65.

Adı – Soyadı : Sevgi Şengül.
Mesleği : Muhasebeci.
Adresi : Emek M. 4589. S. No: 12 / Manavgat.
Yaşı : 29.

Adı – Soyadı : Hatice Gülmez.
Mesleği : Ev Hanımı.
Adresi : Yeniköy / Manavgat.
Yaşı : 48.

Adı – Soyadı : Sevdâ Demirel.
Mesleği : Esnaf.
Adresi : Duruk Hediyeelik / Akseki.
Yaşı : 32.

Adı – Soyadı : Muammer Tekin.
Mesleği : Halıcı.
Adresi : Side / Manavgat.
Yaşı : 25.

Adı – Soyadı : Hasan Koç.
Mesleği : Terzi.
Adresi : Ulualan Mevkii / Manavgat.
Yaşı : 55.

Adı – Soyadı : Veli Kartal.
Mesleği : Antikacı, Hediyelik Eşyacı.
Adresi : Lise caddesi, Kapalı Çarşı, Kartal Hediyelik / Manavgat.
Yaşı : 72.

Adı – Soyadı : Durdu Kahraman.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Güzel Yalı Köyü / Manavgat.
Yaşı : 58.

Adı – Soyadı : Arzu Avcı.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Hacıobası Köyü / Manavgat.
Yaşı : 52.

Adı – Soyadı : Mustafa Aykut.
Mesleği : Çiftçi.
Adresi : Denizyaka Köyü / Manavgat.
Yaşı : 32.

Adı – Soyadı : Ahmet Baş.
Mesleği : Çiftçi.
Adresi : Hüsametlin Köyü / Akseki.
Yaşı : 80.

Adı – Soyadı : Ahmet Öztürk.
Mesleği : Çiftçi.
Adresi : Değirmenli Köyü / Manavgat.
Yaşı : 72.

Adı – Soyadı : Hürü Sevim.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Peri Köyü / Manavgat.
Yaşı : 45.

Adı – Soyadı : Ahmet Taner.
Mesleği : Belediye Fen İşleri Müdürü.
Adresi : Belediye Lojmanları / Akseki.
Yaşı : 50.

Adı – Soyadı : Melih Genel.
Mesleği : Çeşm-i Bülbul (Cam) Sanatçısı.
Adresi : Side Limanı, Atatürk Heykeli Yanı / Side–Manavgat.
Yaşı : 42.

Adı – Soyadı : Ayşe Tan.
Mesleği : Ev hanımı.
Adresi : Tepeköy / Manavgat.
Yaşı : 82.

Adı – Soyadı : Kervan Kaplan.
Mesleği : Kuyumcu.
Adresi : Lise C. Kaplan İş Hanı, Kaplan Kuyumculuk / Manavgat.
Yaşı : 32.

Adı – Soyadı : Hüseyin Can.
Mesleği : Emekli Orman İşletme Memuru.
Adresi : Emir Aşıklar Köyü / Akseki.
Yaşı : 67.

KAYNAKLAR

ABDÜLKADİROĞLU, Abdülkerim, “Dini Folklor veya Dini-Manevi Halk inançlarıyla İlgili Bir Sınıflandırma Denemesi”, **Türk Folkloru Araştırmaları** 1986/1, Ankara, 1986, s.1-23

ABDÜLKADİROĞLU, Abdülkerim, “Bartın ve Çevresinde Dini-Manevi Halk inançları”, **Türk Folklorundan Derlemeler**, Ankara, 1987

ADIVAR, Halide Edip, **Mor Salkımlı Ev**, İstanbul, 1979

AKBULUT, Semra, “Karabük İli Safranbolu İlçesindeki Doğum, Adet ve İnanmaları”, **Halk Kültüründen Derlemeler**, Ankara, 2002, s.1-16

AKTAN, Oğuz, “Antalya Çevresinde ve Güney Anadolu’da Depreşen ve Dinen Konar-Göçer Asabiyeti”, **1. Akdeniz Yöresi Toplulukları Sosyo-Kültürel Yapısı (Yörükler) Sempozyum bildirileri (25-26 Nisan 1994 Antalya)**, Ankara, 1996

AKOVA, İsmail, “Alternatif Turizm Olanakları ve Alanya”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 2004, s.206-216

AKOVA, Süheyla Balcı, “Alanya Nüfusunun Genel Özellikleri”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 2004, s.255-260

ALKAŞI, Ayten, “Alanya Turizm Sektöründe Geleneksel Takılar”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 2004, s.516-519

ALKAŞI, Ayten, “Anadolu’nun Güneyinde Baş Bağlama, Gelin Göçürme”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 2004, s.302-305

ALTAN, Bayram, **Nazar ve Büyü Etkileri ve Korunma Yolları**, İstanbul, 1995.

ALTUNTAŞ, Yener, vd, **Ankara Seymen Oyunları ve Kıyafetleri**, Ankara, 1992

Ana Britanica, C.1, İstanbul, 1990

Ana Britanica, C.21, İstanbul, 1990

ARAZ, Rıfat, **Harput’ta Eski Türk İnançları ve Halk Hekimliği**, Ankara, 1991

ARSEVEN, Celal Esat, **Sanat Ansiklopedisi**, Cilt.1-2, İstanbul, 1965

ARSEVEN, Celal Esat, **Türk Sanatı**, İstanbul, 1984

ASANAPA, Oktay, **Türk Sanatı**, İstanbul, 1984

AYDIN, Mehmet, “Mut Bölgesinde Yaşayan Halk İnançlarının Dinler Tarihi Açısından Tahlili”, **Kültür Bakanlığı IV. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildirileri C. IV. Gelenek Görenek ve İnançlar**, Ankara, 1982, s.31-41

BARIŞTA, Örcün, **Cumhuriyet Dönemi Türk Halk İşlemeciliği Desen ve Terminolojisinden Örnekler**, Ankara, 1984

BARIŞTA, Örcün, **Türk El Sanatları**, Ankara, 1988

BARIŞTA, Örcün, “Alanya’dan Bazı Say Taşından Yapılmış Kitabeli Evler”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 2004, s.46-50

BARIŞTA, Örcün, “Alanya’da Bazı Evlerde Görülen Taş İşçiliği”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 1996, s.161-168

BARIŞTA, Örcün, “Alanya Müzelerindeki İşlemeler Üzerine”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Alanya, 1996, s.465-474

BAŞAR, Zeki, **İçtimai Adetlerimiz, İnançlarımız ve Erzurum İlindeki Ziyaret Yerlerimiz**, Ankara, 1972

BAŞKAN, Seyfi, **Şanlıurfa**, Ankara, 1997

BAYKARA, Tuncer, “Bir Selçuklu Şehri Olarak Antalya”,

BAYKARA, Tuncer, “Selçuklu Devrinde Antalya’nın İdari Durumu”

BAYRI, Mehmet Halit, **İstanbul Folkloru**, İstanbul, 1972

BAYTOP, Turhan, **Türkiye’de Kullanılan Tıbbi Bitkiler**, İstanbul, 1984

BAYTOP, Turhan, **Türkçe Bitki Adları Sözlüğü**, Ankara, 1994

BROOKE, Elisabeth, **Büyücülük Klavuzu**, İstanbul, 1997

BUCKLAND, Raymond, **İşaretler, Semboller ve Alametler**, İstanbul, 2005

BÜNGÜL, Nurettin Rüştü, **Eski Eserler Ansiklopedisi**, İstanbul, 1939

BÜYÜKÇELEBİ, Ömer, **Nazarın Afetleri ve Korunma Yolları**, İstanbul, 2004

Büyük Lorraine, Sözlük ve Ansiklopedisi, Cilt:14, İstanbul, 1986

Büyük Lügat ve Ansiklopedi, Meydan Lorraine, Cilt:9, İstanbul, 1960

CERAN, Ahmet Şeref, **Tarihi ve Sosyo-Kültürel Yönden Konya Sarayönü Kuyulu Zebir Yörükleri**, Konya, 1996

CERAN, Ahmet Şeref, **Tarihi ve Sosyo-Kültürel Yönden Kuşça**, 1988

ÇAY, Abdulhaluk, **Anadolu'da Türk Damgası, Koç Heykel-Mezar Taşları ve Türkler'de Koç-Koyun Meselesi**, Ankara, 1983

DIYARBEKİRLİ, Nejat, **Başlangıçtan Bu güne Türk Sanatı**, Ankara, 1993

Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, C. VI., İstanbul, 1986

ELMACI, Nuray, ÖZELÇİ, Pervin, "Diyarbakır'da Çocuk İshalleri: inanışlar ve Yerel Tedavi Uygulamaları" **Gap Çevresinde Halk Kültürü Sempozyumu Bildirileri**, Ankara, 2002, s.70-77

ENHOŞ, Mustafa, **Bütün Yönleriyle Akseki ve Aksekililer**, İstanbul, 1974

ERBEK, Mine, **Çatalhöyük'ten Günümüze Anadolu Motifleri**, Ankara, 2002

ERCENK, Giray, "Antalya Bölgesi Yörükleri Göç Yolları", **1. Akdeniz Yöresi Türk Toplulukları, Sosyo-Kültürel Yapısı (Yörükler) Sempozyum Bildirileri (25-26 Nisan 1994 Antalya)**, Ankara, 1996

ERKUŞ, Sırrı, "Hakimiyet Sembollerinde Renk", **Türkeli**, Y.9, S.109, Ankara, 2005, s.86-93

GÖKALP, Ziya, **Türk Töresi**, İstanbul, 1972

GÖKBÜGET ERBEK, Mine, "Anadolu'da Göz ve Nazar Geleneği, Bununla ilgili Pratiklerin Dokumalarda Uygulanması", **Halk Bilimi**, Ankara, 2001, s.56-63

GÖKBÜKET, Mine, "Anadolu'da Göz ve Nazar İnançları", **Türkiyemiz**, S. 29, İstanbul, 1979, s.6-10

GÖNÜLLÜ, Ali Rıza, **Alanya Folklorundan Derlemeler**, Alanya, 1998

GÖNÜLLÜ, Ali Rıza, “Alanya’da Derlenen Nazardan Korunma Pratikleri”,
İçel Kültürü, İçel, 1996, s.28-29

GÖNÜLLÜ, Ali Rıza, “Alanya’da Derlenen Nazardan Korunma Pratikleri”,
Erciyes, Ankara, 1996, s.31-32

GÖNÜLLÜ, Ali Rıza, “Alanya Halk Kültüründe “Al Renk” ”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Alanya, 1996, s.427-430

GÖNÜLLÜ, Ali Rıza, “Alanya Halk Kültüründe At Motifi”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 2004, s.72-75

GÖNÜLLÜ, Ali Rıza, “Alanya Halk Kültüründe Deve Motifi”, **Alanya 1. Tarih ve Kültür Semineri**, Alanya, 1993, s.73-80

GÖRGÜNAY, Neriman, **Oğuz Damgaları ve Göktürk Harflerinin El Sanatlarımızdaki İzleri**, Ankara, 2002

GÖRGÜNAY KIRZIOĞLU, Neriman, **Altaylardan Tunaboyu’na Türk Dünyası’nda Ortak Yanışlar**, Ankara, 2001

GÜÇLÜ, Faruk, **Orta Anadolu’da Batıl İnançlar**, Ankara, 1995

GÜNAY, Reha, **Geleneksel Safranbolu Evleri ve Oluşumu**, Ankara, 1981

GÜZELBEY, Cemil Cahit, “Gaziantep’te Doğum ve Çocuğa İlişkin Eski Töre ve İnançlar”, **Türk Folkloru Araştırmaları**, Ankara, 1982, s.19-36

HACIHAMDİOĞLU, Tevfik, “Alanya Ağzında Kullanılan Kelimeler, Benzerleri ve Kullanımları”, **Alanya 1. Tarih ve Kültür Semineri**, Alanya, 1993, s.35-56

HACIHAMDİOĞLU, Tevfik, “Alanya Ağzında Kullanılan Kelimeler”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 2004, s.127-146

HACIHAMDİOĞLU, Tevfik, “Alanya Ağzından Seçmeler”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 2004, s.127-146

HACIHAMDİOĞLU, Tevfik, “Alanya’da Aratma Geleneği”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Alanya, 1996, s.159-160

HANÇERLİOĞLU, Orhan, **İslam İnançları Sözlüğü**, İstanbul, 1994

HAZARD, Paul, **Batı Düşüncesindeki Büyük Değişme**, İstanbul, 1973

KABDAŞLI, Sedat, vd., **Manavgat Envanteri**, İstanbul, 2003

KALAFAT, Yaşar Kaya, **Balkanlardan Uluğ Türkistan'a Türk Halk İnançları I.**, Ankara, 2002

KALAFAT, Yaşar Kaya, "Eski Türk İnançlarının Kars Yöresindeki İzleri", **Kültür Bakanlığı IV. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildirileri C. IV. Gelenek Görenek ve İnançlar**, Ankara, 1982, s.149-166

KALAFAT, Yaşar Kaya, "Orta Toroslar ve Makedonya Yörükleri", **Türkeli**, Y.7, S.101, Ankara, 2003, s.31-36

KALAFAT, Yaşar Kaya, "Türk Halk İnançlarında Özellikle Orta Toroslarda "Kara İyeler"le İlgili Halk İnançları", **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Alanya, 1996, s.353-358

KALAFAT, Yaşar Kaya, "Orta Toroslar ve Türk Halk İnançlarında At", **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 2004, s.76-82

KALAFAT, Yaşar Kaya, "Türk Halk İnançlarında Hususiyile Doğu Anadolu'da ve Orta Toroslar'da "Kırk" Motifi", **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Alanya, 1996, s.265-270

KARPUZ, Haşim, **Arkeoloji, Sanat Tarihi ve El Sanatlarında Bilimsel Araştırma Teknikleri**, Konya, 2001

KELLEÇİ, Nail, **Manavgat**, Manavgat, 1998

KİNG, Serge K., **Olağanüstü Enerjiler**, İzmir, 2002

KÜÇÜKERMEN, Önder, **3000 Yıllık Akdeniz Camcılığının Anadolu'daki Son İzleri Göz Boncuğu**, İstanbul, 1987

KOŞAY, H. Z., "Etnografya Müzesindeki Nazarlık, Muska ve Hamailer", **Türk Etnografya Dergisi**, S.1, Ankara, 1956

KUŞAT, Ali, **Türk Toplumunda Nazar Olgusu ve Psikolojik Bir Yaklaşım**, Kayseri, 2003

KUŞOĞLU, Zeki, **Dünya Sanatımız Kültürümüz**, İstanbul, 1994

LORİE, Peter, **Batıl İnançlar**, İstanbul, 1997

MAKAS, Zeynelabidin, KALAFAT, Yaşar, **Karşılaştırmalı Türk Halk İnançları**, Azerbaycan-Doğu Anadolu, Samsun

MALLİNOWSKI, Bronistaun, **Büyük, Bilim ve Din**, İstanbul, 1990

MERAL, Semra, MERAL, Yusuf, **Her Yönüyle Zile**, Zile

Meydan Larousse, C.12, İstanbul, 1995

Meydan Larousse, C.1, İstanbul, 1960

MOĞOL, Hasan, **Antalya Tarihi**, Ankara, 1996

MORRIS, Desmond, **Koruyucu Tılsımlar, Uğurlar, Muskalar, Nazarlıklar**, İngiltere, 1999

NASRATTİNOĞLU, İrfan Ünver, “Urumçi’den Alanya’ya Türk Dünyası ve Ortak Değerler”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III.**, Alanya, 2004, s.252-254

ÖZBEL, Kenan, “Eski El İşlemeleri”, **El Sanatları IV.** İstanbul

ÖZER, Mustafa, **Alternatif Tıp ve Şifa Sofrası**, İstanbul, 2001

ÖGEL, Bahaeddin, **Türk Kültür Tarihine Giriş II Türklerde Ziraat Kültürü (Göktürk’lerden Osmanlılara)**, Ankara, 1995

ÖRNEK, Sedat Veyis, “Çocuğu Nazardan Koruma”, **Türk Halk Bilimi**, Ankara, 1995, s.167-171

ÖZDAMARLAR, Kadir, “Nazar ve Nazarlık”, **Erciyes**, C.1, S.3-4, Kayseri (Mart-Nisan), 1978

ÖZGÜMÜŞ, Üzlifat, **Anadolu Camcılığı**, İstanbul, 2000

ÖZKAYNAK, Kemal, **Akseki Kazası, Tarih – Coğrafya – Turizm - Biyografya**, Ankara, 1954

ÖZSAGIR Ahmet, **Malatya Motifi Yöresel El Sanatları**, Malatya, 1992

ÖZER, Mustafa, **Alternatif Tıp ve Şifa Sofrası**, İstanbul, 2001

ÖZTÜRK, İsmail, **Geleneksel Türk El Sanatlarına Giriş**, Ankara, 1998

PAMUK, Arif, **Asırlarca Uygulanmış, İbn-i Sina’dan Terkipler, Şifalı Bitkiler Ansiklopedisi**, İstanbul

Rehber Ansiklopedisi, CİLT: 13-14, İstanbul

SEYİRCİ, Musa, “Alanya Dokumaları”, **Alanya 1. Tarih ve Kültür Semineri**, Alanya, 1993, s.81-86

SEYİRCİ, Musa, “Bahşiş Yörükleri ve Dokumaları”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Alanya, 1996, s.413-418

SEYİRCİ, Musa, “Manavgat, Alanya, Gazipaşa Yörükleri ve Göç Yolları”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Alanya, 1996, s.277-283

SEYİRCİ, Musa, “Serik Manavgat, Alanya, Gazipaşa (Kır Ahmetli) Yörükleri ve Göç Yolları”, **Batı Akdeniz Bölgesi Yörükleri**, İstanbul, 2000, s.53-60

SÖZER, Nilgün, **Taşların Gizli Gücü**, İstanbul, 2004

ŞAH, İdris, **Doğu Büyüsü**, İstanbul, 1996

ŞENSILAY, T. Ahmet, **Antalya Pamphylia ve Kikia**, İstanbul, 2001

ŞENTÜRK, H. Ahmet, GÜLSEREN, Mehmet, **Antalya'nın Kültür Yapısı**, Malatya, 1991

TOSUN, Bekir, **Tarihte Bozkır ve Çevresi Yelbeği**, İstanbul, 2001

TUNÇDEMİR, Orhan, **Manavgat Tarih ve Turizm**, Manavgat, 1973

TURAN, Şerafettin, **Türk Kültür Tarihi (Türk Kültüründen Türkiye Kültürüne ve Evrensellğe)**, Ankara, 1990

Türk Ansiklopedisi, C. XI., Ankara, 1963

Türk Ansiklopedisi, C. XXV., Ankara, 1977

Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, C.1-2, Ankara, 1983

ÜÇER, Müjgan, “Anadolu Folklorunda “Fadime Ana”, **Kültür Bakanlığı IV. Türk Folkloru Araştırmaları**, Ankara, 1981, s.113-119

ÜÇER, Müjgan, “İşe Başlama ile İlgili Gelenek ve İnançlarımız Üzerine”, **Kültür Bakanlığı IV. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildirileri C. IV. Gelenek Görenek ve İnançlar**, Ankara, 1982, s.261-267

ÜNAL, Remzi, **Antalya İlimiz Ünitesi Kitabı**, 1968

ÜZÜMERİ, Ekrem, **Türkiye Ansiklopedisi, Cilt. 1**, Ankara, 1956

YALMAN (YALKIN), Ali Rıza, Cenupta Türkmen Oymakları, C.1-2, Ankara, 1977

YARDIM, Ali, “Alanya Kitabelerinin Genel Durumu”, Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III., Alanya, 2004, s.271-272

Yeni Türk Ansiklopedisi, C. I.-II., İstanbul, 1985

YETKİN, Haşim, Dünden Bugüne Alanya, İstanbul, 1989

YETKİN, Haşim, Alanya-Dünden Bugüne Alanya’da Yaşam, İstanbul, 2003

YETKİN, Haşim, “Mahalli Gelenek ve Göreneklerimiz”, Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri, Alanya, 1996, s.231-236

YILDIRIM, Dursun, “Beykanam’dan Öğrendiğim Dualar”, Türkiyat Araştırmaları Dergisi, Konya, 2003, s.23-28

YILDIZ, İsmail, “Karboynuzlar Köyünün Monografyası”, Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri III., Alanya, 2004, s.314-320

YILMAZ, Leyla, “Antalya Tarihine Bir Bakış” Antalya (16 yy.ın sonuna kadar), Ankara, 2002

YİĞİT, Fahri, “Alanya Halk Oyunları ve Kıyafetleri”, Alanya 1. Tarih ve Kültür Semineri, Alanya, 1993, s.65-72

YÜCEL, Metin, İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi, Cilt. 1, İstanbul, 1985

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf No 1: Hüseyin Can'a ait ahşap ördek.

Fotoğraf No 2: Alanya Müzesinden alınan 1.3.87 Envanter Nolu akik taş nazarlık.

Fotoğraf No 3: Alanya Müzesinden alınan 2.3.87 Envanter Nolu akik taş nazarlık.

Fotoğraf No 4: Alanya Müzesinden alınan 293 Envanter Nolu altın nazarlık.

Fotoğraf No 5: Alanya Müzesinden alınan 293 Envanter Nolu altın nazarlık.

Fotoğraf No 6: Alanya Müzesinden alınan 294 Envanter Nolu altın nazarlık.

Fotoğraf No 7: Kervan Kaplan'a ait altın nazarlık.

Fotoğraf No 8: Antalya Müzesinden alınan 5.53.75 Envanter Nolu başlık.

Fotoğraf No 9: Antalya Müzesinden alınan 20394 Envanter Nolu başlık.

Fotoğraf No 10: Ayşe Tan'a ait başlık.

Fotoğraf No 11: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

Fotoğraf No 12: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

Fotoğraf No 13: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

Fotoğraf No 14: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

Fotoğraf No 15: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

Fotoğraf No 16: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

Fotoğraf No 17: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

Fotoğraf No 18: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

Fotoğraf No 19: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

Fotoğraf No 20: Alanya Müzesinden alınan 1.15.87 Envanter Nolu deve başlığı.

Fotoğraf No 21: Alanya Müzesinden alınan 1.12.87 Envanter Nolu deve başlığı.

Fotoğraf No 22: Alanya Müzesinden alınan 1.13.87 Envanter Nolu deve önlüğü göğbent.

Fotoğraf No 23: Akseki kütüphanesinden alınan dizi boncuk ve muskalık.

Fotoğraf No 24: Hürü Sevim'e ait dizi boncuk.

Fotoğraf No 25: Ahmet Öztürk'e ait dizi boncuk.

Fotoğraf No 26: Ahmet Baş'a ait dizi boncuk nazarlık.

Fotoğraf No 27: Mustafa Aykut'a ait dizi boncuk.

Fotoğraf No 28: Arzu Avcı'ya ait dizi boncuk.

Fotoğraf No 29: Durdu Kahraman'a ait dizi boncuk.

Fotoğraf No 30: Alanya Müzesinden alınan 1.4.80 Envanter Nolu hamaylı (muskalık) nazarlık.

- Fotoğraf No 31: Veli Kartal'a ait hamaylı (muskalık) nazarlık.
- Fotoğraf No 32: Alanya Müzesinden alınan 285 Envanter Nolu hamaylı (muskalık) nazarlık.
- Fotoğraf No 33: Hasan Koç'a ait hapisane işi nazarlık.
- Fotoğraf No 34: Hasan Koç'a ait hapisane işi nazarlık.
- Fotoğraf No 35: Mevlüt Mıstık'a ait kaplumbağa kabuğu nazarlık.
- Fotoğraf No 36: Mevlüt Mıstık'a ait kaplumbağa kabuğu nazarlık.
- Fotoğraf No 37: Alanya Müzesinden alınan karanfil kolye.
- Fotoğraf No 38: Mehmet Oktaş'a ait karanfil kolye.
- Fotoğraf No 39: Muammer Tekin'e ait keçe nazarlık.
- Fotoğraf No 40: Muammer Tekin'e ait keçe nazarlık.
- Fotoğraf No 41: Sevdâ Demirel'e ait keçe nazarlık.
- Fotoğraf No 42: Hatice Gülmez'e ait keçe nazarlık.
- Fotoğraf No 43: Sevdâ Demirel'e ait keçe nazarlık.
- Fotoğraf No 44: Sevgi Şengül'e ait keçe nazarlık.
- Fotoğraf No 45: Fatma Yel'e ait kolan nazarlık.
- Fotoğraf No 46: Yusuf Çakmak'a ait koruyucu nazarlık (koç başı ve boynuzu).
- Fotoğraf No 47: Yusuf Çakmak'a ait koruyucu nazarlık (at kafası).
- Fotoğraf No 48: Naciye Sarı'ya ait kurt izi nazarlık.
- Fotoğraf No 49: Kervan Kaplan'a ait maşallah (altın para ve göz boncuğu) nazarlık.
- Fotoğraf No 50: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.
- Fotoğraf No 51: Makbule Ertunç'a ait maşallah kabartma nazarlık.
- Fotoğraf No 52: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.
- Fotoğraf No 53: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.
- Fotoğraf No 54: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.
- Fotoğraf No 55: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.
- Fotoğraf No 56: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.
- Fotoğraf No 57: Julide Akça'ya ait maşallah kabartma nazarlık.
- Fotoğraf No 58: Maşallah levha nazarlık-Alanya.
- Fotoğraf No 59: Maşallah kalem işi nazarlık-Alanya.
- Fotoğraf No 60: Hanise Kaynarkan'a ait maşallah kalem işi nazarlık.
- Fotoğraf No 61: Medine Şahin'e ait maşallah kazıma işi nazarlık.
- Fotoğraf No 62: Ayşe Deniz'e ait maşallah levha nazarlık.

- Fotoğraf No 63: Ayşe Yılmaz'a ait nazar boncuğu nazarlık.
- Fotoğraf No 64: Şükran Zeren'e ait nazar boncuğu nazarlık.
- Fotoğraf No 65: Osman Taşkiran'a ait nazar boncuğu nazarlık.
- Fotoğraf No 66: Mehmet Ali Varol'a ait nazar boncuğu nazarlık.
- Fotoğraf No 67: Ali Kuru'ya ait folyo nazarlık.
- Fotoğraf No 68: Antalya Müzesinden alınan 6.56.78 Envanter Nolu nazar boncuklu kolye.
- Fotoğraf No 69: Side Müzesinden alınan 566 Envanter Nolu nazar boncuklu kolye.
- Fotoğraf No 70: Haki Kaya'ya ait plastik boncuk nazarlık.
- Fotoğraf No 71: Mehmet Kartal'a ait plastik boncuklu dokuma nazarlık.
- Fotoğraf No 72: Haki Kaya'ya ait plastik boncuklu şiş örgü nazarlık.
- Fotoğraf No 73: Abdullah Sarı'ya ait plastik boncuklu nazarlık.
- Fotoğraf No 74: Hasan Turhan'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 75: Mehmet Oktaş'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 76: Kenan Önen'e ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 77: Adem Aykut'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 78: Mustafa Erbaş'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 79: Birsen Kurtar'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 80: Mevlüt Mıstık'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 81: Yusuf Çakmak'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 82: Abdullah Arıcan'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 83: Abdullah Arıcan'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 84: Naciye Köse'ye ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 85: Sevilay Okudan'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 86: Abdullah Arıcan'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 87: Abdullah Arıcan'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 88: Hasan Turhan'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 89: Hasan Turhan'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 90: Mustafa Demirbaş'a ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 91: Abdullah Avcı'ya ait üzerlik nazarlık.
- Fotoğraf No 92: İhsan Özbildirici'ye ait üzerlik nazarlık.

FOTOĞRAFLAR

Fotoğraf No 1: Hüseyin Can'a ait ahşap ördek.

Fotoğraf No 2: Alanya Müzesinden alınan 1.3.87 Envanter Nolu akik taş nazarlık.

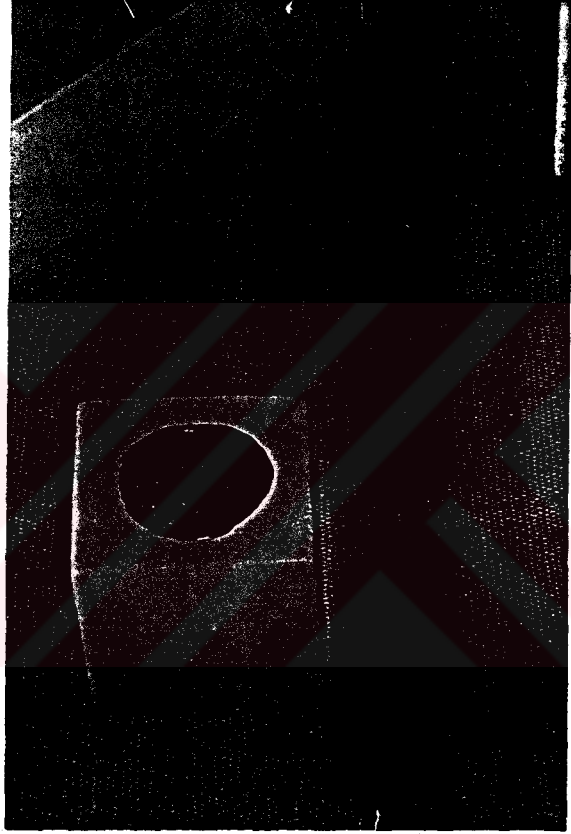
Fotoğraf No 3: Alanya Müzesinden alınan 2.3.87 Envanter Nolu akik taş nazarlık.

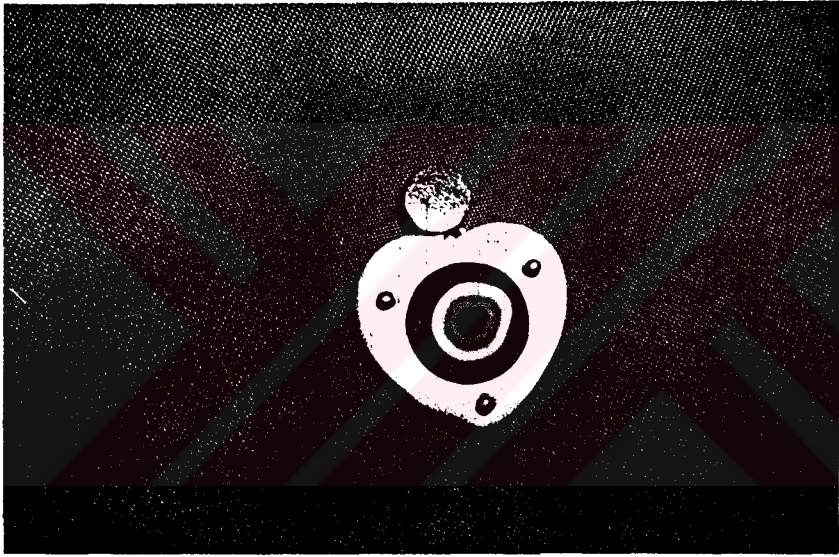
Fotoğraf No 4: Alanya Müzesinden alınan 293 Envanter Nolu altın nazarlık.

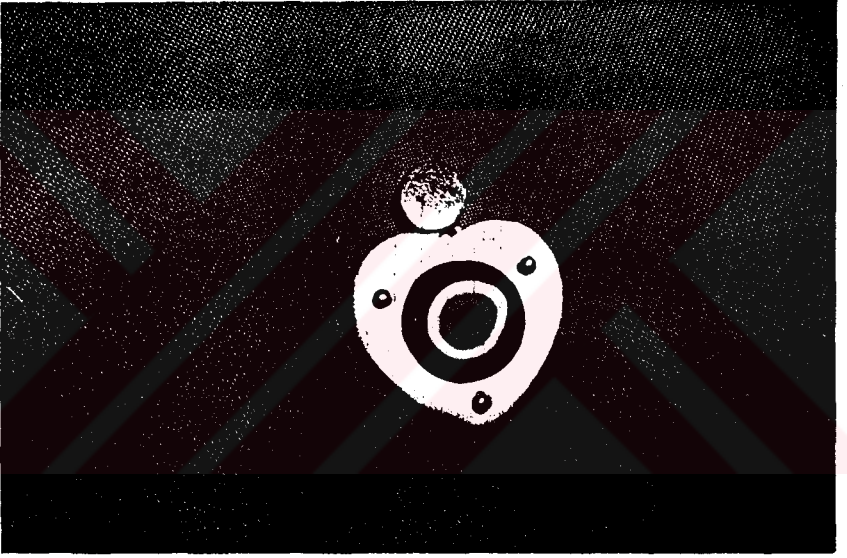
Fotoğraf No 5: Alanya Müzesinden alınan 293 Envanter Nolu altın nazarlık.

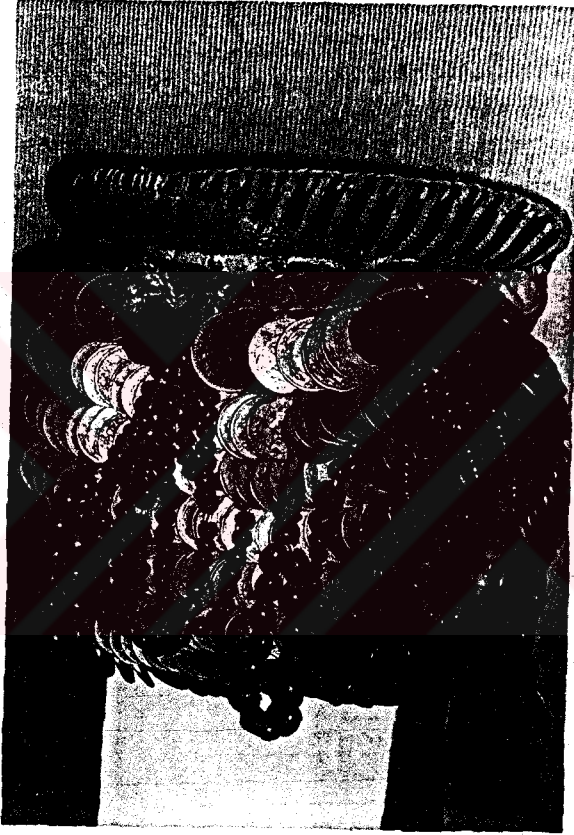
Fotoğraf No 6: Alanya Müzesinden alınan 294 Envanter Nolu altın nazarlık.

Fotoğraf No 7: Kervan Kaplan'a ait altın nazarlık.

Fotoğraf No 7: Kervan Kaplan'a ait altın nazarlık.

Fotoğraf No 8: Antalya Müzesinden alınan 5.53.75 Envanter Nolu başlık.

Fotoğraf No 9: Antalya Müzesinden alınan 20394 Envanter Nolu başlık.

Fotoğraf No 10: Ayşe Tan'a ait başlık.

Fotoğraf No 11: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbul.

Fotoğraf No 12: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

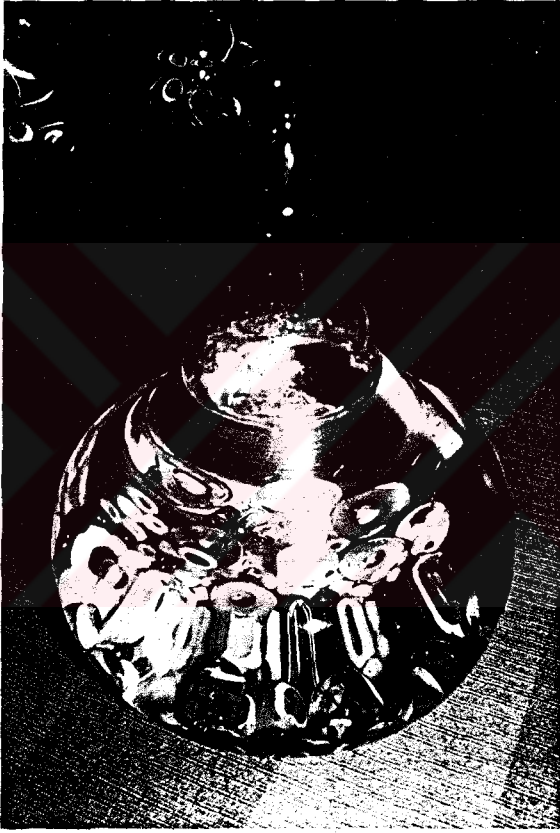
Fotoğraf No 13: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

Fotoğraf No 14: Melih Genel'e ait eşmi Bülbül.

Fotoğraf No 15: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülül.

Fotoğraf No 16: Melih Genel'e ait eşmi B  b  l.

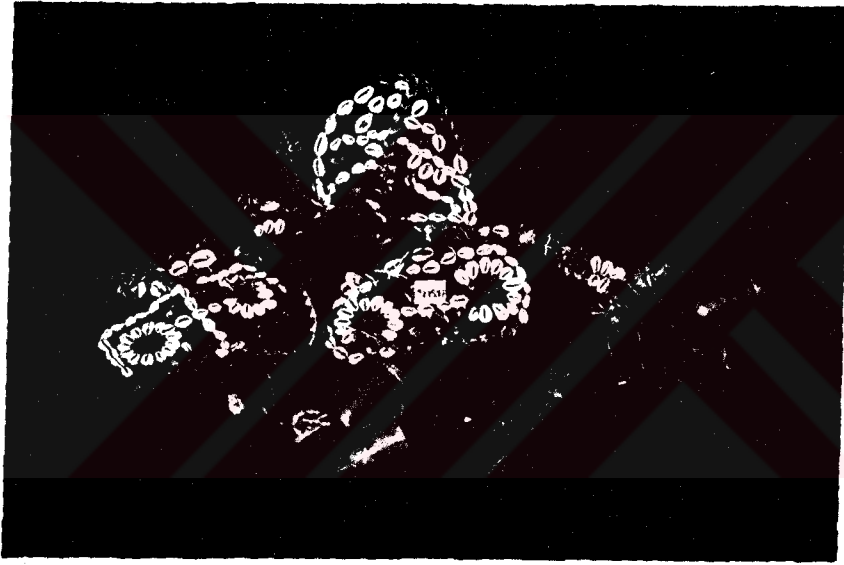
Fotoğraf No 17: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

Fotoğraf No 18: Melih Genel'e ait eşmi B  b  l.

Fotoğraf No 19: Melih Genel'e ait Çeşmi Bülbül.

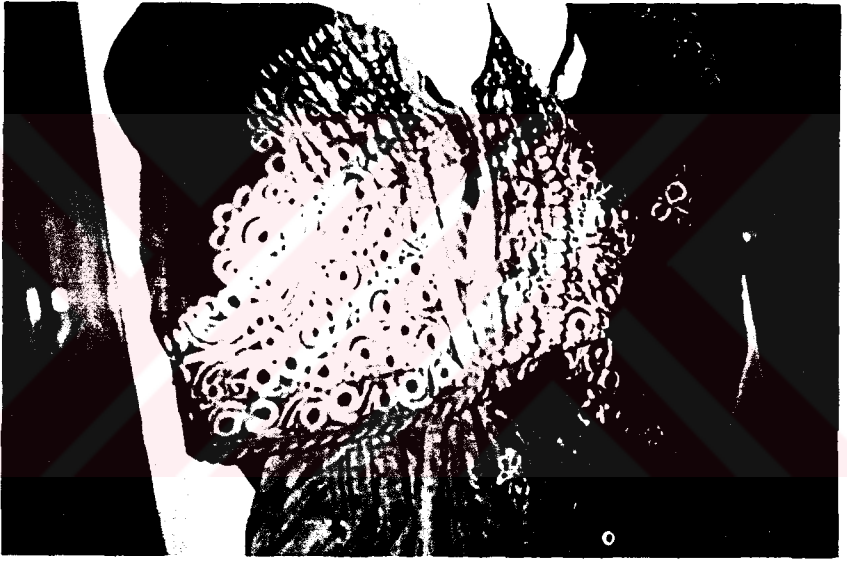
Fotoğraf No 20: Alanya Müzesinden alınan 1.15.87 Envanter Nolu deve başlığı.

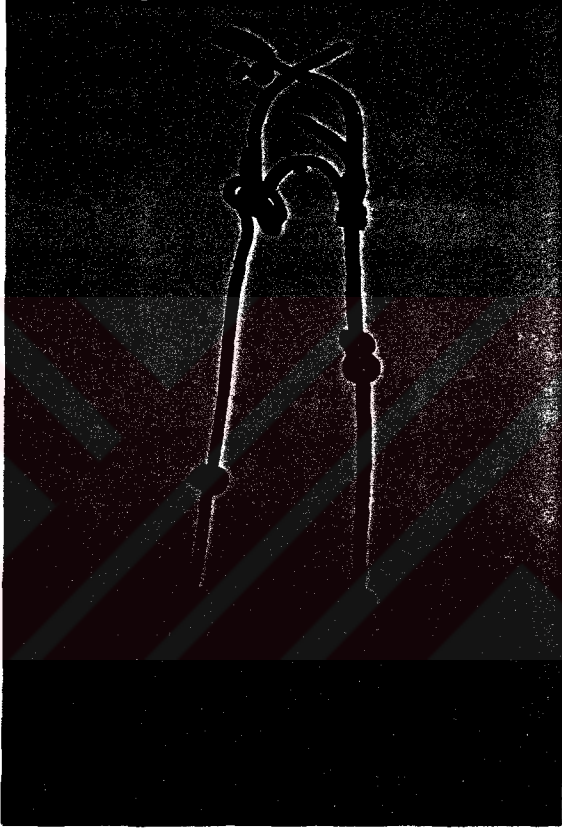
Fotoğraf No 21: Alanya Müzesinden alınan 1.12.87 Envanter Nolu deve başlığı.

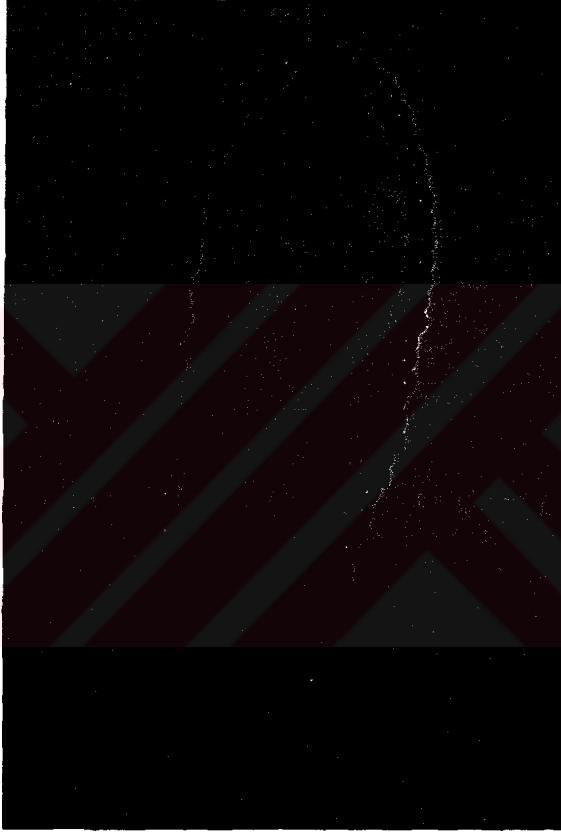
Fotoğraf No 22: Alanya Müzesinden alınan 1.13.87 Envanter Nolu deve önlüğü
“göğbent”.

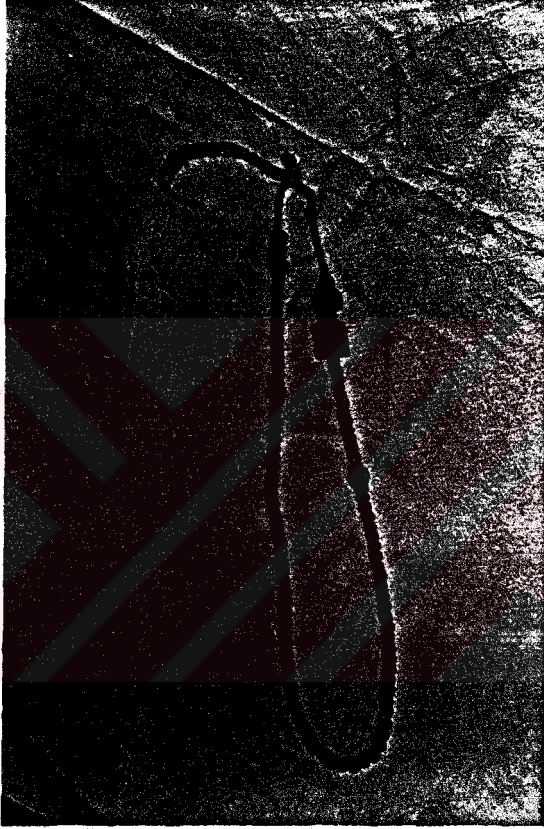
Fotoğraf No 23: Akseki kütüphanesinden alınan dizi boncuk ve muskalık.

Fotoğraf No 24: Hürü Sevim'e ait dizi boncuk.

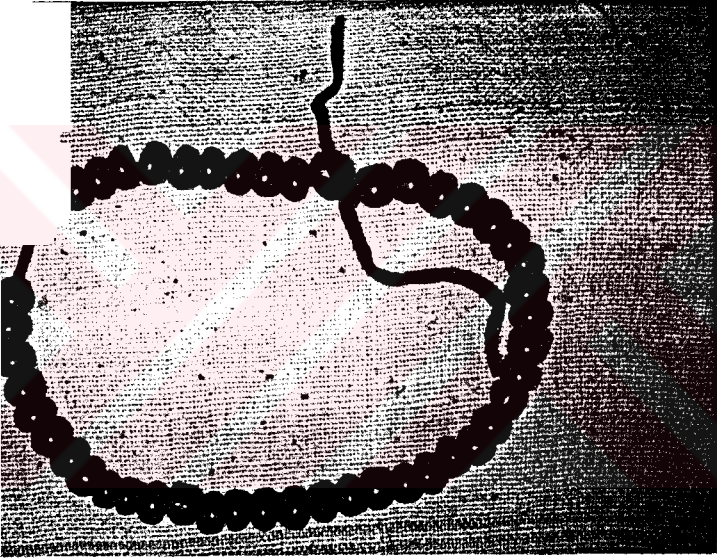
Fotoğraf No 25: Ahmet Öztürk'e ait dizi boncuk.

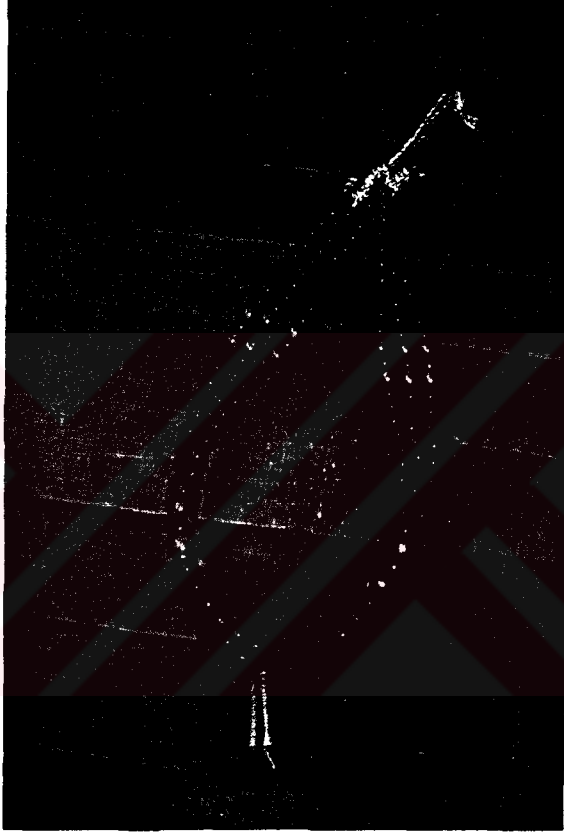
Fotoğraf No 26: Ahmet Baş'a ait dizi boncuk nazarlık.

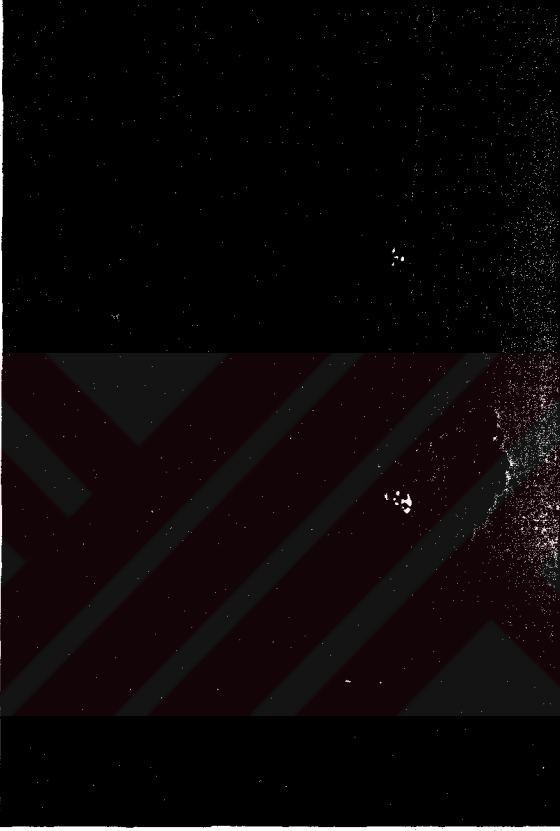
Fotoğraf No 27: Mustafa Aykut'a ait dizi boncuk.

Fotoğraf No 28: Arzu Avcı'ya ait dizi boncuk.

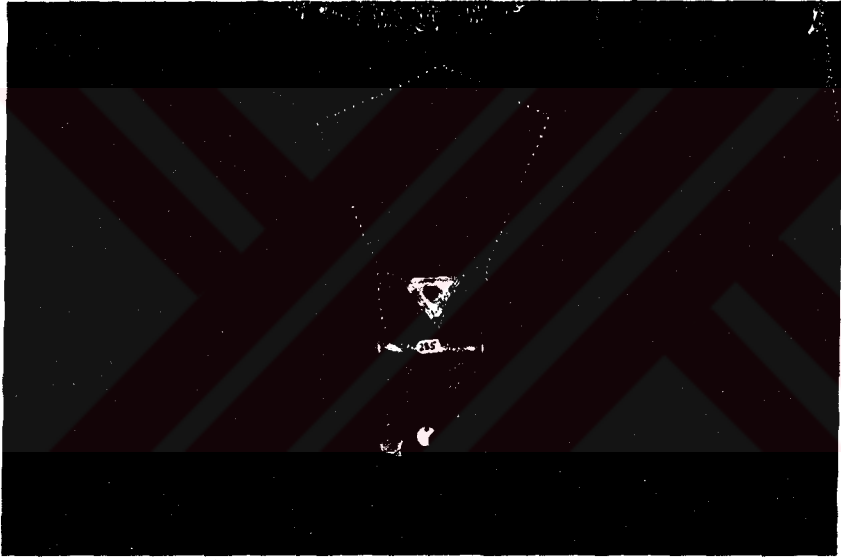
Fotoğraf No 29: Durdu Kahraman'a ait dizi boncuk.

Fotoğraf No 30: Alanya Müzesinden alınan 1.4.80 Envanter Nolu hamaylı
(muskalık) nazarlık.

Fotoğraf No 31: Veli Kartal'a ait hamaylı (muskalık) nazarlık.

Fotoğraf No 32: Alanya Müzesinden alınan 285 Envanter Nolu hamaylı (muskalık) nazarlık.

Fotoğraf No 33: Hasan Koç'a ait hapishane işi nazarlık.

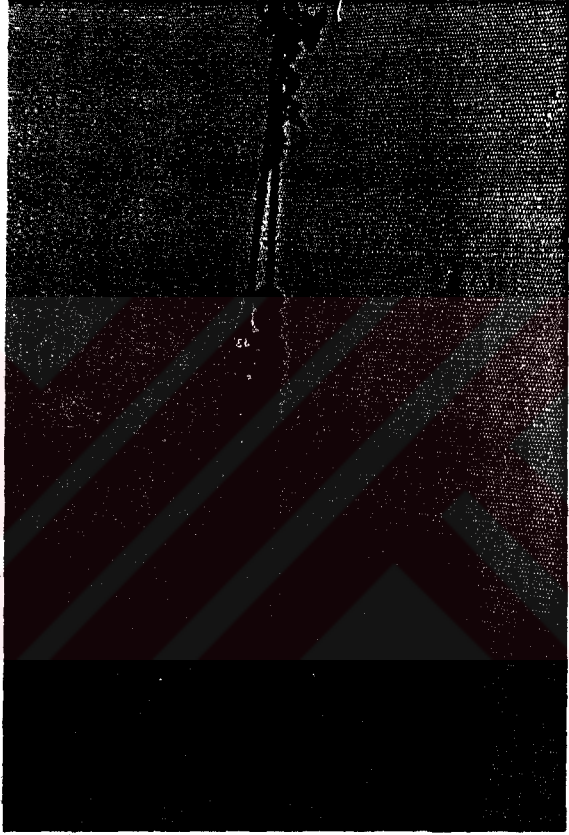
Fotoğraf No 34: Hasan Koç'a ait hapishane işi nazarlık.

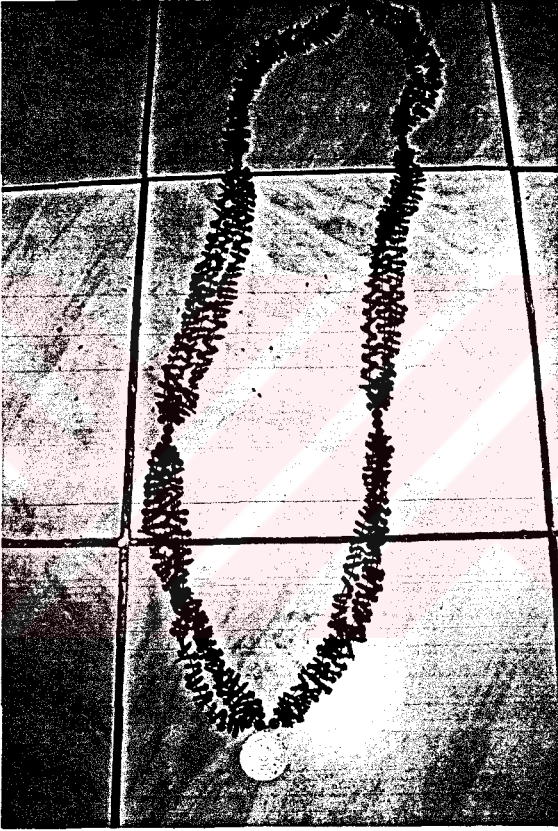
Fotoğraf No 35: Mevlüt Mıstık'a ait kaplumbağa kabuğu nazarlık.

Fotoğraf No 36: Mevlüt Mıstık'a ait kaplumbağa kabuğu nazarlık.

Fotoğraf No 37: Alanya Müzesinden alınan karanfil kolye.

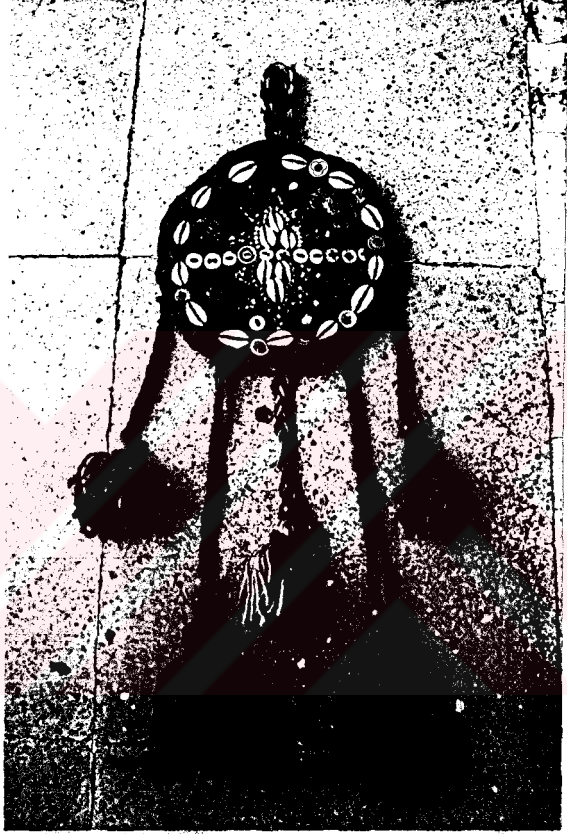
Fotoğraf No 38: Mehmet Oktaş'a ait karanfil kolye.

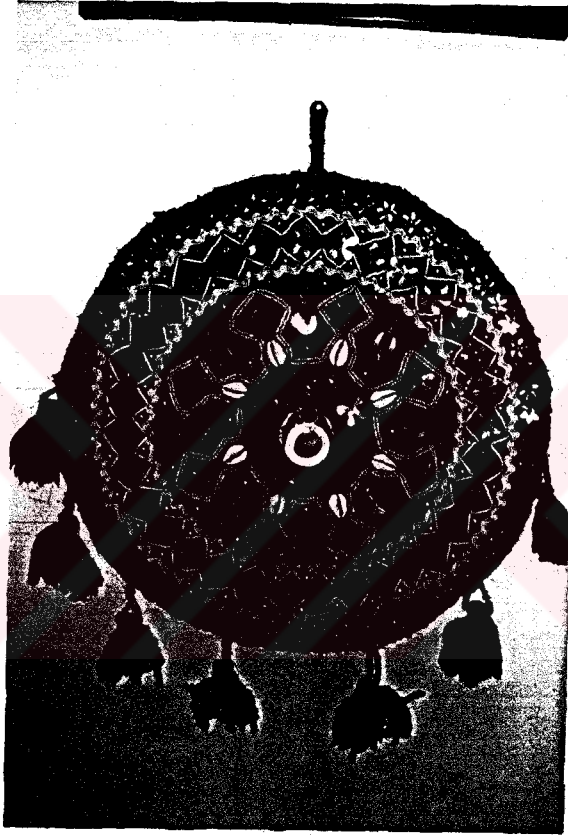
Fotoğraf No 39: Muammer Tekin'e ait keçe nazarlık.

Fotoğraf No 40: Muammer Tekin'e ait keçe nazarlık.

Fotoğraf No 41: Sevda Demirel'e ait keçe nazarlık.

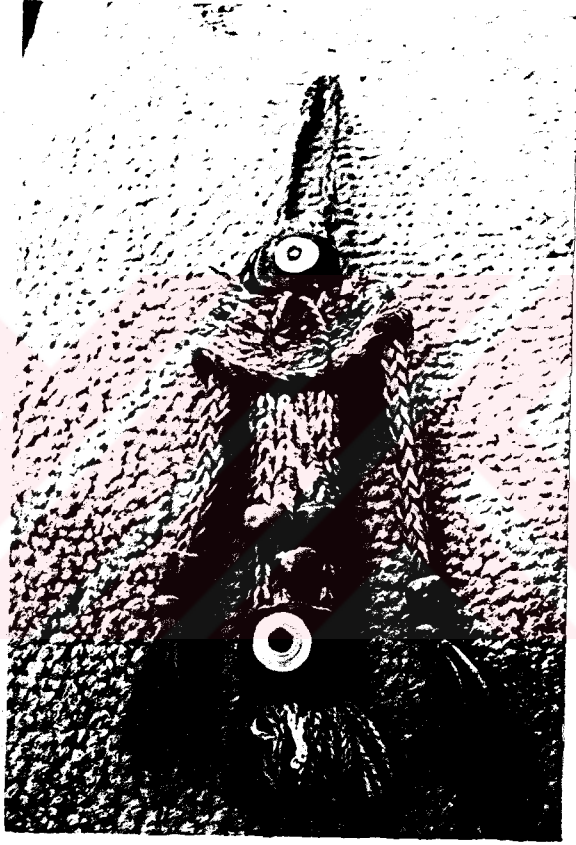
Fotoğraf No 42: Hatice Gülmez'e ait keçe nazarlık.

Fotoğraf No 43: Sevda Demirel'e ait keçe nazarlık.

Fotoğraf No 44: Sevgi Şengül'e ait keçe nazarlık.

Fotoğraf No 45: Fatma Yel'e ait kolan nazarlık.

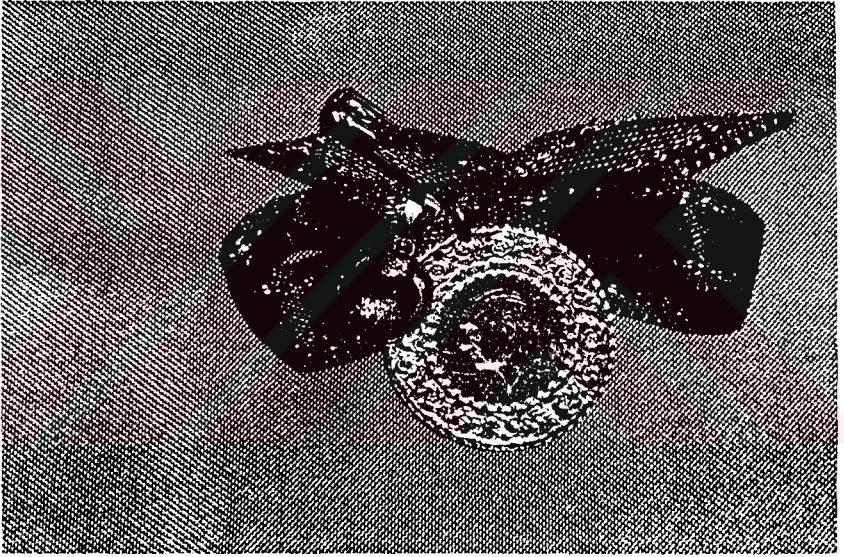
Fotoğraf No 46: Yusuf Çakmak'a ait koruyucu nazarlık (koç başı ve boynuzu).

Fotoğraf No 47: Yusuf Çakmak'a ait koruyucu nazarlık (at kafası).

Fotoğraf No 48: Naciye Sarı'ya ait kurt izi nazarlık.

Fotoğraf No 49: Kervan Kaplan'a ait maşallah (altın para ve göz boncuğu) nazarlık.

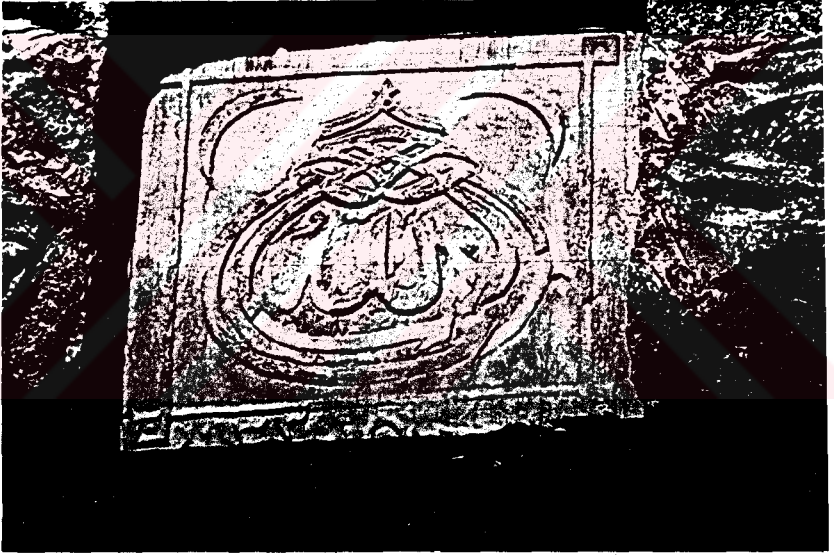
Fotoğraf No 50: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.

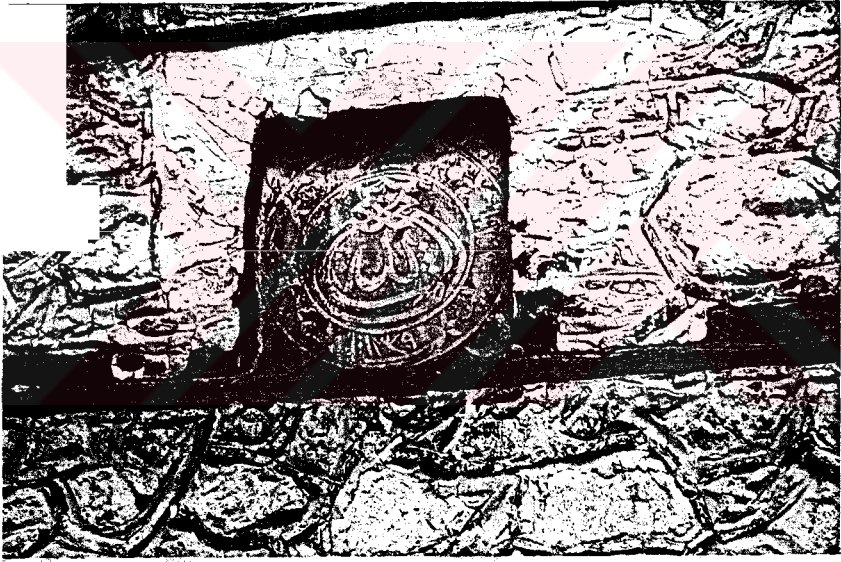
Fotoğraf No 51: Makbule Ertunç'a ait maşallah kabartma nazarlık.

Fotoğraf No 52: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.

Fotoğraf No 53: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.

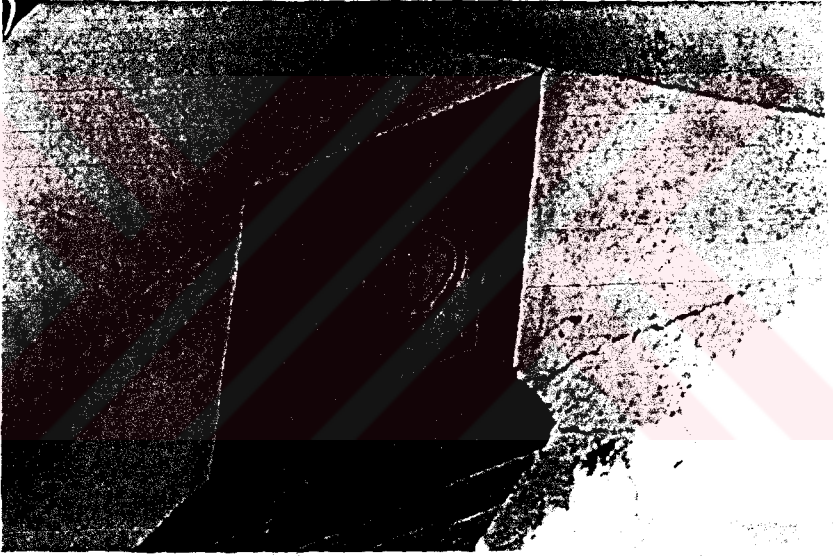
Fotoğraf No 54: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.

Fotoğraf No 55: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.

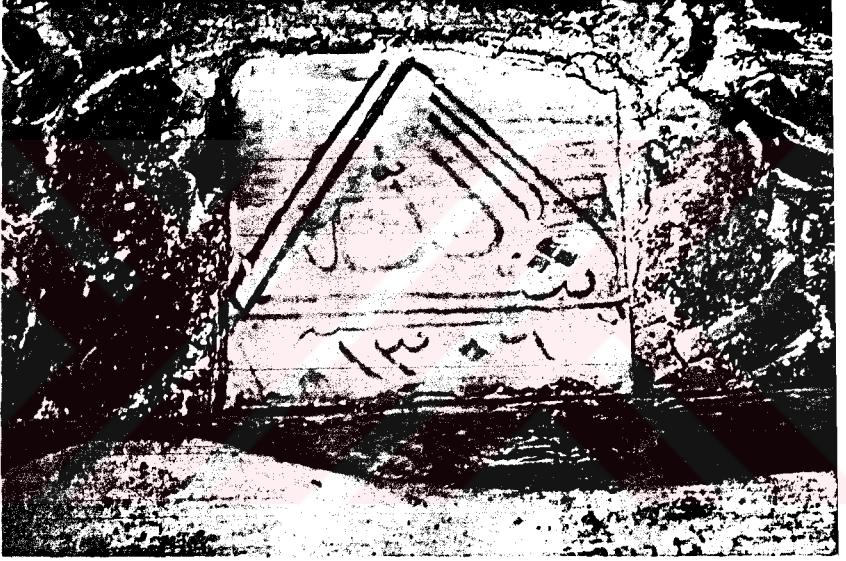
Fotoğraf No 56: Maşallah kabartma nazarlık-Alanya.

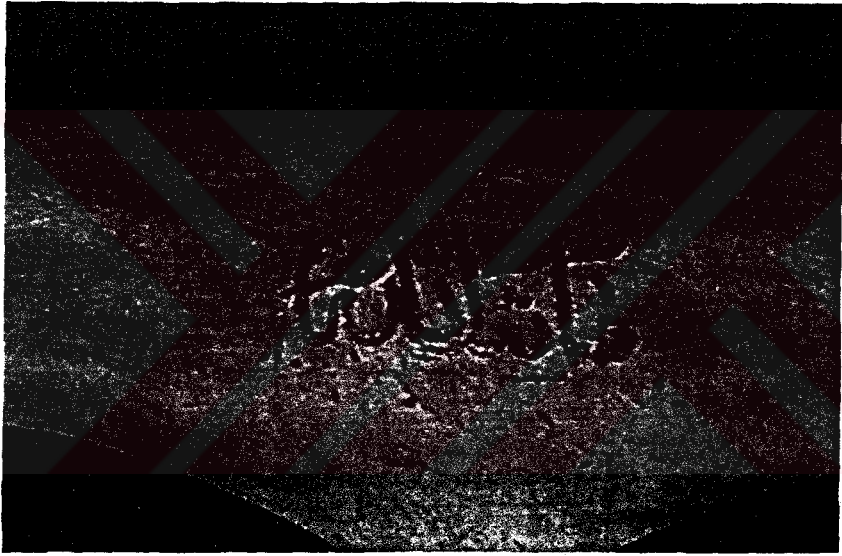
Fotoğraf No 57: Julide Akça'ya ait maşallah kabartma nazarlık.

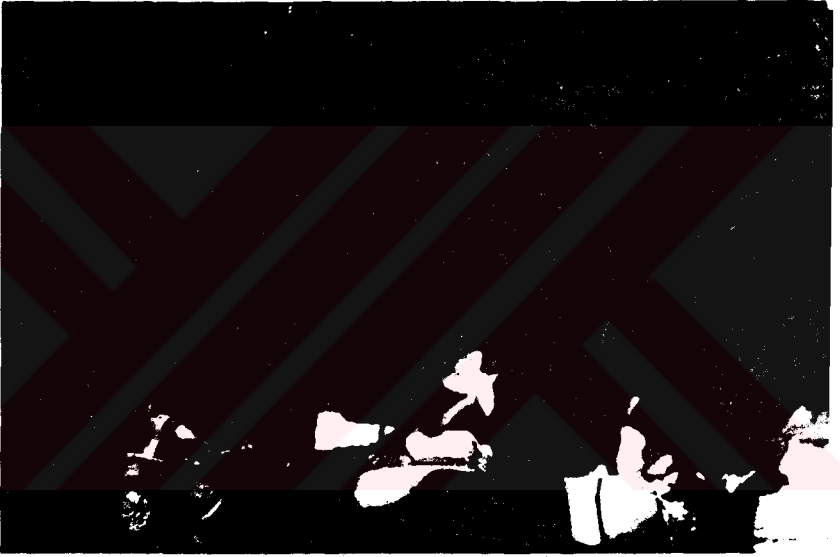
Fotoğraf No 58: Maşallah levha nazarlık-Alanya.

Fotoğraf No 59: Maşallah kalem işi nazarlık-Alanya.

Fotoğraf No 60: Hanise Kaynarkan'a ait maşallah kalem işi nazarlık.

Fotoğraf No 61: Medine Şahin'e ait maşallah kazıma işi nazarlık.

Fotoğraf No 62: Ayşe Deniz'e ait maşallah levha nazarlık.

Fotoğraf No 63: Ayşe Yılmaz'a ait nazar boncuğu nazarlık.

Fotoğraf No 64: Şükran Zeren'e ait nazar boncuğu nazarlık.

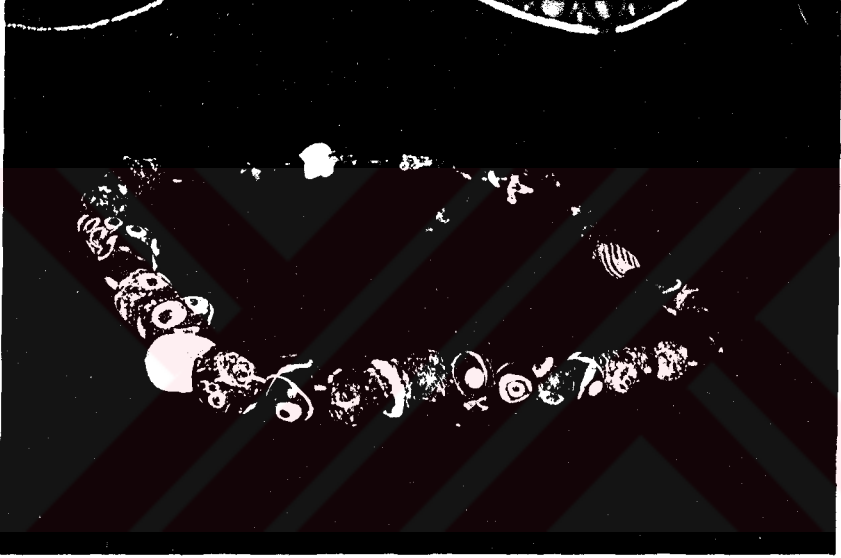
Fotoğraf No 65: Osman Taşkıran'a ait nazar boncuğu nazarlık.

Fotoğraf No 66: Mehmet Ali Varol'a ait nazar boncuğu nazarlık.

Fotoğraf No 67: Ali Kuru'ya ait folyo nazarlık.

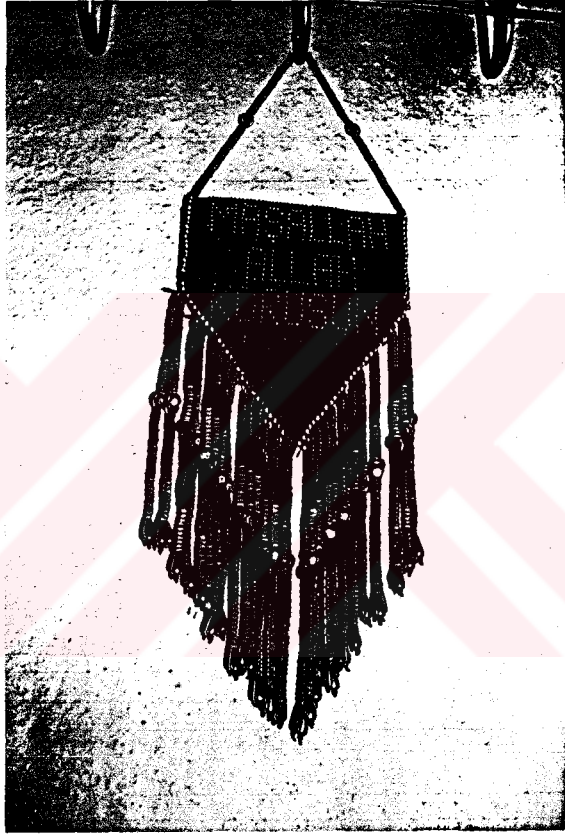
Fotoğraf No 68: Antalya Müzesinden alınan 6.56.78 Envanter Nolu nazar boncuklu kolye.

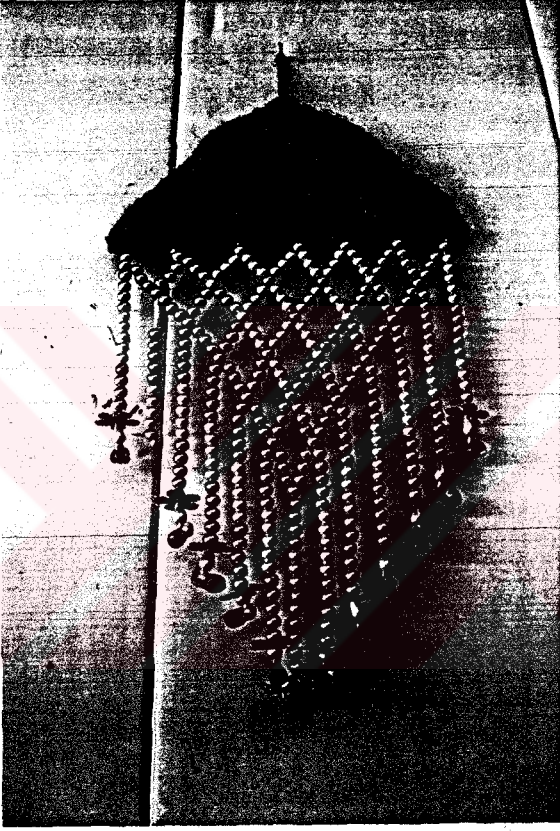
Fotoğraf No 69: Side Müzesinden alınan 566 Envanter Nolu nazar boncuklu kolye.

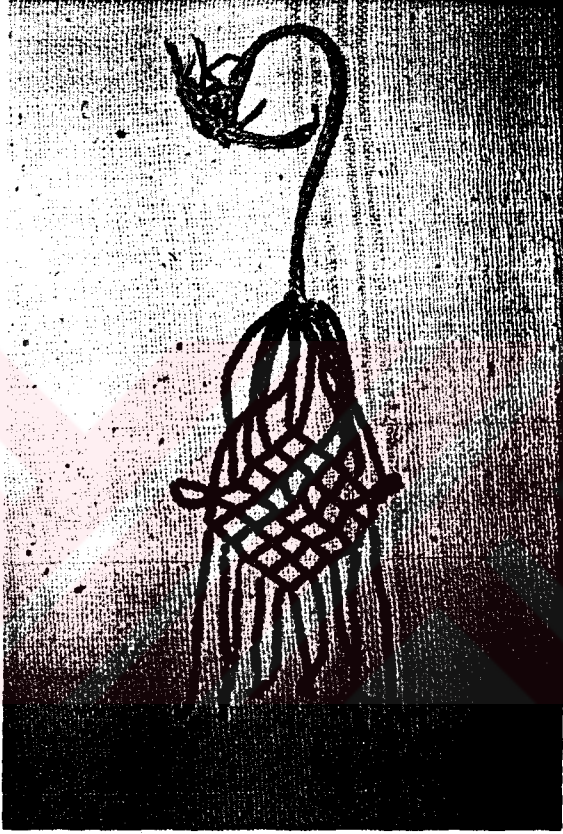
Fotoğraf No 70: Haki Kaya'ya ait plastik boncuk nazarlık.

Fotoğraf No 71: Mehmet Kartal'a ait plastik boncuklu dokuma nazarlık.

Fotoğraf No 72: Haki Kaya'ya ait plastik boncuklu şiş örgü nazarlık.

Fotoğraf No 73: Abdullah Sarı'ya ait plastik boncuklu nazarlık.

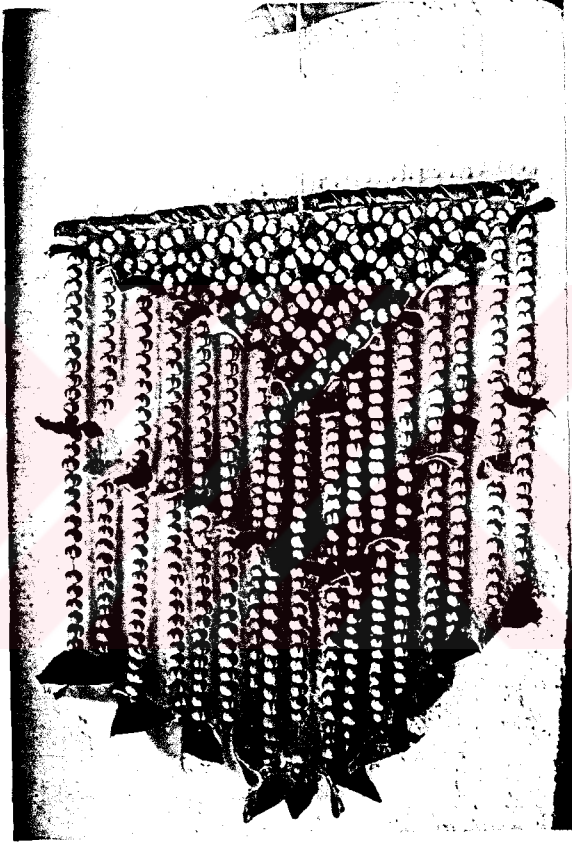
Fotoğraf No 74: Hasan Turhan'a ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 75: Mehmet Oktaş'a ait üzerlik nazarlık.

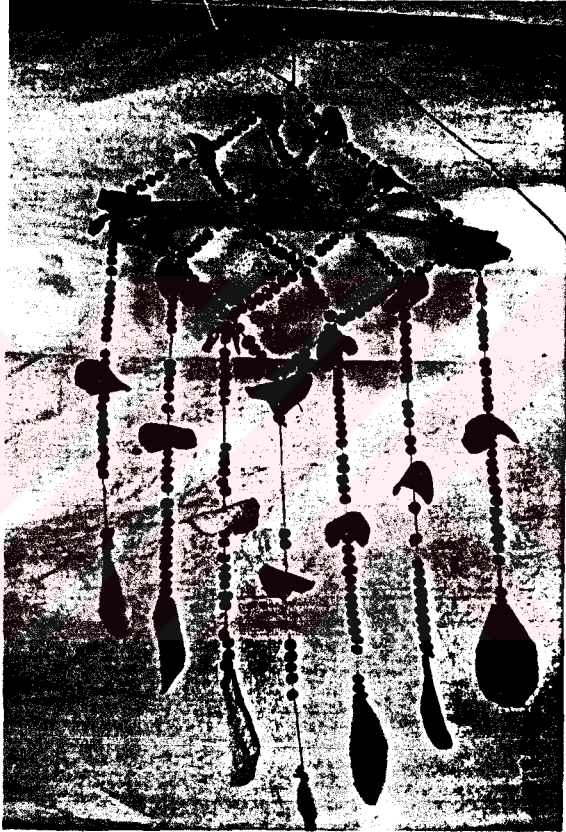
Fotoğraf No 76: Kenan Önen'e ait üzerlik nazarlık.

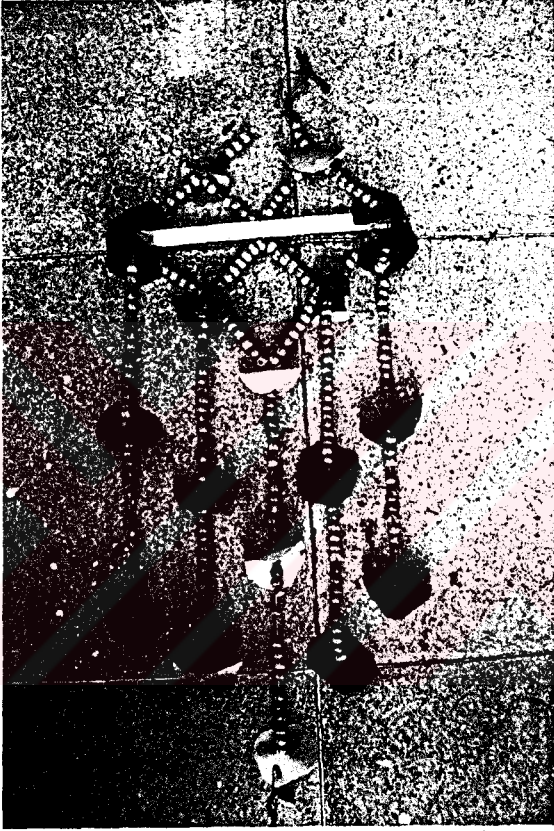
Fotoğraf No 77: Adem Aykut'a ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 78: Mustafa Erbaş'a ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 79: Birsen Kurtar'a ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 80: Mevlüt Mıstık'a ait überlik nazarlık.

Fotoğraf No 81: Yusuf Çakmak'a ait üzerlik nazarlık.

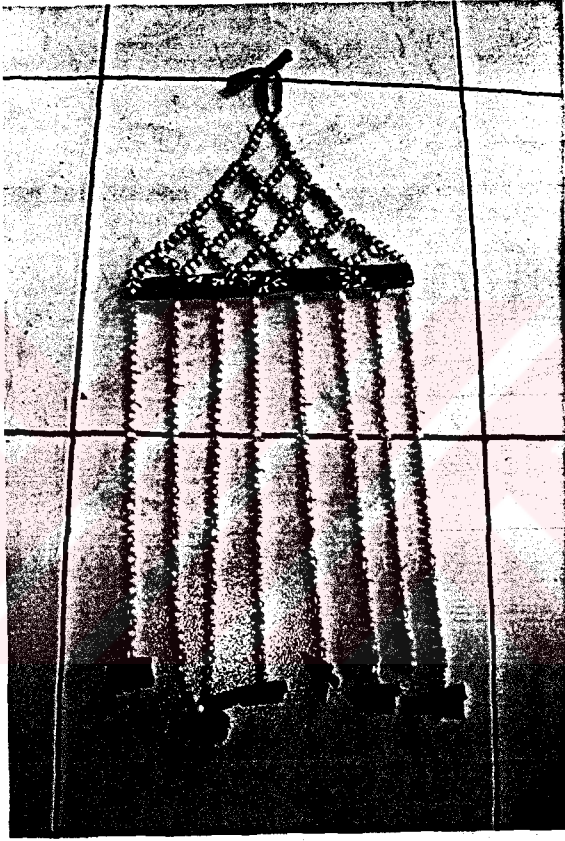
Fotoğraf No 82: Abdullah Arıcan'a ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 83: Abdullah Arıcan'a ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 84: Naciye Köse'ye ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 85: Sevilay Okudan'a ait üzerlik nazarlık.

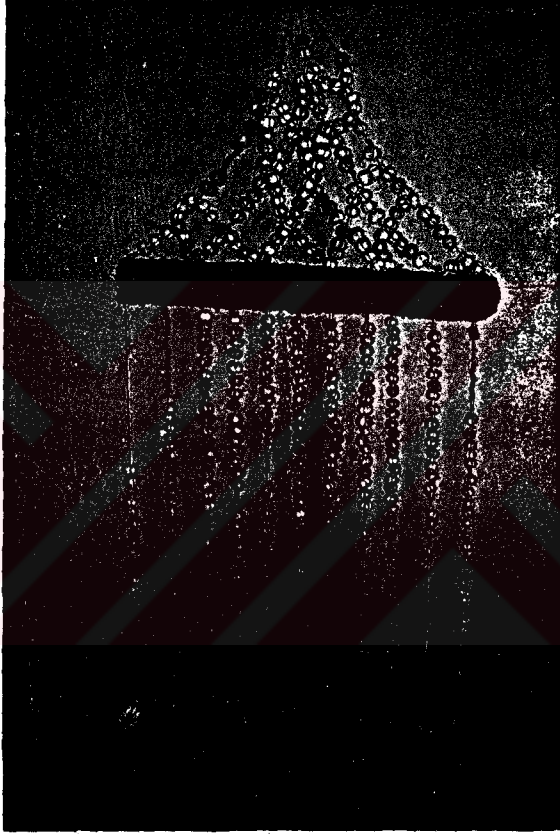
Fotoğraf No 86: Abdullah Arıcan'a ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 87: Abdullah Arıcan'a ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 88: Hasan Turhan'a ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 89: Hasan Turhan'a ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 90: Mustafa Demirbaş'a ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 91: Abdullah Avcı'ya ait üzerlik nazarlık.

Fotoğraf No 92: İhsan Özbildirici'ye ait üzerlik nazarlık.

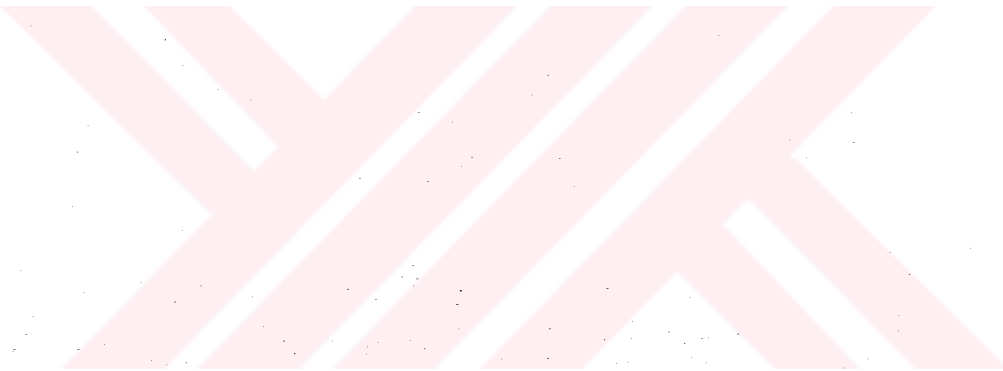
TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo No 1: Nazarlıkların Cins Döküm Tablosu.

Tablo No 2: Nazarlıkların Malzeme Döküm Tablosu.

Tablo No 3: Nazarlıkların Teknik Döküm Tablosu.

Tablo No 4: Nazarlıkların Renk Döküm Tablosu.

TABLÖLAR

281

[illegible]

	Açık Mavi	Açık Sarı	Açık Yeşil	Altın Sarısı	Beyaz	Bordo	Kin	Kahve Rengi	Kirmizi	Krem Rengi	Koyu Yeşil	Lacivert	Mavi	Mor	Pembe	Saman Sarısı	Sarı	Sarımsak Sarısı	Siyah	Turuncu	Yavru Ağır	Yeşil
Osmekler	X											X							X			
Omek 1				X		X	X		X													
Omek 2																						
Omek 3			X																X			
Omek 4			X																			
Omek 5			X																			
Omek 6			X																			
Omek 7		X		X		X	X		X													
Omek 8																						
Omek 9			X			X																
Omek 10			X																			
Omek 11			X																			
Omek 12			X																			
Omek 13			X																			
Omek 14			X																			
Omek 15			X																			
Omek 16			X																			
Omek 17			X																			
Omek 18			X																			
Omek 19				X		X	X		X													
Omek 20				X	X																	
Omek 21			X																			
Omek 22																						
Omek 23																						
Omek 24				X			X															
Omek 25																						
Omek 26																						
Omek 27																						
Omek 28																						
Omek 29						X																
Omek 30						X																
Omek 31						X																
Omek 32				X																		
Omek 33				X																		
Omek 34				X			X															
Omek 35				X			X															
Omek 36				X			X															
Omek 37			X						X													
Omek 38																						
Omek 39				X			X															
Omek 40				X																		
Omek 41				X	X																	
Omek 42				X																		
Omek 43				X																		
Omek 44				X			X															
Omek 45				X					X													
Omek 46						X																
Omek 47				X		X																
Omek 48						X																
Omek 49							X															
Omek 50							X															
Omek 51																						
Omek 52																						
Omek 53			X																			
Omek 54			X																			
Omek 55			X																			
Omek 56							X															
Omek 57																						
Omek 58																						
Omek 59																						
Omek 60							X															
Omek 61			X																			
Omek 62			X	X																		
Omek 63			X	X																		
Omek 64				X																		
Omek 65			X	X																		
Omek 66			X	X																		
Omek 67			X	X																		
Omek 68			X	X																		
Omek 69				X																		
Omek 70			X																			
Omek 71			X	X																		
Omek 72				X																		
Omek 73																						
Omek 74						X																
Omek 75			X																			
Omek 76																						
Omek 77																						
Omek 78			X	X																		
Omek 79																						
Omek 80				X																		
Omek 81				X																		
Omek 82				X																		
Omek 83				X																		
Omek 84				X																		
Omek 85				X																		
Omek 86				X																		
Omek 87				X																		
Omek 88				X																		
Omek 89				X																		
Omek 90				X																		
Omek 91				X																		
Omek 92																						
Omek 93																						
Omek 94				X																		
Omek 95				X																		
Omek 96				X																		
Omek 97				X																		
Omek 98				X																		
Omek 99				X																		
Omek 100				X																		
Omek 101				X																		
Omek 102				X																		
Omek 103				X																		
Omek 104				X																		
Omek 105				X																		
Omek 106				X																		
Omek 107				X																		
Omek 108				X																		
Omek 109				X																		
Omek 110				X																		
Omek 111				X																		
Omek 112				X																		
Omek 113				X																		
Omek 114				X																		
Omek 115				X																		
Omek 116				X																		
Omek 117				X																		
Omek 118				X																		